www.vggm.nl

Jaarverslag 2021

Ter vaststelling in Algemeen Bestuur 6 april 2022

ter vaststelling AB

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Inhoudsopgave

Inhoud

1. Jaarverslag 5
   - 1.1 Programma COVID-19 5
   - 1.2 Programma Crisisbeheersing 8
   - 1.3 Programma Brandweerzorg 14
   - 1.4 Programma GGD 30
   - 1.5 Programma Ambulancezorg 50
   - 1.6 Programma Bedrijfsvoering 57

2. Paragrafen 62
   - 2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 62
   - 2.2 Onderhoud kapitaalgoederen 66
   - 2.3 Verbonden partijen 66
   - 2.4 Financiering 70

3. Jaarrekening 73
   - 3.1 Balans en toelichting 73
   - 3.2 Overzicht van baten en lasten 75
   - 3.3 Waarderingsgrondslagen 76
   - 3.4 Toelichting op de balans 78
   - 3.5 Toelichting op de baten en lasten 89
   - 3.6 Normering topinkomens 92
   - 3.7 Verantwoording is het kader van SISA 93
   - 3.8 Verantwoording 2021 Meerkosten GGD COVID-19 94
   - 3.9 Overige 95

4. Bijlagen 98

Digitale toegankelijkheid

Dit document voldoet niet aan de toegankelijkheidseisen voor digitale informatie volgens de Web Content Accessibility Guidelines (WCAG 2.1). Als u meer informatie over het rapport wilt, of alsnog een toegankelijke complete versie van een rapport, kunt u contact opnemen met de auteurs via telefoonnummer 0800 8446 000. Als u ondanks de maatregelen die wij al hebben genomen een toegankelijkheidsprobleem ervaart, laat het ons dan weten. De contactmanieren en toegankelijkheidsverklaringen vindt u op: https://vggm.nl/digitale-toegankelijkheid

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag over 2021 van de Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM). Het jaar 2021 heeft voor een belangrijk deel in het teken van de COVID-19 bestrijding gestaan. De projectorganisatie is gegroeid van zo'n 400 medewerkers naar 800 medewerkers. Op piekmomenten waren bijna 2.000 medewerkers actief. Deze medewerkers waren volop bezig met testen, traceren, vaccineren en voorlichten (preventie). Direct of indirect is de gehele VGGM-organisatie geconfronteerd met de gevolgen. Werkzaamheden voor crisisbeheersing van GHOR en Veilig thuis komen misschien minder voor het voetlicht maar zijn van grote waarde gebleken.

Financieel gezien leidt al die inzet tot substantiële meerkosten. Daarnaast zijn minder activiteiten uitgevoerd, waardoor minder inkomsten zijn gerealiseerd. Deze meerkosten en minderopbrengsten zijn vergoed door VWS, door het RIVM of opgevangen binnen eigen (niet uitgenutte) budgetten. In de paragraaf COVID-19 is een nadere toelichting opgenomen.

Naast de COVID-19 activiteiten zijn er ook andere grote ontwikkelingen waar we ons toe verhouden. Zo is op 1 januari 2021 de 24/7 dienst voor Ede Stad gestart en zijn werkzaamheden binnen de beroepsposten in Arnhem en Ede verder geüniformeerd. De migratie naar de nieuwe meldkamer Oost Nederland in Apeldoorn is enkele maanden vertraagd naar het voorjaar 2023. Daarop hebben we ons ook het afgelopen jaar op voorbereid. Maar ook door te zorgen dat de huidige Meldkamer Arnhem-Nijmegen goed blijft doordraaien tot het moment van overgang. De relatie met het concept Zorgcoördinatie voor de juiste zorg door de juiste zorgaanbieder met bijpassend vervoer, staat beschreven in het programma Ambulancezorg.

De komst van de Omgevingswet biedt veel mogelijkheden om gezondheid en veiligheid samen op te pakken. Binnen VGGM is één programmateam gevormd van adviseurs vanuit GGD, Brandweer en GHOR. Daarnaast loopt (tot 2023) een reorganisatie van de afdeling risicobeheersing van de brandweer om deze afdeling klaar te maken voor de toekomst. Ondanks alle COVID-19 activiteiten heeft de GGD het afgelopen jaar de eerste stappen gezet naar 'de GGD in de wijk': samen met andere professionals werken aan gezondheidsrisico's op wijk/dorpniveau.

Ondanks de pandemie zijn de activiteiten van de jeugdgezondheidszorg zoveel mogelijk doorgegaan. Tijdens sluiting van de scholen was het niet mogelijk om alle kinderen te screenen. Er is in die periode ingezet op de risicovolle kinderen. Door de maatschappelijke discussie omtrent de COVID-19 vaccinaties zien we een minder aantal kinderen dat vaccinaties krijgt uit het RVP. De GGD informeert ouders en jongeren over eerder gemiste vaccinaties, zodat ze deze kunnen inhalen. In 2020 is de evaluatie Wet Veiligheidsregio afgerond. Tevens vinden de eerste evaluaties plaats inzake de bestrijding van COVID19. De betekenis daarvan krijgt een vervolg in 2022 en 2023.

Op verzoek van de gemeenten zijn in 2021 de budgetten voor brandweerzorg en overhead vergeleken met andere Veiligheidsregio's. De conclusie is dat VGGM de brandweerzorg per 10.000 inwoners iets goedkoper organiseert dan andere regio's. Dit wordt met name veroorzaakt door een minder dan gemiddeld aantal posten en bijbehorend materieel en minimale preventieve activiteiten op het gebied van

brandveiligheid. Ten aanzien van de overhead is de conclusie dat VGGM zeer krap is georganiseerd. Dit wordt veroorzaakt door een kwetsbare en starre inrichting van de bedrijfsvoeringsprocessen. Dit brengt risico's met zich mee dat de organisatie onvoldoende kan anticiperen op maatschappelijke, technologische en wettelijke ontwikkelingen. In de begroting 2023 wordt hier nader aandacht aan geschonken.

Naast dit formele jaarverslag is er een digitaal jaaroverzicht over 2021 uitgebracht (www.vggmjaaroverzicht.nl). Dit overzicht geeft een beknopt inzicht in de resultaten over 2021. Het formele jaarverslag is dit jaar zo veel mogelijk toegankelijk gemaakt. Een aantal tabellen voldoen hier nog niet aan en worden volgend jaar verder vorm gegeven.
Het jaar 2021 is afgesloten met een batig saldo van € 1,7 miljoen, welke met name door minder activiteiten als gevolg van COVID-19 binnen het programma Brandweerzorg is gerealiseerd. De financiële resultaten worden per programma verder toegelicht.
Al met al was 2021 een indrukwekkend jaar waarbij grote inspanningen zijn verricht waarbij wij als directie enorm trots zijn op de grote inzet en flexibiliteit van onze medewerkers en van samenwerkende partners. De inzet heeft zijn sporen achtergelaten in de organisatie en we hopen dat we ons in de komende fasen kunnen herstellen en ons kunnen versterken om komende crises weer het hoofd te kunnen bieden. De VGGM is van en voor de gemeenten in onze regio!

Arnhem, 6 april 2022
De directie,

Anton Slofstra en Henk Bril

1. Jaarverslag

1.1 Programma COVID-19

In 2021 ging de COVID-19 bestrijding in Nederland onverminderd door. VGGM zet in op preventie en het vergroten van het bewustzijn van risico's om zo verspreiding te voorkomen. Daarnaast is de inzet gericht op beschermende maatregelen om COVID-19 zo snel mogelijk te bestrijden.
VGGM heeft binnen de bestrijding van COVID-19 een belangrijke taak:

- De veiligheidsregio is met name belast met de coördinatie van de crisisbeheersing door de verschillende veiligheidsdiensten, onder andere door het inwinnen en beschikbaar stellen van informatie en de (crisis)communicatie. De aansturing van de crisis vond in 2021 vooral landelijk plaats vanuit het kabinet (landelijke maatregelen, zoals een lockdown, het invoeren van de avondklok, de te volgen vaccinatiestrategie, etc.).
- De GGD is met name belast met het registreren en monitoren van COVID-19 besmettingen, het testen van inwoners van klachten en het uitvoeren en opvolgen van bron- en contactonderzoek bij constatering van een besmetting. En de GGD voert samen met partners, zoals het rode kruis, defensie, ziekenhuizen en huisartsen, de landelijke vaccinatiecampagne uit. Daarnaast verstrekt de GGD-informatie aan professionals en burgers die COVID-19 gerelateerde vragen hebben.
- De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) coördineert de acute en niet-acute zorg en stuurt op zorgcontinuïteit in de keten. Tijdens COVID-19 zijn er sterke (sub)regionale netwerken ingezet waarin acute en niet acute zorgpartners aan elkaar verbonden zijn ten gunste van de continuïteit van zorg in de keten. Door samenwerking is de doorstroom van patiënten verbeterd, is cohortverpleging binnen de verschillende organisaties gestroomlijnd. Er heeft veel inzet plaatsgevonden op het monitoren van de zorg in de verschillende onderdelen van de keten en het delen van informatie, dit ook ten behoeve van landelijke monitoring. Gezamenlijk heeft in de zorgketen voorbereiding plaatsgevonden op worstcasescenario's ten aanzien van gebrek aan zorg/ het zwarte scenario. Ook heeft de GHOR begin 2021 de start van de vaccinatiecampagne gecoördineerd.
- De ambulancezorg verzorgt het vervoer van COVID-19 patiënten naar en tussen ziekenhuizen.
- Bijdrage leveren aan landelijke coördinatie door beschikbaar stellen van personeel voor LOT-C en LOCC.

In de COVID-19 bestrijding volgt de GGD landelijk beleid in het uitvoeren van testen, traceren (bron- en contactonderzoek) en vaccineren. In de eerste helft van 2021 is de grootschalige vaccinatiecampagne uitgevoerd. Binnen korte tijd zijn grootschalige vaccinatielocaties ingericht, zoals sporthal Molenbeke in Arnhem en sporthal Lentemorgen in Zevenaar. Na de zomer van 2021 is de grootschalige vaccinatiecampagne omgezet in fijnmazig vaccineren om de vaccinatiegraad verder omhoog te krijgen. Samen met gemeenten, wijk- en buurtcoaches, jongerenwerkers, huisartsen, e.d. worden specifieke groepen benaderd, zoals jongeren, anderstaligen of arbeidsmigranten. Naast de uitvoering van deze fijnmazige activiteiten, is in december 2021 weer opgeschaald naar grote vaccinatielocaties voor de uitvoering van de landelijke boostercampagne.

Ook voor de andere taken binnen VGGM hebben de getroffen (rijks)maatregelen nog steeds grote invloed in 2021:

- Om besmettingsrisico's te beperken zijn oefeningen en opleidingen via e-learning vormgegeven of enkele maanden opgeschort. Daarnaast is de bezetting op de brandweerkazernes naar een minimum teruggebracht en werkt personeel voor zo veel mogelijk thuis.

- Door het uitblijven van plannen van burgers om een verre reis te maken zijn er nauwelijks reizigersvaccinaties gezet.
- Door minder reguliere reisbewegingen binnen de regio en het wegvallen van sport of uitgaansmogelijkheden waren er minder incidenten, leidend tot een afname van inzetten door de ambulancedienst. Doordat veel brandweervrijwilligers noodgedwongen thuis aan het werk waren was de paraatheid groot.

In financiële zin hebben bovenstaande gevolgen grote impact op de inkomsten en lasten van VGGM. Besparingen zijn gerealiseerd doordat geplande activiteiten geen doorgang konden vinden. Voor een deel zullen deze activiteiten op een later moment worden ingehaald. Doordat deze activiteiten ook betrekking hebben op activiteiten die op productiebasis worden bekostigd, zijn de inkomsten lager dan begroot. Daarnaast zijn extra kosten gemaakt voor de extra inspanningen door de veiligheidsregio en de GGD. Ook de getroffen maatregelen in de bedrijfsvoering om thuiswerken mogelijk te maken, extra schoon te maken en de anderhalve meter samenleving toe te passen leiden tot extra kosten.

Juli 2020 is van het Ministerie van VWS een schrijven ontvangen over de bestuurlijke en financiële afspraken COVID-19. Kort gezegd kunnen de meerkosten die Veiligheidsregio's en GGD'en maken in 2020 en 2021 onder voorwaarden gedeclareerd worden bij het Ministerie van VWS. De volgende meerkosten komen in aanmerking voor vergoeding:

- Intensivering van reguliere GGD-taken;
- Opdrachten op basis van artikel 7 WPG;
- Vervangingskosten voor taken die niet konden worden uitgevoerd;
- Nieuwe taken op basis van de nieuwe tijdelijke spoedwet

Daarnaast worden de gemaakte kosten voor laboratoriumonderzoeken en de kosten van de vaccins vergoed door het RIVM. In 2021 is door VWS de Dienst Testen opgericht die contracten met de laboratoria heeft afgesloten.

Voor de GGD-tak betekent dit dat alle COVID-19-meerkosten als voorschot zijn gedeclareerd bij het Ministerie van VWS-rekening houdend met de verrekening van de positieve en negatieve saldi binnen de PG-activiteiten en enkele bedrijfsvoeringsactiviteiten. Voor de VR-tak houdt dit in dat de meerkosten daar zijn opgevangen binnen de ruimte die is ontstaan door vermindering van activiteiten.

In de jaarrekening zijn de meerkosten onder de programmaverantwoording bij het programma waar de meerkosten zijn gemaakt verwerkt. De kosten zijn op de reguliere wijze toegelicht. Hieronder zijn de officiële formats voor de verantwoording opgenomen en ook een meer verdiepende specificatie voor de GGD-tak. Via controleverklaring van de account zijn de meerkosten vastgesteld. In paragraaf 3.8 is een opstelling van de totale COVID-19 verantwoording ten behoeve van het Ministerie van VWS opgenomen. Het Ministerie van VWS heeft de beschikking over 2020 nog niet definitief vastgesteld.

1.1.2 Wat heeft het programma COVID-19 in totaliteit gekost?

Overzicht baten en lasten Bedragen x € 1.000	Realisatie 2020	Begroting 2021	Gew.Begr. 2021	Realisatie 2021
7.1 Volksgezondheid				
COVID-19	0	0	39.870	62.766
Lasten	**0**	**0**	**39.870**	**62.766**
7.1 Volksgezondheid				
Gemeentelijke bijdrage	0	0	0	0
Lokaal aanbod	0	0	0	0
Rijksbijdragen	0	0	40.773	63.436
Zorgverzekeraars	0	0	0	0
Overige baten	0	0	-559	12
Baten	**0**	**0**	**40.214**	**63.448**
Doorbelasting	0	0	-344	-683
Resultaat voor bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**
Mutatie reserves	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**	**0**

Binnen het programma COVID-19 zijn de baten en lasten verantwoord welke betrekking hebben op het testen, traceren, vaccineren en voorlichten inzake COVID-19.

In de initiële begroting 2021 waren de verwachte baten en lasten opgenomen binnen het programma GGD. Gezien de omvang van de activiteiten in het feit dat deze activiteiten in opdracht van het Rijk worden uitgevoerd is bij het opstellen van de 5-maandsrapportage ervoor gekozen om COVID-19 als een apart programma op te nemen.

De overschrijding van de lasten ten opzichte van gewijzigde begroting zijn met name veroorzaakt door de boostercampagne in het 4e kwartaal. De opdracht voor deze boostercampagne is ontvangen na het opstellen van de gewijzigde begroting. Daarnaast zijn aan het einde van het 3e kwartaal en in het 4e kwartaal meer testen afgenomen als gevolg van de 4e golf van besmettingen.

De lasten bestaan met name uit personele lasten van € 55.600.000, zijnde de inzet van medewerkers voor het testen en traceren en vaccineren, huisvestingslasten van € 4.892.300 en materiele kosten van € 2.272.600 (o.a. medische verbruiksartikelen).

1.2 Programma Crisisbeheersing

1.2.1 Multi taken

COVID-19 crisis

Het jaar 2021 stond wederom primair in het teken van de COVID-19 crisis. Vanaf maart 2020 tot 10 september 2021 werkte de crisisorganisatie in opschaling GRIP4, daarna werden de overlegstructuren in GRIP 0 voortgezet. Na een ogenschijnlijke terugkeer naar normaal aan het eind van de zomer kwam de COVID-19-crisis in november weer in alle hevigheid terug met verstrekkende rijksmaatregelen. Code zwart in de zorg werd een reëel scenario en polarisatie maakte zijn intrede in de samenleving. Een scenariogroep ontwikkelde daartoe een methodiek voor ondersteuning van het ROT bij het kiezen van proactieve maatregelen. De organieke verbinding van GGD-GHOR-Crisisorganisatie in één huis VGGM bleek wederom van groot belang bij het uit de grond stampen van een boostercampagne die ongekend was in de geschiedenis van de regio.

Om de crisisstructuur te versterken en de afstemming op het landelijke niveau te behouden, heeft het informatieknooppunt COVID-19 zijn waarde bewezen. Deze is verder organisch uitgebouwd met wekelijkse briefing met de operationeel leider. Ook de functie bevolkingszorg is versterkt (zie aldaar).

Veel personele capaciteit was weer nodig voor daadwerkelijke crisisbeheersing waardoor er minder tijd was voor uitvoering van geplande projecten zoals de ontwikkeling van een dynamisch risicoprofiel, kwaliteit en vakbekwaamheid van de multifuncties en evenementenadvisering.

Multidisciplinair Oefenen, Trainen en Opleiden

Vanwege de te verwachte personele inzet voor de vaccinatiecampagne en andere COVID-19 gerelateerde werkzaamheden is op voorhand besloten om in 2021 geen MOTO-activiteiten te organiseren die veel voorbereidingscapaciteit vragen. Om deze reden zijn er ook in 2021 geen MRO's georganiseerd. Omdat in 2020 beperkt is geoefend, is in 2021 waar mogelijk gekozen voor alternatieve werkvormen of verplaatsen van de activiteit. Hierdoor is belangrijk deel van de activiteiten doorgegaan.

- 12 CoPI-oefeningen (gepland 12)
  4x op locatie bij vliegbasis Deelen
  2x fysiek met inachtneming van 1,5 meter afstand
  6x digitaal via Teams
- 16 Multi virtual reality oefeningen verspreid over 2 dagdelen (gepland 20))
- 1x ROT oefening (gepland: 2)
- 2 Gemeentelijke beleidsteam oefeningen (gepland 15)
- 3 digitale opleidingsmomenten voor beleidsteams (gepland 5)
- Enkele overige multi trainingen (gepland tientallen)
- Grensoverschrijdende hoogwateroefening

Voorbereiding Multi crisisbeheersing Planvorming

In 2021 zijn de volgende activiteiten wat betreft planvorming uitgevoerd: de samenvatting planvorming hoogwater, de incidentbestrijdingskaart spoorwegen en de incidentbestrijdingskaart Landsgrensoverschrijdende (internationale) samenwerking zijn geactualiseerd.

Voortbordurend op de evaluatie wet-VR heeft verkenning plaats gevonden naar een Veiligheidsinformatie-knooppunt (Risico signalering en netwerken), digitale ontwrichting, klimaatverandering, de ontkleurd operationeel leider en de evacuatiemogelijkheden na dijkdoorbraak en overstroming.

Visitatie

Medio 2021 is de tweede wettelijk verplichte visitatie van veiligheidsregio Gelderland-Midden afgerond. De vorm is aangepast en verkort als gevolg van de COVID-19crisis die uitbrak tijdens de laatste onderdelen van de uitvoering. In de visitatie stonden 3 thema's centraal: maatschappelijke opdracht, leiderschap & verandervermogen en organisatie in samenwerking. Het concrete resultaat waren een zelfevaluatie en een advies.

Meldkamersamenwerking

Ter voorbereiding op de samengevoegde meldkamer Oost-Nederland is geparticipeerd in het project Landelijke meldkamersamenwerking Oost 5 Rood Multi. Het project heeft geleid tot besluitvorming over de taakinvulling van de functie van Calamiteitencoördinator. Daarnaast is een veelheid van vraagstukken rondom informatievoorziening (ICT) tussen meldkamer en veiligheidsregio uitgewerkt.

GRIP-incidenten

In het jaar 2021 hebben 3 GRIP1-incidenten plaatsgevonden binnen onze regio (2020: 8).

- 15-12-2021 Ontruiming van een groot aantal appartementen i.v.m., waterlekkage en daardoor stroomuitval Doorwerth
- 12-05-2021 Bij een brand in een timmerfabriek in Herveld ontstond mogelijk explosiegevaar. I.v.m. dat gevaar zijn een aantal woningen in de omgeving ontruimd.
- 11-02-2021 Een deel van sorteercentrum in Duiven is ingestort, mogelijk door te veel sneeuw op het dak

Daarnaast was er de langdurige GRIP 4 COVID-19 crisis**.**

1.2.2 Bevolkingszorg

Gemeenten zijn samen met politie, brandweer en GHOR verantwoordelijk voor rampenbestrijding en crisisbeheersing. Specifieker: de gemeenten zijn procesverantwoordelijk voor de bevolkingszorg. Door middel van een convenant werken de gemeenten van Gelderland-Midden slim en nauw samen op het gebied van Bevolkingszorg.

2021 heeft voor Bevolkingszorg bijna volledig in het teken gestaan van de COVID-19 crisis. Het Gemeentelijk Knooppunt COVID-19 (GKC) heeft tot 1 oktober 2021 op volle kracht gedraaid en daar is aanvullende menskracht van extern voor ingehuurd. Het GKC ondersteunt gemeenten bij de juridische interpretatie van de landelijke regels en adviseert over de aan te houden lijn. Op het gebied van (crisis)communicatie verzorgt het GKC een trechterfunctie waarbij landelijke content gestructureerd wordt doorgespeeld aan gemeenten en vragen vanuit gemeenten worden doorgeleid aan de juiste loketten binnen de Rijksoverheid. Per 6 december 2021 is het GKC opnieuw opgeschaald in verband met de aangekondigde lockdown en aangescherpte regels.

De inzet op Bevolkingszorg is verder gericht geweest op het operationeel en beoefend houden van de regionale piketorganisatie en de deelnemende medewerkers van gemeenten en veiligheidsregio. Ook de landelijke ontwikkelingen in de versterking van Bevolkingszorg worden nauwlettend gevolgd zodat onze regionale organisatie goed aangesloten blijft op het landelijke netwerk.

Ondanks de beperkende COVID-19 maatregelen konden veel opleidingen en trainingen in digitale vorm doorgaan:

- 10 nieuwe mensen opgeleid voor in de regionale bevolkingszorg piketten
- 11 bijscholingen met de verschillende Bevolkingszorg piketten
- 13 piketbijeenkomsten met de verschillende piketten
- 1 Opleiding crisiscommunicatie
- Bijdrage van (piket)functionarissen bevolkingszorg in diverse multidisciplinaire oefeningen
- 61 gemeentecollega’s 24/7 beschikbaar en bereikbaar in 10 piketfuncties
- 2 Webinars; Omgang met desinformatie en maatschappelijk onbehagen
- 3 Basiscursussen Crisisbeheersing voor bestuurders

1.2.3 GHOR

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) coördineert de acute en niet-acute zorg in de regio en stuurt op zorgcontinuïteit in de keten. In het jaar 2021 deed de GHOR dit in grote mate gericht op COVID-19 onder andere door:

- Continue actieve samenwerking in sterke (sub) regionale netwerken met acute en niet acute zorgpartners ten behoeve van continuïteit van zorg in de keten.
- Intensieve monitoring van de zorg in de verschillende onderdelen van de zorgketen en het delen van informatie, dit ook ten behoeve van landelijke monitoring.
- Het samen met de partners binnen de veiligheidsregio vormgeven aan de taakstelling passend bij GRIP4. Afstemming tussen zorg en veiligheid
- Coördinatie van de start van het project Vaccinatie Covid19.

Daarnaast golden tevens (al dan niet in mindere mate) de reguliere activiteiten als:

- Inzetten van de crisisfunctionarissen van de GHOR bij incidenten in de acute, publiek zorg en bij incidenten maatschappelijke onrust.
- Advisering bij evenementen- en omgevingsvergunningen.
- Opleidingen, trainingen en oefeningen (GHOR, veiligheidspartners en acute en niet acute zorgpartners.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we bereikt	Wat is het beoogd effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2021	Maatschappelijk effect
Regie op voorbereiding van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises	Zorginstellingen zijn zich bewust van hun rol en eigen verantwoordelijkheid binnen de zorgketen	• Schriftelijke afspraken met acute- en niet acute zorgpartners. • (Sub) regionale voorbereiding op worstcasescenario's • Gezamenlijke aanpak COVID 19 in (sub) regionale netwerken	Zorgpartners zijn voorbereid op geneeskundige hulpverlening in geval van rampen en crises
Advisering van andere overheden en organisaties op het gebied van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en crises	Adviseert over crisisbeheersing (het optreden tijdens rampen en crises of (dreigende) verstoring van de zorg continuïteit)	• Adviseren en bieden van ondersteuning aan partners in de zorgketen om hun zorg continuïteit te garanderen. • Samen met ziekenhuizen, huisartsen en VVT-coördinatie op doorstroming kwetsbare patiënten.	Alle zorgorganisaties kunnen zorg verlenen onder alle omstandigheden, ook tijdens rampen en crises.
	Adviseert over risicobeheersing (het voorkomen van rampen en crises)	Bijdragen aan multidisciplinaire advisering over evenementen en infrastructurele projecten aan gemeenten, andere overheden en bedrijven (mede in relatie met de nieuwe Omgevingswet)	Beperken gezondheidsschade voor inwoners van GM
Het 24/7 in staat zijn om tijdens rampen en crises de geneeskundige	24x7 paraatheid van kwalitatief hoogstaande crisisorganisatie	• Crisisorganisatie die voldoet aan toetsingskader inspectie J&V • Werving en selectie van nieuwe crisisfunctionarissen	Efficiënt en effectief optreden van de crisisorganisatie tijdens rampen en crises.

hulpverlening te coördineren, aan te sturen en te regisseren.		• Beschikbaar hebben van gekwalificeerde crisisfunctionarissen • OTO-plan; uitvoeren van activiteiten voor ontwikkeling en blijvende vakbekwaamheid (gedeeltelijke uitvoering, daadwerkelijk inzet van crisisfunctionarissen gedurende het jaar). • Materieel (vervoer, communicatiemiddelen en kleding) op orde	
	Verbinden van de geneeskundige hulpverlening met openbare orde en veiligheid tijdens crises of rampen.	• Continue COVID-19-monitoring van de zorg in de verschillende onderdelen van de zorgketen en het delen van informatie binnen de veiligheidsregio. • Continue afstemming VR, GGD, GHOR en overige partners acute en niet acute zorg.	
	Visie zelfredzaamheid GHOR en Veiligheidsregio ten uitvoering brengen	• Bieden van handelingsperspectieven tijden rampen en crisis • Adviseren van sociale netwerk en zorginstelling rondom verminderd zelfredzamen.	
In de voorbereiding op en tijdens rampen en crises is er specifiek aandacht voor niet of verminderd zelfredzamen. Er wordt daar waar mogelijk gebruikt gemaakt van de veerkracht van de bevolking.	Voorkomen en beperken van gezondheidsschade van burgers als gevolg van crises, rampen en zware ongevallen.	• Inzetten Psychosociale Hulpverlening, Medische milieukunde, Infectieziekten, gezondheidsonderzoek. • Onderwijs toepassen/ vakbekwaam houden van betrokken functionarissen.	Verminderd zelfredzamen worden zo goed mogelijk ondersteund tijdens rampen en crises. Er wordt tijdens een ramp en crises, daar waar mogelijk, een beroep gedaan op zelfredzame burgers t.b.v. de groep verminderd en niet zelfredzame burgers
Het doelmatig en doeltreffend inzetten van publieke gezondheidstaken	Ondersteunen van bevoegd gezag bij incidenten met (mogelijke)maatschappelijke onrust	Adviseren van bevoegd gezag en inzetten hulpverlening bij incidenten met (mogelijke) maatschappelijke onrust.	• Burgers ontvangen de meeste adequate hulp. • Beperken gezondheidsschade
			• Burgers ontvangen de meest adequate hulp.

1.2.4 Wat heeft het programma Crisisbeheersing in totaliteit gekost?

Overzicht baten en lasten Bedragen x € 1.000	Realisatie 2020	Begroting 2021	Gew. Begr. 2021	Realisatie 2021
1.1 Crisisbeheersing en brandweer				
Multi	2.551	2.201	2.590	2.472
GHOR	1.191	1.330	1.308	1.086
Bevolkingszorg	614	576	795	787
Lasten	**4.356**	**4.108**	**4.693**	**4.346**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer				
Gemeentelijke bijdrage	3.807	3.714	4.178	4.178
Lokaal aanbod	0	0	0	0
Rijksbijdragen	1.042	1.107	1.202	998
Zorgverzekeraars	0	0	0	0
Overige baten	92	81	183	249
Baten	**4.941**	**4.902**	**5.562**	**5.424**
Doorbelasting	-766	-794	-869	-948
Resultaat voor bestemming	**-181**	**0**	**0**	**130**
Mutatie reserves	0	0	0	0
Resultaat na bestemming	**-181**	**0**	**0**	**130**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**-181**	**0**	**0**	**130**

Het resultaat van het programma Crisisbeheersing bedraagt € 130.000 voordelig De belangrijkste elementen die dit resultaat verklaren zijn:

- Lagere personeelskosten van € 132.000 door o.a. schaalvoordelen en vacatureruimte (deels gecompenseerd door hogere kosten externe inleen en een hogere doorbelasting van € 80.000).
- Een voordeel op materiele kosten van € 147.000 door het niet of minder kunnen oefenen door COVID-19 van € 90.000 en een voordeel op diverse materiele budgetten van € 57.000.
- Lagere kapitaallasten van € 67.000 door uitstel van investeringen.
- Hogere dan begrote kosten voor Bevolkingszorg als gevolg van COVID19 van € 125.000.

1.3 Programma Brandweerzorg

1.3.1 Operatie

De invloed van COVID-19 op het aantal incidenten in 2021 is nauwelijks terug te zien in de cijfers. Wel was te zien dat door het vele thuiswerken de paraatheid bij de vrijwillige brandweerposten hoog was (>90%). De COVID-19-maatregelen vroegen wel steeds weer om aanpassingen bij inzetten, het vakbekwaam blijven en -worden en de onderlinge verbinding. Met de invoering van de avondklok in januari 2021 kregen onze vrijwilligers een vrijstelling waarop stond dat zij vanwege een incident toch op straat moesten zijn. Doordat een aantal werkzaamheden (met name het oefenen) stil kwam te liggen, konden bij de start van het vaccineren medewerkers van de brandweer de GGD-collega's van dienst zijn.

Repressieve beroepsorganisatie Arnhem en Ede-Stad

In 2021 heeft de implementatie van de nieuwe beroepsorganisatie Arnhem en Ede-Stad plaatsgevonden. Dit hield in dat in Ede-Centrum (vanaf 30 december 2020) een 24/7 beroepsorganisatie draait en dat de drie beroepsposten werken met een continu bezetting van 8 personen. Om dit te realiseren is veel nieuw personeel aangetrokken en ingewerkt: 21 manschappen. In oktober is er in de drie beroepsposten gestart met de nieuwe ploegenindeling. Per post zijn er vier ploegen. De vrijwilligers van de posten Ede-Centrum en Arnhem-Noord maken nu onderdeel uit van vaste ploegen.

Onderdeel van de nieuwe beroepsorganisatie is dat het regionale duikteam vanaf begin van dit jaar, in Arnhem-Zuid is gestationeerd. Het duikteam is nu volgens contract ook beschikbaar voor Gelderland-Zuid.

Naar aanleiding van het verzoek van de gemeenteraad van Ede, om de vrijwillige post Ede-Stadspoort in dienst te laten tot uiterlijk 1 januari 2027 heeft het Algemeen Bestuur in december 2021 (onder voorwaarde) hiertoe besloten. Een nieuwe kazerne aan de Peppelensteeg in Ede gaat invulling geven aan een toekomstbestendige oplossing voor de beroepspost Ede-Stad. Mocht de nieuw te bouwen kazerne van Ede aan de Peppelensteeg voor deze datum gereed zijn dan sluit op dat moment de post Ede-Stadspoort.

Update kazernevolgorde tabel

In goed overleg is in december 2021 de nieuwe kazernevolgorde tabel (KVT) vastgesteld. Hierbij is gebruikt gemaakt van recent wegenkaartmateriaal (maart 2021) en de mediaan uitruktijden van de prio 1 meldingen over de jaren 2016-2021. De KVT bepaalt de inzetvolgorde van posten bij een incident.
Bij dit proces zijn de lokale posten en de OR actief betrokken geweest.

Materiaal en materieel

Waterwagens

Waterwagens

Met het oog op de ontwikkelingen bij waterleidingmaatschappijen om leidingen te 'knijpen' en de noodzaak om snel voldoende bluswater voorhanden te hebben bij natuurbranden, is besloten om vijf waterwagens-groot aan te schaffen. De waterwagens zijn gericht op het idee van een 'rijdende brandkraan'. De tankinhoud van deze voertuigen is namelijk 16.750 liter. In december zijn de eerste 4 nieuwe waterwagens geleverd aan de posten Ede-Centrum, Kootwijkerbroek, Velp en Rheden. In 2023 wordt de laatste waterwagen geleverd aan post Heteren.

Tankautospuiten 4x2 en combi-Tankautospuiten 4x4 en 6x6

In 2021 zijn er 5 nieuwe Tankautospuiten geleverd aan de posten Duiven, Giesbeek, Elst, Heteren en Doesburg. Voor het jaar 2022 worden er nog 4 nieuwe Tankautospuiten 4x2 uitgeleverd aan de posten Hoevelaken, Huissen, Lobith en voor de werkplaats in Doorwerth. Deze laatste Tankautospuit wordt ingezet als een Tankautospuit van een post een aantal dagen in onderhoud is of storing heeft. De werkplaats Tankautospuit komt dan in de plaats van de Tankautospuit van de post te staan zodat de post wel inzetbaar blijft gedurende de onderhoudsdagen van de "eigen" Tankautospuit.

In 2022 worden er 10 nieuwe combi-Tankautospuiten 4x4 uitgeleverd aan de posten: Ede-Centrum, werkplaats Ede (zie info bij de werkplaats Tankautospuit 4x2 Doorwerth), Dieren, Rheden, Velp, Oosterbeek, Renkum/Heelsum, Arnhem-Zuid, Barneveld (reserve) en Wageningen. De laatstgenoemde wordt eerder vervangen omdat dit voertuig bij de inzet in Limburg total loss is verklaard. Voor de combi-Tankautospuit geldt dat alle posten waar nu een 4x4 zonder natuurbrandpakket is gestationeerd deze vervangen wordt door een combi-Tankautospuit 4x4 met natuurbrandpakket. Voor de posten Rheden en Velp geldt dat de combi-Tankautospuit 6x6 wordt vervangen door een combi-Tankautospuit 4x4.

De combi-Tankautospuiten 6x6 voor de posten Otterlo en Harskamp worden in 2023 vervangen.

Visie op hulpverlening/ HV-voertuigen

Bestuurlijk is eind 2021 ingestemd met een gewijzigde visie op de inzet bij hulpverleningsincidenten.
In de nieuwe visie geldt niet alleen bij brand maar ook bij hulpverlening de inzet van de Tankautospuit als basis. Aanvullend hierop kan een specialistisch team met een gespecialiseerd HV-voertuig ingezet moeten worden.

De effecten van deze bestuurlijke besluitvorming worden nader uitgewerkt in het dekkingsplan en in de aanbesteding van nieuwe HV-voertuigen. Vóór de finale vaststelling van het dekkingsplan gaan de bestuurders in gesprek met de gemeenteraden over de uitgangspunten die ten grondslag liggen aan dit plan. Dit proces zal in 2022 plaatsvinden waarvan vaststelling van het dekkingsplan is voorzien in Q4 2022 of Q1 2023.

Nieuwe pagers (piepers)

In 2020/2021 is de totale repressieve organisatie voorzien van nieuwe pagers (1100 stuks). Met de oude pagers was het na een alarmering niet mogelijk om terug te melden of je beschikbaar bent voor de uitruk. Met de nieuwe pagers is dit wel mogelijk door middel van de aanwezige simkaart in de pager. De vrijwillige medewerker kan binnen 30 seconden aangeven bij een alarmering of hij kan opkomen of niet. Hiermee is sneller duidelijk voor de meldkamer en de post of het voertuig compleet binnen de gestelde normen kan uitrukken.

Bedrijfszekerheid

Parate staat en bedrijfszekerheid van blusvoertuigen en overig materieel is geborgd in de vorm van preventief onderhoud, reparaties en periodieke keuringen, waarbij externe normering wordt gevolgd. Goed geplande uitvoering in eigen beheer door gekwalificeerd en gecertificeerd personeel creëerde een hoge mate van betrokkenheid en snelle interne dienstverlening. Er zijn bijna geen voertuigen ongepland uitgevallen.

ICT en informatievoorziening

ICT-voorzieningen op posten geactualiseerd

Op alle lokale posten is de ICT-voorziening geactualiseerd. In 2021 is op de post, in het kantoor van de ploegcommandant, de vaste PC vervangen door de standaard VGGM-kantooropstelling (in combinatie met een laptop). Hiermee is de mogelijkheid geboden om nog beter de digitale leeromgeving te volgen.

ICT op de brandweervoertuigen

De voertuigen van de brandweer beschikken over de nodige ICT-middelen (laptop/iPad). Deze waren aan vervanging toe. In 2021 is besloten dat de laptops in de voertuigen worden vervangen door een iPad met een groter beeldscherm (i.v.m. natuurbrandbestrijding). Daarnaast krijgen de repressieve medewerkers achter in het voertuig de beschikking over een iPad om zich goed voor te kunnen bereiden op een incident. Voorin het voertuig bij de chauffeur is een iPad mini aanwezig voor navigatie. Het navigatiesysteem is gewijzigd en heeft nu ook de functie van status plotten. Ook is de keuze gemaakt om op een aantal andere voertuigen een iPad te plaatsen. Bij elkaar gaat het om 354 iPads. De uitrol vindt plaats in 2022.

Informatiegericht werken

Om effectief op te treden bij brand en andere incidenten is operationele informatievoorziening een belangrijke randvoorwaarde. Er is dit jaar een belangrijke kwaliteitsimpuls gegeven aan de informatievoorziening op de brandweervoertuigen. Op de nieuwe devices staan verschillende applicaties ten behoeve van operationele informatie, commandovoering en navigatie. Daarnaast is het beheer van geodata geprofessionaliseerd door het aanwijzen van eigenaren voor de kwaliteit van gegevenslagen (bluswater, spoor, natuur, water, BRZO, evenementen) en door standaardisatie en uitwisselbaarheid na te streven.

Personeel, vakbekwaamheid en veiligheid

Onderzoek sociale veiligheid

In het kader van 'Samen werk maken van een veilige basis' is deze zomer een onderzoek uitgevoerd naar de beleving van sociale veiligheid en werkgeluk binnen de brandweer. 42% van de collega's (467 ingevulde vragenlijsten van 391 personen) heeft gebruik gemaakt van de mogelijkheid om anoniem zijn/haar mening over dit onderwerp te geven. Daarnaast hebben er ook nog 40 interviews plaatsgevonden. Bij elkaar levert dit een heleboel informatie op om samen aan de slag te gaan.

Hoofdconclusie van het onderzoek is dat bijna driekwart van de respondenten een sociaal veilige werkomgeving ervaart binnen de brandweer (72%). Voor bijna een kwart voelt de werkomgeving soms (on)veilig (23%) en 6% ervaart duidelijk een onveilige werkomgeving.

In 2021 is een plan van aanpak opgesteld dat ook voorziet in borging van dit onderwerp op de lange termijn.

In- en uitstroom vrijwilligers

In 2021 zijn 34 (jaar 2020: 32) repressieve vrijwilligers ingestroomd en 58 (jaar 2020: 31) vrijwilligers vertrokken. De redenen van vertrek zijn ook heel divers:

	2017	2018	2019	2020	2021
Leeftijd (FLO)	6	11	13	7	11
Verhuizing	8	7	10	4	6
Baan elders	3	1	0	4	3
Onvoldoende beschikbaar	7	0	1	1	3
Functioneren/ontslag	5	2	1	3	1
Combinatie werk	9	8	5	3	6
Combinatie privé (persoonlijke omstandigheden)	9	3	6	5	9[1]
Onvrede/motivatie (beleid)	2	2	5	4	5
Regionalisering	0	1	0	0	0
Reden onbekend	1	0	8	1	0
Gezondheid	10	10	5	1	5[2]
Anders	9	13	19	4	2
Totaal	**69**	**58**	**73**	**37**	**51[3]**

In de cijfers van HRM over aantal repressieve vrijwilligers in dienst 2019-2020 en 2020-2021 kunnen enkele afrondingsverschillen zitten.

Per saldo is het aantal vrijwilligers in 2021 met 24 personen gedaald. Op 31 december 2021 bedroeg het totaal aantal repressieve vrijwilligers binnen onze regio 793. (2020: 817).

[1] Collega's vonden het tijd om te stoppen zonder specifieke reden. COVID-19 heeft bij een aantal wel tot een versnelling van het besluit geleid.

[2] Onder deze categorie kan zowel een afkeuring PPMO als het niet meer kunnen uitoefenen van de repressie taak als gevolg van medische klachten worden verstaan.

[3] Het moment van registreren 31 dec./1 jan. Van een vrijwilliger die een post verlaat maar wel in de organisatie blijft kan in de uitstroomcijfers vrijwilligers van HRM en de clusters een verschil geven. Dit jaar is het verschil 7.

Veilig en bekwaam optreden

Vanuit de verantwoordelijkheid voor samenleving en medewerkers is ook in 2021 gewerkt aan professionaliteit van medewerkers, veiligheid van persoonlijke beschermingsmiddelen en betrouwbaarheid van voertuigen en overig materieel.

Vakbekwaamheid

Als gevolg van de COVID-19 crisis waren net als in 2020 ook in 2021 voor een groot aantal maanden de mogelijkheden beperkt om middels fysiek opleiden en oefenen de vakbekwaamheid op peil te houden. Wel hebben alle opleidingen binnen COVID-19 maatregelen doorgang gevonden, waardoor instroom van nieuwe collega's gewaarborgd bleef.

Daar waar het strikt noodzakelijk was in het kader van de borging van de operationele taak, hebben fysieke momenten doorgang gevonden. Vaak in kleinere groepen en op afstand. Voor het overige is gebruik gemaakt van digitale mogelijkheden, waar in 2020, door de crisis genoodzaakt, al ervaring mee was opgedaan.

In 2021 is de transitie gestart om meer behoeftegericht te oefenen in plaats van een standaard verplicht aanbod voor elke lokale brandweerpost. Het project dat hiervoor de start was, is in 2021 afgerond en daarmee is de verandering van denken naar uitvoering gestart. Een dergelijke majeure verandering van visie en implementatie hiervan kost jaren tijd en zal de komende jaren nadrukkelijk aandacht krijgen

Veilig en schoon werken

Veilig werken vereist goede en betrouwbare persoonlijke beschermingsmiddelen in de vorm van pakken, helmen, laarzen en ademluchtapparatuur. Aanschaf, onderhoud, reiniging en logistieke bewegingen worden met grote mate van efficiency uitgevoerd voor de posten en de repressieve collega's. In 2021 zijn er twee arbeidshygiëne films geproduceerd voor repressief personeel (wat te doen met je persoonlijke beschermingsmiddelen na een inzet) en wat wordt er achter de schermen gedaan met de beschermingsmiddelen om alles weer inzet gereed te maken. Deze twee films zijn verspreid onder al het repressief personeel om iedereen mee te nemen in de nut en noodzaak om dit op de juiste wijze uit te voeren voor onze eigen veiligheid.

Kenniscentrum

Het kenniscentrum bevordert het lerend vermogen op individueel, ploeg- en organisatieniveau. Dit doen we op basis van het reflecteren op en het leren van incidenten.

In 2021 zijn de volgende activiteiten uitgevoerd gericht op het vergroten van het lerend vermogen:

- Het versturen van evaluatieformulieren na interessante inzetten en deze formulieren analyseren (27 incidenten);
- Het begeleiden van leertafels en napraatsessies (6 napraatsessies);
- Het maken en plaatsen van berichten in de Nice-to-know app (29 berichten voor 320 leden);
- Het maken van infographics (8 infographics);
- Het maken van filmpjes met lessen uit incidenten (11 filmpjes);
- Het vullen van een YouTubekanaal met deze filmpjes;
- Een maandelijkse column in het Brandweerjournaal (18 columns over incidenten);
- Een bijdrage aan Special Brandende Kwestie over hoogwater in Limburg (evaluatie);

Het kenniscentrum monitort de geleerde lessen n.a.v. incidentevaluaties en destilleert daaruit de rode draad. In 2021 zijn de volgende 3 rode draden benoemd:

1. Nemen van eigen initiatief zonder dit te communiceren (5 lessen). Deze rode draad heeft betrekking op verschillende functieniveaus
2. Onvoldoende tijd nemen voor (multi) beeldvorming/afstemming inzet (4 lessen). Deze rode draad heeft betrekking op functieniveau OvD
3. Eigen veiligheid, geen ademlucht gebruiken in rook/mestput, werken binnen valschaduw (3 lessen), etc. Deze rode draad heeft vooral betrekking op functieniveau manschap.

Naast het leren van diverse incidenten heeft het Kenniscentrum zich in 2021 gefocust op Rookverspreiding en Energietransitie.

Brandonderzoek

Binnen onze regio voert Team Brandonderzoek bij bepaalde typen branden onderzoek uit. Brandonderzoek draagt bij aan het leren binnen de organisatie. In 2021 heeft een onderzoeker zijn opleiding succesvol afgerond. Daarmee is het team op volle sterkte met vijf onderzoekers. De teamleden voeren brandonderzoek uit naast hun dagelijkse werkzaamheden.

Afgelopen jaar hebben we 55 brandonderzoeken uitgevoerd. De resultaten van deze onderzoeken zijn ingevoerd in de landelijke database brandonderzoek. Daarnaast is de informatie gebruikt bij napraatsessies van ploegen en verspreid via infosheets en korte filmpjes.

Brandonderzoekers hebben ook bijgedragen aan het landelijke onderzoek van het IFV naar de brandweerinzetten bij ongevallen en branden met Alternatief Aangedreven Voertuigen (elektrisch, waterstof, CNG e.d.). Hiervoor is door Team Brandonderzoek bij 21 incidenten informatie opgehaald bij de bevelvoerder van de inzet.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we bereikt	Wat is het beoogd maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie 2021	
Effectief optreden bij brand en andere incidenten	Personeel in staat stellen op een professionele en veilige manier te werken	• Landelijke agenda brandweerzorg, innovatief samenwerken, risicogericht werken, voor welke taak de juiste maat, vakmanschap versterken, vitale medewerkere en organisatie. Kernwaarden Brandweer Gelderland-Midden, verbinding, vertrouwen, vakmanschap en vitaliteit • Paraatheid brandweer in relatie beschikbaarheid vrijwilligers (aansluiting bij landelijk programmaplan vrijwilligheid) • In-doorstroom- en uitstroombeleid • Project Repressieve beroepsorganisatie Arnhem-Ede-Centrum • Van aanbod naar vraag gestuurd oefenen • Innovatie in oefenen (interregionaal VR-programma) • Blijven investeren in het creëren van een veilig en gezond arbeidsklimaat voor repressieve medewerkers	Minder schade en slachtoffers bij brand en andere incidenten De burger weet wat hij wel, maar ook wat hij niet van de brandweer mag verwachten
	Verbeteren en vervangen van middelen en materieel nodig voor brandbestrijding en andere acute hulp	• Wagenpark in relatie tot duurzaamheid, onderzoeken mogelijkheid gefaseerd overgaan naar duurzaam wagenpark • Overgang van primaire bluswatervoorziening (reguliere drinkwatersysteem) naar alternatieve bluswatervoorziening in eigenbeheer (tankwagens). • Innoveren van informatie-uitwisseling in de veiligheidsketen (bijv. met behulp van geo-informatie, Live-OP, LCMS) • Innovatie op materieel en materiaal in te bedden in onze organisatie. Het gaat hier met name om landelijke ontwikkelingen die ook voor Brandweer Gelderland-Midden van meerwaarde zijn.	

	Verbeteren van processen voor dagelijkse brandweerzorg en hulpverlening	• Uitruk op maat, waar gewenst doorvoeren van flexibelere repressieve organisatie met behoud van slagkracht • Kennisdeling (landelijk en regionaal) op basis van kenniscentrum, evaluaties en de resultaten van incidentgegevens • Structureel evalueren van brandweerinzetten, incidentgegevens en deze resultaten omzetten in betere werkwijzen • Toewerken naar operationele grenzen, als vervanger van vaste regiogrenzen • Toewerken naar gebiedsgerichte opkomsttijden, in plaats van (nu nog) wettelijke verplichte objectgerichte opkomsttijden (project Rembrand) • Voorbereiding en implementatie van een gezamenlijke meldkamer Oost5	
	Uitbreiden interregionale samenwerking	• Verder intensiveren samenwerking oost5 en landelijke/interregionale projectgroepen • Voorbereiding en implementatie van een gezamenlijke meldkamer Oost5 • Onderzoeken mogelijke samenwerking Oost5 bij uitvoering duiktaak • Optimaliseren samenwerking en delen expertise natuurbrandbestrijding Oost5/landelijk • Brandbestrijding en hulpverlening effectiever en efficiënter maken door samenwerking met omringende regio's	
Duurzaam inzetbare medewerker, die goed is opgeleid en kennis en vaardigheden blijft ontwikkelen.	Aantoonbaar vakbekwaam	• Invoering Profchecks • Registratie: van kwantiteit naar kwaliteit	Groter veiligheidsgevoel Een betrokken brandweer organisatie
	Kwaliteit impuls oefenen op de post	• Opleiden ploeginstructeurs • Verder uitbouwen producten oefenen op maat • Team vakbekwaamheid maakt onderwijskundig onderbouwde producten • Gebruik maken van moderne inzichten (brein leren), middelen en technieken (Virtueel, augmented reality e.d.) •	
	In balans brengen persoonlijk leren, teamleren en organisatieleren	• Van aanbod naar vraaggericht oefenen individueel en op postniveau • Meer risicogericht oefenen	

Duurzaam wagenpark	Terugbrengen van de uitlaatgas emissie	De markt actief volgen, aan de hand van nieuwe ontwikkelingen bijsturen, en indien mogelijk inzetten op emissiearme of emissie loze voertuigen.	Voorbeeldfunctie voor de energietransitie en behalen klimaatdoelstellingen

1.3.2 Risicobeheersing

Risicogerichtheid

Met het programmaplan “Risicobeheersing inrichten voor de toekomst, 2020-2023” heeft de brandweer haar visie en plan opgesteld. Dit naar aanleiding van de komst van de Omgevingswet, Wet Kwaliteitsborging bouwen, maatschappelijke ontwikkelingen en de benodigde focus op risicogerichtheid; bovendien is er een belangrijke relatie met het programma Veilige en Gezonde leefomgeving (zie hieronder). Onze visie is om, uiterlijk in 2025, een expertisecentrum brand- en omgevingsveiligheid te zijn. Dit expertisecentrum vervult de behoefte van onze omgeving aan betrouwbare informatie over brand- en omgevingsveiligheid. Om dit te bereiken volgen we binnen dit programma vijf strategieën, waarbij we inzetten op: prioritaire veiligheidsrisico’s, datapositie (netwerk), allianties rond maatschappelijke opgaven, bewustwording bij burgers en bedrijven. En investeren in onze medewerkers. De impact van de Omgevingswet en de visie risicogerichtheid past binnen het speerpunt risicogerichtheid uit het beleidsplan brandweer 2020-2023.

In 2021 zijn forse stappen gezet om medewerkers te bekwamen in hun nieuwe rol in het kader van het lerend en stimulerend toezicht. Daarbij moet opgemerkt dat we door COVID-19 niet fysiek op locatie in gesprek konden gaan, maar dit alternatief hebben opgepakt met brievenacties. Meer “risicogericht werken” betekent ook voorbereid zijn op nieuwe en/of complexere vraagstukken (zoals de energietransitie). Naast inhoudelijke expertise vraagt dit communicatieve vaardigheden, overtuigingskracht en samenwerking in netwerken. Ook wordt aangesloten op een ander digitaal-stelsel en informatiehuizen. Niet helpend hierbij is dat de voorziene maatschappelijke transitie (nog) niet is ingezet vanwege het telkens uitstellen van de Omgevingswet en de Wet Kwaliteitsborging bouwen.

Project Veilige Energietransitie

De ontwikkelingen op het gebied van de (veilige) energietransitie gaan snel. Het is een uitdaging om snel en adequaat in te kunnen spelen op alle veranderingen. Binnen de brandweer is in 2021 een regiegroep ingesteld die de (landelijke) ontwikkelingen monitort en informatie binnen de brandweer verspreid. In het netwerk met gemeenten worden pragmatische, risicogerichte oplossingen onderzocht zodat hier meer gericht op geadviseerd kan gaan worden.

Veilige en Gezonde Leefomgeving

VGGM adviseert bij ruimtelijke vraagstukken. Dit is vaak het geval bij omgevingsvisies, (ontwerp)bestemmingsplannen, complexe vraagstukken bij vervoer over weg, water, spoor en ten aanzien van buisleidingen. Deze adviezen worden opgesteld door brandweer, GGD, GHOR en de politie. Zo ontstaat een integraal afgewogen advies; met inachtneming van de mens en de omgeving die beschermd moeten worden, de risico-veroorzaker en de economische belangen en het veilig optreden van de hulpdiensten. Daarmee leveren wij een bijdrage aan een veilige omgeving.

Brandweer, GGD en GHOR hebben samen in 2020 het programma “Veilige en Gezonde Leefomgeving, 2020 - 2021” opgezet. Hiermee bouwen we aan de (door)ontwikkeling van VGGM (brandweer, GGD en GHOR) naar een deskundige en proactieve partner voor een ‘veilige en gezonde leefomgeving’. Een partner die het lukt om gemeenten, initiatiefnemers en partners zo te informeren en te adviseren dat hun keuzes bijdragen aan een veiligere en gezondere leefomgeving. In 2020 is een Visie Veilige en Gezonde Leefomgeving opgesteld. Op basis hiervan zijn wij in gesprek met gemeenten, omgevingsdiensten en andere partners over de voorbereiding op de Omgevingswet, m.n. het opstellen van omgevingsvisies en –plannen. In 2021 is besloten de duur van dit programma te verlengen (mede vanwege de uitgestelde invoering van de Omgevingswet en door COVID-19) en te gaan herijken. Deze herijking wordt in 2022 afgerond.

De Veiligheidsregio's hebben momenteel structurele adviestaken inzake de Besluiten Externe Veiligheid Inrichtingen (Bevi). Vóór 2021 ontving VGGM voor de uitvoering van deze taak middelen van het Rijk Vanaf 2021 zijn deze middelen overgeheveld naar het gemeentefonds en wordt dit bedrag vanuit de gemeenten beschikbaar gesteld aan VGGM (en ook aan omgevingsdiensten).

Brandveilig Leven

Sinds enkele jaren wordt binnen onze regio uitvoering gegeven aan het programma Brandveilig Leven. Het doel hiervan is om burgers, bedrijven en instellingen bewust te maken van de brandrisico's om zodoende de brandveiligheid te vergroten. Dit programmaplan is gebaseerd op de Visie Brandveilig Leven (uit 2014). In 2021 is het actieplan Brandveilig Leven opgesteld. Het actieplan plaatst de visie van toen in de huidige tijd en schets daarvoor enkele scenario's gebaseerd op ambitiekeuzes. Hierover vindt in 2022 bestuurlijke afstemming plaats. Brandveilig Leven wordt naar verwachting steeds meer vervlochten in het programma Veilige Energietransitie Insteek van dit plan is dat wij enerzijds eigen brandweermedewerkers willen inzetten om het gedachtengoed van Brandveilig Leven te verspreiden en anderzijds andere partijen zoals gemeenten, verzekeraars, zorgaanbieders, woningcorporaties en sociale media hierbij beter willen betrekken.

Tijdens de jaarlijkse Nationale Brandpreventie Weken in oktober hebben we de landelijke campagne "Rookmelders redden levens" ondersteund. Deze campagne was gericht op het informeren over het belang van rookmelders en het juist plaatsen daarvan in huis. De campagne was vooral online (onder invloed van COVID-19): via social media en de lancering van de website www.rookmelders.nl. De campagne is voorbereidend op de komst van een beoogde, wettelijke verplichting. Deze houdt in dat per 1 juli 2022 een rookmelder op elke verdieping van bestaande woningen (van vóór 2003) is geplaatst.

Gebiedsgerichte aanpak natuurbrandbestrijding

Gebiedsgerichte aanpak houdt in dat er risicogericht gekeken wordt naar de beheersing van natuurbranden voor de verschillende natuurgebieden. Hierin werken diverse partijen, zoals natuurbeheerders en recreatieondernemingen, samen om de kans en impact van onbeheersbare natuurbranden te verkleinen. Het doel is het reduceren van de kans op onbeheersbare natuurbranden naar een maatschappelijk verantwoord en aanvaardbaar niveau; daaronder het beperken van effecten van natuurbrand op de functies vitaal, zorg, recreatie en wonen & werken, zodat de veiligheid en continuïteit van de samenleving beter gewaarborgd is. De gebiedsgerichte aanpak is gestart in 2019 en in de jaren daarna verder uitgebouwd.

Het risico van een (grote) natuurbrand is voor onze regio een van de grootste risico's waarmee we rekening moeten houden. Door klimaatverandering (droogte, extreem weer) neemt de impact van een incident ook toe. De gebiedsgerichte aanpak van dit risico is daarom een van de topprioriteiten van de brandweer.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken		Wat hebben we bereikt	Wat is het beoogd maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestatie 2021	
Brandveilige samenleving door minder slachtoffers, minder branden en minder schade	Bewustzijn creëren over (brand)veiligheid bij burgers, bedrijven en (zorg)instellingen.	Met ambtelijk vertegenwoordigers is verkend of het wenselijk was brandveiligheid een integraal onderdeel uit te laten maken van het gemeentelijk integraal veiligheidsplan. Uitkomst van dit gesprek is dat de wens is om hier een andere regionale vorm voor te vinden. Samenwerking met gemeenten, omgevingsdiensten, woningcoöperaties en zorginstellingen is gecontinueerd en versterkt. Met gemeenten voorlichting gevoerd ter bevordering van de rookmelderdichtheid en het bewustzijn van de gevaren van koolmonoxidevergiftiging.	Een grotere (brand) veiligheid en een groter veiligheidsgevoel in de samenleving.
	Bijdragen aan brandveiligheid van bedrijven en hun omgeving	De inzet van de Risico Analyse Monitor is gecontinueerd, waarbij naast bouwkundige zaken en omgevingseffecten ook nadrukkelijke de organisatorische kant wordt meegenomen.	
	Samenwerking met omgevingsdiensten continueren	Uitvoering geven aan het gezamenlijk uitvoeringsprogramma	
	In beeld hebben van de brandrisico's in een brandrisicoprofiel	Er is een werkwijze ontwikkeld op basis waarvan de komende jaren een dynamisch brandrisicoprofiel vorm kan krijgen. Deze werkwijze wordt in 2022 geïmplementeerd.	
Omgevingsrechtproof maken van organisatie	Een toekomstbestendige brandweerorganisatie, die meebeweegt met de maatschappelijke ontwikkelingen en optimaal kan inspelen op de vragen die spelen	Op verzoek van gemeenten proactief bijdragen aan een integrale en samenhangende benadering van risico's in de fysieke leefomgeving bij (vooral) complexe risico's in de samenleving.	Een gezonde en vellige leefomgeving

1.3.3 Meldkamer

Aantal meldingen binnengekomen bij en zelfstandig afgehandeld door de meldkamer

Bij de gemeenschappelijke meldkamer Gelderland-Midden (brandweer) zijn 23.785 meldingen binnengekomen. Hiervan zijn 18.689 meldingen door de meldkamer zelfstandig afgehandeld. Dat is inclusief de binnengekomen meldingen voor de buurgemeenten buiten VGGM.

Zowel bij het aantal binnengekomen meldingen als bij het aantal meldingen dat door de meldkamer zelfstandig is afgehandeld is er ten opzichte van het jaar 2020 een daling van resp. 11,9% en 15,9% te zien.

	2018	2019	2020	2021
Aantal binnengekomen meldingen	29.269	28.382	26.638	23.785
Door meldkamer zelfstandig afgehandeld	24.089	23.481	21.660	18.689
Aandeel zelfstandig afgehandeld	82,30%	82,73%	81,31%	78,34%

Aantal incidenten brandweer

In het jaar 2021 zijn er 5.096 incidenten geweest (jaar 2020: 4954). Dat is inclusief 37 incidenten in buurgemeenten waarvoor door onze meldkamer is gealarmeerd.

In onderstaande tabel staat de verdeling per gemeente volgens de landelijke meldingsclassificaties.

Gemeente	Brand	Alarm OMS	Alarm PAC	Dienst-verlening	Leef-milieu	Ongeval	Gezond-heid	Verkeer	Overig	TOTAAL
Arnhem	585	113	10	224	200	165	171	3	50	1.521
Barneveld	168	8	4	72	50	83	53		6	444
Doesburg	13	3	2	20	19	7	19		2	85
Duiven	36	7	1	23	21	24	18	1	2	133
Ede	238	58	4	129	143	149	123	9	16	869
Lingewaard	55	15		40	38	43	43		8	242
Nijkerk	58	22	1	43	24	37	34		3	222
Overbetuwe	71	10	4	46	34	53	33	1	4	256
Renkum	54	76	2	42	66	34	38	1	3	316
Rheden	76	10		52	53	41	59	1	4	296
Rozendaal	8			3	3	1			1	16
Scherpenzeel	14	3	1	9	1	13	12		3	56
Wageningen	46	21	1	30	45	27	37		8	215
Westervoort	15	1		11	2	4	17		1	51
Zevenaar	58	9	1	70	100	37	52		10	337
Buurgemeenten	14			8	5	7	3			37
Totaal 2021	**1.509**	**356**	**31**	**822**	**804**	**725**	**712**	**16**	**121**	**5.096**
Totaal 2020	1.561	444	39	713	849	595	617	23	113	4.954

Korte omschrijving van de verschillende categorieën:

- Brand: alle alarmeringen voor (verdenking van) brand
- Brand OMS: alle automatische brandmeldingen gekoppeld aan een OMS-installatie
- Alarm PAC: meldingen die binnenkomen via een particuliere alarmcentrale

- Dienstverlening: liftopsluiting, dier in problemen, meting, buitensluiting, dienst aan derden
- Leefmilieu: wateroverlast, weeroverlast, stormschade, gladheid
- Ongeval: verkeersongevallen en ongevallen met gevaarlijke stoffen
- Gezondheid: reanimatie, onwel/ziekte, tilassistentie
- Verkeer: vervuild wegdek, wegversperringen
- Overig: alle zaken die onder een van de andere categorieën vallen.

Het totaal aantal incidenten is ten opzichte van het jaar 2020 met bijna 3% gestegen, ter vergelijk zijn de aantallen uit 2020 er onder vermeld. Binnen VGGM is een stijging te zien in het aantal meldingen dienstverlening, gezondheid en ongevallen. De stijging in meldingen dienstverlening en gezondheid is ook landelijk waarneembaar (gezondheid landelijk van 15.344 (2020) naar 17.490 (2021) en dienstverlening van 17.765 (2020) naar 18.186 (2021)), de stijging van ongevallen niet.

Opkomsttijd prio 1 en behaalde norm

Uit het totaal van de kolommen Brand, Alarm: Gebouw, Bijgebouw, Automatisch brandalarm zijn 508 brandmeldingen geselecteerd In onze regio waarvoor een wettelijke opkomsttijd geldt van 5, 6, 8 en 10 minuten. Binnen Gelderland-Midden wordt uitgegaan van een normtijd van 8 en 10 minuten (Besluit AB 24 juni 2015). Van 449 van de 508 meldingen kan een opkomsttijd worden berekend (van 57 meldingen was geen tijd geplot van het eerste voertuig ter plaatse). Van deze 449 meldingen was het eerste voertuig in 54% van de gevallen (238 keer) op tijd aanwezig. In onderstaande kolom zijn de getallen over een aantal jaar met elkaar vergeleken.

	2019	2020	2021
Aantal meldingen	570	577	449
Aantal binnen de norm van 8 en 10 minuten (waarbij de norm van 5 en 6 minuten is opgehoogd naar 8 minuten)	329	346	238
Percentage	58%	60%	54%

Het opkomstpercentage fluctueert enigszins over de jaren maar schommelt rond de 60%. In 2015 heeft het bestuur aangegeven een opkomsttijd van 70% te willen behalen en geen opkomsttijden boven de 18 minuten. Die 70% gemiddeld is nog nooit behaald (met grote verschillen tussen gemeenten/posten onderling). Landelijk is dit niet anders. In enkele gevallen zijn de opkomsttijden langer dan 18 minuten. Dit kan te maken hebben met gemaakte afspraken over automatische brandmeldingen, incidenten in het buitengebied of afstemming met andere hulpdiensten waardoor de brandweer later gaat rijden.

FRB

Onder de categorie “medisch” valt de buitenwettelijke First Responder Brandweer-taak (FRB) van Brandweer Gelderland Midden. Hieronder wordt onder andere het aantal alarmeringen van FRB getoond. Daarbij wordt aangegeven hoe vaak een FRB team als eerste ter plaatse was.

	2020	2021
Aantal alarmeringen FRB voor hartfalen	422	473
Aantal daadwerkelijke reanimaties	280	343

Geen reanimatie	105	130
Inzet FRB zonder ambulancerit	37	*
FRB niet ter plaatse geweest of niet geplot	30	32
Aantal patiënten vervoerd naar ziekenhuis met hartritme	110	153
Percentage aantal patiënten vervoerd naar ziekenhuis met hartritme	39%	45%
Ambulance 1ste ter plaatse	73%	44%
FRB 1ste ter plaatse	27%	47%

Het aantal alarmeringen FRB is niet zuiver omdat niet elke alarmering “gezondheid” daadwerkelijk om hartfalen gaat. Het aantal FRB-alarmeringen is redelijk stabiel ten opzichte van voorgaande jaren. Jaarlijks wordt de FRB circa 400 keer met de ambulancedienst mee-gealarmeerd. Van deze alarmeringen is er volgens de ambulancedienst in +/- 300 keer sprake van een daadwerkelijke reanimatie.

Bovenstaande tabel laat zien dat de brandweer in 2021 in 47% van de gevallen als eerste ter plaatse was bij een daadwerkelijke reanimatie. In 2020 was dit nog 27%.

*In het totaal aantal reanimaties mist een onbekend aantal onvolledig geregistreerde ritten vanuit de Ambulancezorg. In het overzicht is geen rekening gehouden met de inzet van politie en/of huisarts/HAP bij reanimatie meldingen. Deze worden ook in veel gevallen meegestuurd. Verder is in kaart gebracht wat het tijdsverschil met de ambulancedienst in aankomst is, indien de brandweer als eerste ter plaatse was:

Tijdsverschil aankomst met ambulancedienst indien brandweer als eerste ter plaatse											
Aantal minuten tijdsverschil	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Meer dan 10
Percentage van de meldingen	17%	14%	19%	13%	14%	8%	5%	2%	2%	0%	7%

Bij 20% van de FRB meldingen waarbij de brandweer als eerste ter plaatse was is het tijdsverschil met de ambulancedienst 1 minuut (afgerond naar boven)
In 14% van de meldingen was de brandweer zelfs ongeveer 4 minuten eerder ter plaatse dan de ambulancedienst. Geconcludeerd kan worden dat de inzet van FRB van grote meerwaarde blijft. De ervaring van de voorgaande jaren leert ook dat van alle reanimaties, waarbij een FRB-team als eerste ter plaatse komt, een positief resultaat oplevert. Dit houdt in dat een patiënt met een herstelde circulatie in het ziekenhuis aan komt.

1.3.4 Wat heeft het programma Brandweerzorg in totaliteit gekost?

Overzicht baten en lasten Bedragen x € 1.000	Realisatie 2020	Begroting 2021	Gew. Begr. 2021	Realisatie 2021
1.1 Crisisbeheersing en brandweer				
Operatie	26.338	31.146	32.486	31.449
Risicobeheersing	4.119	4.012	4.444	4.244
Meldkamer	1.831	1.482	1.270	1.818
Lasten	**32.288**	**36.640**	**38.200**	**37.512**
1.1 Crisisbeheersing en brandweer				
Gemeentelijke bijdrage	38.180	39.397	39.428	40.561
Lokaal aanbod	0	0	0	0
Rijksbijdragen	5.306	5.088	5.383	5.730
Zorgverzekeraars	0	0	0	0
Overige baten	1.581	983	1.545	1.369
Baten	**45.066**	**45.468**	**46.356**	**47.660**
Doorbelasting	-9.595	-9.028	-10.131	-10.101
Resultaat voor bestemming	**3.183**	**-200**	**-1.975**	**48**
Mutatie reserves	0	200	1.975	1.220
Resultaat na bestemming	**3.183**	**0**	**0**	**1.268**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**3.183**	**0**	**0**	**1.268**

Het resultaat van het programma Brandweerzorg bedraagt € 1.268.000 voordelig. De belangrijkste elementen die dit resultaat verklaren zijn

- Lagere vrijwilligerskosten, met name door het opschorten van oefeningen door COVID-19, € 516.000.
- Een voordeel op de lasten van Logistiek & Beheer van € 978.000. Dit voordeel bestaat met name uit een boekwinst op verkoop voertuigen van € 199.000, lagere afschrijvingslasten door uitstel investeringen en niet volledige vervanging van voertuigen van € 721.000 en minder materiële kosten zoals onderhoud en brandstofverbruik van € 58.000.
- Een voordeel op opleidingskosten, studies en cursussen van € 837.000. Wegens COVID-19 zijn oefeningen opgeschort en studies en cursussen geannuleerd.
- In 2021 is geconstateerd dat de afdracht van ZVW premies voor vrijwilligers niet goed wordt verloond. Hiervoor is een éénmalige last opgenomen van € 1.115.000. Dit betreft een inschatting van de afwikkeling met de belastingdienst in 2022.
- Hogere dan begrote FLO kosten leidend tot een hogere bijdrage van de betreffende gemeenten.

1.4 Programma GGD

1.4.1 Algemene Gezondheidszorg

Voor een toelichting op de COVID-19 bestrijding wordt verwezen naar paragraaf 1 COVID-19.

Infectieziektebestrijding

In 2021 was er door COVID-19 nog steeds veel aandacht voor infectiepreventie en hygiëne maatregelen bij onze inwoners, zorginstellingen, scholen, kinderopvanglocaties en andere organisaties. De impact van COVID-19 op de maatschappij en de dreiging van nieuwe pandemieën in de toekomst, zal er zeker toe leiden dat infectieziektepreventie en -bestrijding hoog op de agenda staan. Vanaf september 2021 loopt een tweejarig landelijk project 'Versterking professionele bezetting infectieziektebestrijding' voor alle GGD-en. Resultaten worden in de loop van 2022 en 2023 verwacht. Door de pandemie staat het vak van arts Maatschappij & Gezondheid met profiel infectieziekten op de kaart. De GGD-en leiden in 2021 en 2022 meer artsen Maatschappij & Gezondheid op met het profiel infectieziekten.

Een kerntaak van de GGD is om mensen te beschermen tegen gezondheidsrisico's waar ze zelf niet of nauwelijks invloed op hebben. Zoals het opsporen en bestrijden van infectieziekten. Dit vraagt om voorlichting, advies en een stevig samenwerkingsnetwerk. Vanuit de werkzaamheden voor COVID-19bestrijding is de GGD goed zichtbaar op het thema infectiepreventie. De wens is om dit te continueren door onder andere instellingen en scholen waar nodig te ondersteunen op het gebied van infectiepreventie.

Het ministerie van VWS heeft een landelijke heroriëntatie op het vaccinatiestelsel aangekondigd. Als eerste stap in 2021 hebben rondetafelgesprekken plaatsgevonden met onder andere vertegenwoordigers van het ministerie van VWS, RIVM en GGD-en. Het ministerie van VWS ziet de rondetafelgesprekken als een eerste verkenning om te komen tot een toekomstig vaccinatiestelsel. Ook de opgedane kennis en ervaring met vaccineren en de geleerde lessen uit de COVID-19 pandemie worden meegenomen in een beleidsreactie voor het nieuwe kabinet. GGD Gelderland-Midden bereidt zich in 2022 verder voor op de heroriëntatie van het vaccinatiestelsel. Organisatorische en financiële consequenties zijn nog niet bekend.

TBC

Op landelijk niveau investeren de GGD'en in een toekomstbestendige tuberculosebestrijding. Aanleiding hiervoor is de dalende incidentie waardoor de expertise van professionals dreigt af te nemen. Daar komt bij dat de komende jaren meerdere tuberculose artsen met pensioen gaan en ervaren artsen schaars zullen worden. GGD Gelderland-Midden zoekt oplossingen door intensivering van de samenwerking binnen de GGD (met name met team Infectieziektebestrijding), samenwerking met andere GGD-en en samenwerking met ziekenhuizen. In 2021 zijn stappen gezet in verdere samenwerking in TBC-bestrijding met GGD Gelderland-Zuid en GGD Noord- en Oost-Gelderland. Dit maakt onderdeel uit van de inrichting samenwerking REC Noordoost voor TBC-bestrijding.

In 2021 was GGD Gelderland-Midden betrokken bij de opvang van Afghaanse evacués in o.a. Harskamp. Zo zijn alle mensen op de locaties getest op COVID-19 en onderzocht op tuberculose. Het bron- en contactonderzoek vond op locatie plaats. Hiervoor was een multidisciplinair team actief bestaande uit artsen en verpleegkundigen vanuit infectieziekten, TBC, reizigersadvisering en COVID-19bestrijding.

Seksuele Gezondheid

De Subsidieregeling Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG-regeling), onderdeel van de Subsidieregeling publieke gezondheid subsidieert momenteel GGD'en voor taken op het gebied van de aanvullende seksuele gezondheidzorg. De regeling loopt tot 1 januari 2022. VWS heeft verkend welke scenario's er zijn om vanaf 1 januari 2022 een andere juridische grondslag te vinden voor de taken die de GGD uitvoert. De verwachting is dat een mogelijke wetswijziging per 1 januari 2023 zal ingaan, dat betekent dat de huidige ASG-regeling verlengd wordt tot 1 januari 2023.

Door COVID-19 heeft het team Seksuele Gezondheid in 2020 en 2021 digitale consulten uitgevoerd. Dit werkt vooral goed bij jongeren onder de 25 jaar. Digitale consulten maken vanaf 2021 onderdeel uit van de reguliere dienstverlening.

Reizigersadvisering en vaccinaties

Voor reizigersvaccinaties is de vraag in 2021 nog steeds lager dan voor de COVID-19 pandemie. In 2021 zijn hierdoor minder spreekuren uitgevoerd. Verpleegkundigen vanuit het team zijn deels ingezet in de COVID-19 organisatie voor vaccineren, testen en bron- en contactonderzoek.

Milieu en Gezondheid

De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 juli 2022. Dit bood VGGM in 2021 de gelegenheid om samen met gemeenten nieuwe instrumenten, zoals de omgevingsvisie en het omgevingsplan, beter voor te bereiden. En vanuit VGGM de aansluiting met het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) goed te implementeren. Binnen VGGM hebben we één programmateam gevormd van adviseurs vanuit GGD, Brandweer en GHOR. De directie van VGGM ziet het feit dat VGGM zowel de GGD als brandweer in huis heeft, als een goede mogelijkheid om de toezicht- en adviestaak voor een veilige en gezonde leefomgeving integraal vorm te geven. Tijdens de 2-daagse van het Algemeen Bestuur in november 2021 is verkennend gesproken over het thema gezonde en veilige leefomgeving en hoe gemeenten en VGGM daar in de komende jaren gezamenlijk vorm aan willen geven. In 2022 zal de gezamenlijke ambitie nader worden uitgewerkt en ter besluitvorming worden voorgelegd.

Om inwoners antwoord te kunnen geven op vragen over leefomgeving en gezondheid is door GGD Gelderland-Midden de website ggdleefomgeving.nl ontwikkeld in 2019. De teksten zijn geschreven in eenvoudig Nederlands en dus voor iedereen te begrijpen. Bezoekers van de site vinden antwoord op vragen over onderwerpen die dagelijks kunnen spelen zoals schimmels in huis, asbest, houtrook of geluidhinder. Op de website staan betrouwbare tips en adviezen over hoe zij hun leefomgeving gezonder kunnen maken. In 2021 heeft Gelderland-Midden het bereik van de website flink uitgebreid, bijna alle GGD-en participeren en verwijzen op hun website naar artikelen op de website ggdleefomgeving.nl.

In 2021 is samen met toezicht kinderopvang en een aantal gemeenten verder gewerkt aan advisering over kinderopvang op gevoelige bestemmingen. Het doel is om te zorgen voor een betere borging van gezonde kinderopvang door luchtverontreiniging van wegverkeer (drukke wegen) en van veehouderijen mee te nemen bij het beoordelen van aanvragen. Uit nieuw onderzoek van het RIVM over de jaren 2017-2019 blijkt dat mensen die in landelijke gebieden wonen met veel veehouderijen nog steeds een grotere kans hebben op een longontsteking dan mensen die in landelijke gebieden wonen met minder of geen veehouderijen in de buurt. Daarnaast geldt dat mensen die dichtbij een geitenhouderij wonen, een grotere kans hebben op een longontsteking dan mensen die verder weg wonen.

Toezicht kinderopvang

De GGD voert op een aantal terreinen de toezichthoudende functie voor de gemeenten in Gelderland-Midden uit: in de kinderopvang, jeugdverblijven, in seks- en escort bedrijven, bij tattoo- en piercingbedrijven, salons voor permanente make-up, bij asielzoekerscentra en bij aanbieders van Wmo-ondersteuning en begeleiding. Hieronder gaan we in op het toezicht op de kinderopvang.

In 2021 hebben de toezichthouders alle geregistreerde kinderopvanglocaties onderzocht, waarmee de 100% norm is gehaald. De geldende COVID-19-maatregelen hebben geen effect gehad op het aantal uitgevoerde onderzoeken, wel hebben de maatregelen effect gehad op de wijze van de uitvoering: in de eerste helft van 2021 en in de laatste week van december hebben de onderzoeken digitaal en/of telefonisch ("op afstand") plaatsgevonden. In 2022 zullen als eerste de locaties die in de eerste twee kwartalen van 2021 geen onderzoek op locatie hebben gehad, geïnspecteerd worden.

Risicoprofielen

In het werkgebied van GGD Gelderland-Midden is de verdeling van de risicoprofielen als volgt:

Risicoprofielen	2019	2020	2021
Groen	50,6%	57,2%	62,8%
Geel	46,6%	40,5%	35,7%
Oranje	2,4%	1,9%	1,7%
Rood	0,4%	0,4%	0,3%

Een rood profiel betekent vaker en intensiever onderzoek, een groen minder vaak en tot een minimum beperkt onderzoek. Een groen risicoprofiel betekent dat toezichthouders geen zorgen over de actuele situatie of over de situatie in de nabije toekomst hebben.

Voorzieningen voor gastouderopvang

De Rijksoverheid heeft besloten om vanaf het jaar 2020 het bedrag dat bedoeld is voor het toezicht op de gastouderopvang, structureel te verhogen. Doel is de versterking van het toezicht en de handhaving op de gastouderopvang. In 2021 hebben vier gemeenten het geld ingezet voor onderzoeken na registratie. De onderzoeken vinden plaats onder de naam 'incidenteel onderzoek'. Gemeenten en GGD blijven ook in 2022 met elkaar in gesprek over de besteding van deze extra gelden.

Streng aan de Poort

Op 1 januari 2021 zijn toezichthouders begonnen met onderzoeken op basis van 'Streng aan de Poort' bij nieuwe aanvragen voor gastouderopvang. Bij locaties voor buitenschoolse opvang, kinderdagverblijven en gastouderbureaus, werd deze werkwijze al toegepast sinds 2017. Ook bij het toezicht op de gastouderopvang zijn de ervaringen positief.

Flexibele inspectieactiviteit

Op 7 december 2021 heeft de Staatssecretaris van SZW de beleidsregel getekend die de flexibilisering van het toezicht mogelijk maakt. Met de invoering van de flexibele inspectieactiviteit laten toezichthouders de vaste (verplichte) set van minimaal te toetsen items los. Hierdoor wordt het toezicht minder voorspelbaar, is er meer ruimte voor regionale speerpunten en kunnen toezichthouders inspelen op wat er op een locatie speelt. Voor de invoering van de pilot 'flexibele inspectieactiviteit' hebben gemeenten en

GGD een werkgroep opgericht. Vanaf 1 januari 2024 gaat deze wijze van toezicht formeel in; 2022 en 2023 zijn overgangsjaren en gaan we met behulp van één of meerdere pilots ervaringen opdoen.

Toezicht Wmo

Per 1 januari 2021 is de GGD door alle gemeenten aangewezen als toezichthouder en gemandateerd om de rapporten van kwaliteitsonderzoeken openbaar te maken. Alle rapporten van kwaliteitsonderzoeken worden sinds die datum voor alle gemeenten actief openbaar gemaakt op de website van VGGM. In 2022 zal onderzocht worden of het wenselijk is dat publicatie op een landelijke website zal plaatsvinden.

Voor alle gemeenten in de regio Gelderland-Midden werd in 2021 door de Wmo toezichthouder calamiteitentoezicht en kwaliteitstoezicht (signaal gestuurd en proactief toezicht) uitgevoerd op basis van gemaakte afspraken in de verschillende dienstverleningsovereenkomsten.

Kwaliteitstoezicht

Voor de 15 gemeenten in de regio Gelderland-Midden werden 22 volledige kwaliteitsonderzoeken uitgevoerd (t.o.v. 18 in 2020 en 33 in 2019). Dit betrof proactieve onderzoeken (7), onderzoeken n.a.v. een quickscan (5), signaalgestuurde onderzoeken (5) en herinspecties (5). In deze onderzoeken werd door de toezichthouder aan de desbetreffende opdrachtgevende gemeente 18 maal geadviseerd te handhaven op basis van de uitkomsten van het onderzoek. Vanwege de COVID-19 maatregelen zijn soms (delen van) onderzoeken digitaal uitgevoerd.

Tevens zijn in opdracht van de Regio Centraal Gelderland en de gemeente Ede in totaal 170 quickscans uitgevoerd; verkorte onderzoeken waarin de toezichthouder adviseert wel of geen volledig onderzoek te doen. Hierop werd 28 maal geadviseerd een volledig onderzoek uit te voeren. In 2022 zal de quickscan voor meer gemeenten ingezet worden. Vanwege efficiëntie en de COVID-19maatregelen zijn de quickscans zoveel mogelijk digitaal uitgevoerd. Quickscans waarbij een locatiebezoek noodzakelijk is vanwege de aard van de werkzaamheden (dagbesteding en activerend werk), zijn op locatie uitgevoerd.

Calamiteitentoezicht

In 2021 zijn weer meer calamiteitenmeldingen ontvangen dan een jaar eerder, namelijk 32 (t.o.v. 13 in 2020 en 29 in 2019). Hierop heeft in 11 gevallen vervolgonderzoek plaatsgevonden door de aanbieder zelf of door de toezichthouder. In de overige 21 gevallen betrof het geen calamiteit of vroeg het geen inzet van een onderzoek.
Hieruit blijkt dat veel zorgaanbieders overleg voeren met de toezichthouder over mogelijke calamiteiten. Onder andere door het uitvoeren van de quickscans worden de lijnen tussen toezichthouder en zorgaanbieders korter, wat een verklaring kan zijn voor de toename van de calamiteitenmeldingen.
Daarnaast heeft collegiale beoordeling plaatsgevonden van een onderzoek van een aanbieder buiten de regio vanwege betrokkenheid door de toezichthoudende GGD bij de calamiteit. Ook heeft een vervolgonderzoek door de toezichthouder plaatsgevonden op een eerder calamiteitenonderzoek.

Samenwerking externe partners

In 2021 is opnieuw geïnvesteerd in de samenwerking met externe partners, zoals met de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). Zodra cliënten zijn betrokken met een andere beschikking dan (alleen) vanuit de WMO, bv. vanuit de Wet langdurige zorg (Wlz), dan is de IGJ de toezichthouder. In 2021 heeft gezamenlijk toezicht met de IGJ plaatsgevonden. Ook heeft samenwerking plaatsgevonden met

toezichthouders in andere werkgebieden door de uitvoer van een gezamenlijke onderzoek bij een aanbieder die in meerdere werkgebieden actief is.

In 2021 is geïnvesteerd in het verbeteren van de informatievoorziening aan gemeenten en zorgaanbieders, bijvoorbeeld ten aanzien van het melden van calamiteiten en het geven van informatie over de uitvoer van het toezicht; hiervoor is een factsheet ontwikkeld.

OGGZ

De OGGZ (Openbare Geestelijke Gezondheidzorg) richt zich met name op (dreigend) dak- en thuislozen, (dreigend) dakloze gezinnen, zwerfjongeren en zorgwekkende zorgmijders. VGGM voert voor (dreigend) dak- en thuisloze individuen en (dreigend) dakloze gezinnen in de regio Arnhem de centrale intake uit. Het zorgdragen voor diverse meldpunten draagt bij aan het in beeld hebben en houden van deze doelgroep.

In 2021 is een pilot gestart met het daklozenloket. Hier kunnen mensen die dakloos zijn, of dreigen te worden, terecht voor aanmelding voor de daklozenopvang, het verkrijgen van een briefadres, toegang tot medische zorg, etc. Binnen het daklozenloket werken diverse partijen samen. Vanuit de GGD is het team OGGZ nauw betrokken.

Met ingang van 1 januari 2020 is de Wet verplichte GGZ (Wvggz) in werking getreden. Deze wet is bedoeld voor mensen bij wie een psychische stoornis leidt tot gedrag dat ernstig nadeel veroorzaakt voor henzelf of voor anderen. Daarbij moet alle vrijwillige hulpverlening ingezet zijn, of niet tot een doel dienen. In 2020 en 2021 zijn de eerste ervaringen opgedaan en medio 2021 is een evaluatie uitgevoerd.

In 2021 hebben gemeenten en GGD gesproken over de diverse meldpunten voor kwetsbare inwoners. Ook wel meldpunt(en) niet-acute zorg genoemd. Bij deze meldpunten kan iedereen terecht met niet acute zorgen over zorgwekkend gedrag. In 2022 en 2023 geeft de OGGZ voor een aantal gemeenten uitvoering aan advisering en consultatie vanuit het meldpunt Wvggz en het landelijk meldpunt Zorgwekkend Gedrag. De wettelijke verankering van deze meldpunten wordt voorbereid met de concept Wet aanpak samenhangende meervoudige problematiek in het sociaal domein (Wams). Deze wet treedt vermoedelijk 1 januari 2023 in werking.

Forensische Geneeskunde

Na een breed verkennend onderzoek over de lijkschouw in Nederland in 2021 concludeerde de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) dat gemeentelijke lijkschouw door forensisch artsen onder druk staat. De IGJ schrijft dat forensisch artsen die lijkschouw doen bij vermoedens van een niet-natuurlijke dood onder grote druk werken. Bovendien dreigt op korte termijn een tekort aan gemeentelijk lijkschouwers. Om dit probleem op te lossen is het nodig te kijken naar opleiding, financiering, werving en registratie van forensisch artsen voor gemeentelijke lijkschouw.

De schaarste aan forensisch artsen is in alle regio’s in Nederland te voelen, zo ook in Gelderland-Midden. Het kostte veel moeite om de 24/7 beschikbaarheid van de forensisch arts voor het hele jaar gedekt te krijgen. Met hulp van GGD Gelderland-Zuid en GGD Noord- en Oost-Gelderland is dit in 2021 gelukt. Ook is het verpleegkundig piket voor bloedonderzoeken uitgebreid waarin Gelderland-Midden samenwerkt met GGD Gelderland-Zuid om de diensten van de forensisch arts te ontlasten.

In 2021 is de werkwijze voor FMEK (forensische medische expertise bij kinderen) in politieregio Oost-Nederland ingericht om een intensievere samenwerking te borgen tussen onder andere Veilig Thuis en Forensische Geneeskunde.

In de zomer van 2021 heeft de politie de aanbesteding Medische Arrestantenzorg op verzoek van het Ministerie van J&V uitgesteld tot na de zomer 2023. GGD Gelderland-Midden blijft voorlopig Medische Arrestantenzorg uitvoeren in opdracht van de politie.

Op dit moment loopt een landelijk onafhankelijk onderzoek naar de kostenberekening van forensische geneeskunde. Dit onderzoek wordt uitgevoerd met het oog op de toekomstige financiering van de verschillende onderdelen van forensische geneeskunde. Doelstelling is om landelijk uniforme tarieven te hanteren voor lijkschouw en forensisch medisch onderzoek voor onder andere politie en gemeenten. Om te voldoen aan de vraag van Politie en Openbaar Ministerie naar een dienstverlening die wordt georganiseerd in maximaal tien regio's met een zoveel mogelijk uniform aanbod, werken de 5 GGD'en in Oost-Nederland steeds intensiever samen. Organisatorische en financiële consequenties van deze ontwikkelingen worden in de loop van 2022 duidelijk.

Zorg & Veiligheid

Sluitende Samenwerking 0-100 van Multisignaal (SluiS)

Goede samenwerking tussen professionals is noodzakelijk om de best passende zorg te bieden aan personen met tijdelijke of blijvende kwetsbaarheid. Om tot een samenhangend plan te komen, moeten professionals op de hoogte zijn van elkaars betrokkenheid rondom een persoon en hun werkwijzen op elkaar afstemmen. Project SluiS is bedoeld voor personen met een kwetsbaarheid van 0 tot 100 jaar en sluit aan op de verwijsindex jeugd. De pilotfase in het project SluiS is op 1 juni 2021 stopgezet. In de laatste maanden van 2021 zijn kwantitatieve en kwalitatieve gegevens opgehaald bij de betrokken organisaties rond het gebruik van Sluis om opgedane lessen en ervaringen te borgen.

Stuurgroep Zorg en Veiligheid

Het project 'bestuurlijke aansturing Zorg en Veiligheid' is in 2021 afgerond. Besloten is de bestaande stuurgroep Verward Gedrag om te vormen tot een stuurgroep Zorg en Veiligheid en geleidelijk aan meer onderwerpen onder de reikwijdte van de stuurgroep te brengen. De bestaande overleggen op de schaal van de regio 'platform Verward Gedrag' en 'Periodiek overleg Wvggz' worden samengevoegd tot een regio-overleg. VGGM heeft van het Algemeen Bestuur de opdracht gekregen de ondersteuning van de bestuurlijke structuur Zorg en Veiligheid uit te voeren. De hiervoor benodigde middelen worden verrekend via de begroting van VGGM.

Een aantal onderwerpen heeft in 2021 vanuit de stuurgroep dan wel het regionaal periodiek overleg Wvggz in het bijzonder aandacht gekregen:

- In 2020 werd het knelpunt betreffende de aansluiting Wet verplichte GGZ en Wet zorg en dwang duidelijk. Centrumgemeente Arnhem heeft het voortouw genomen in het overleg hierover met GGZ en zorgkantoor/ zorgverzekeraar Menzis. Door het Algemeen Bestuur van VGGM is het knelpunt eveneens onder de aandacht van de minister en staatsecretaris van VWS gebracht. Eind 2021 was er regionaal sprake van een gedeeld beeld van de problematiek en bereidheid bij zorgkantoor/zorgverzekeraar om tot een oplossing te komen. Het wachten is vooralsnog op landelijke besluitvorming.

- Vanaf oktober 2021 wordt een pilot noodbed uitgevoerd in drie gemeenten. Deze pilot is met inzet van meerdere zorgorganisaties, gemeenten, politie en ambulancezorg GM tot stand gekomen. Gedurende 6 maanden wordt ervaring opgedaan met het beschikbaar hebben van een noodbed.
- Deelnemende partijen aan de stuurgroep hebben in kleiner verband ook in 2021 het overleg over COVID-19 en de impact op met name de GGZ-sector gecontinueerd. Aandacht is daarbij uitgegaan naar de mogelijkheid om ook deze groep te vaccineren en het continueren van een vorm van dagbesteding t.b.v. deze kwetsbare groep. Besmettingen onder cliënten/ deelnemers bleven tot het najaar 2021 beperkt. Eind van het jaar kantelde dit beeld en nam het aantal besmettingen en quarantaine maatregelen t.b.v. cliënten/ deelnemers en personeel aanzienlijk toe.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we bereikt?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2021	Maatschappelijk effect
Het bewaken, beschermen en bevorderen van de publieke gezondheid	Signaleren en bestrijden van infectieziekten + monitoren vaccinatiegraad	• Afhandelen van meldingen van infectieziekten • Preventieve activiteiten om infectieziekten te voorkomen • Voorlichting en advies over hygiëne en gezondheid • Bijdragen aan kennisontwikkeling en activiteiten infectiepreventie	Beperken verspreiding besmettelijke infectieziekten en daarmee verminderen ziektelast
	Opsporen van TBC en behandelen van patiënten	• Screening TBC • Consulten TBC • Behandeling actieve en latente TBC • Bron- en contactopsporing • Preventie/voorlichting	
	Het bevorderen en beschermen van risicogroepen tegen soa's	• Screening op SOA • Consulten Soa en Sense • Consulten PrEP • Behandeling SOA • Bron- en contactopsporing • Beperkte voorlichting aan jongeren en risicogroepen • Preventieve activiteiten	
	Beschermen van reizigers en voorkomen van verspreiding ziekten bij terugkeer	• Adviseren van reizigers en uitvoeren vaccinaties	
	Beschermen van inwoners tegen gezondheidsrisico's en bevorderen van	• Pro)actief adviseren over gezondheidsrisico's op gebied van milieu en RO • (Pro)actief adviseren over hoe de inrichting van de	Een gezonde en veilige leefomgeving voor de inwoners van Gelderland-Midden

	een leefomgeving die uitnodigt tot gezond gedrag	leefomgeving de gezondheid kan bevorderen • Adviseren over gezondheidsrisico's van gevaarlijke stoffen (koude en warme fase) • Ondersteunen van gemeenten bij invoering Omgevingswet en borging van gezondheid in omgevingsvisies en -plannen • Voorlichting over o.a. asbest, gewas-beschermingsmiddelen,	
	Voorkomen van dakloosheid sociaal kwetsbare inwoners	• Uitvoeren diverse meldpunten	Voorkomen van verdere teloorgang, ontruiming of overlast en het toeleiden (van zorgmijders) naar zorg, dan wel organiseren van hulpverlening
	Cliënten maatschappelijke opvang in beeld hebben en waar nodig toeleiden naar passende hulpverlening	• Intake (dreigend) dak- en thuisloze individuen en gezinnen (inclusief daklozenloket) • Verpleegkundig spreekuur dak- en thuislozen • Passende begeleiding organiseren voor bezoekers Spoorhoek Arnhem	
	Bieden van kennis en ondersteuning aan inwoners, gemeenten en partners bij multi-problematiek	• Centraal meldpunt • Meldpunt Onverzekerdenzorg • Project Woonhygiëne • (pro) actief adviseren over verbeterpunten ketensamenwerking	
	Bevorderen afstemming en samenwerking keten	• Beheren Verwijsindex	Bevorderen 1 gezin – 1 plan (voorkomen langs elkaar heen werken hulpverleners)
	Uitvoeren forensisch geneeskundige zorg	Lijkschouw bij vermoeden van niet-natuurlijke dood en bij euthanasie.	Zorgen dat politie en OM op de hoogte zijn (van vermoedens) van niet-natuurlijke dood
		• Uitvoeren forensisch medisch onderzoek bij incidenten, huiselijk geweld, zedenzaken, kindermishandeling, etc. • Afname testen t.b.v. alcohol- en drugscontroles politie • Opstellen letselbeschrijvingen	Onderzoeken en beschrijven van letsels t.b.v. onderzoek politie en OM

		• Uitvoeren medische arrestantenzorg • Adviseren van politie (insluitadviezen e.d.)	Bieden van medische zorg aan arrestanten
	Monitoren van de gezondheid van de inwoners van Gelderland-Midden	• Elke 4 jaar een gezondheidsmonitor uitvoeren onder jongeren, volwassenen en ouderen om de gezondheidstoestand te beschrijven • Integrale rapportages opleveren op basis van cijfers vanuit de monitors, vanuit JGZ en vanuit andere afdelingen van VGGM • Adviseren over de trends in die worden gezien in de monitoring Het doen van verdiepend onderzoek en analyses op eigen initiatief en op verzoek van gemeenten en ketenpartners	Bijdragen aan een beeld van de gezondheid van inwoners van Gelderland-Midden en bijdragen aan goed onderbouwde gezondheidsbeleidsbesluiten van gemeenten
Het houden van toezicht	Uitvoeren van toezicht op de kinderopvang	• Uitvoeren van jaarlijkse onderzoeken bij kinderdagverblijven, buitenschoolse opvang en gastouderbureaus • Uitvoeren van onderzoek bij aanvraag nieuwe opvanglocatie • Uitvoeren onderzoeken bij gastouders Uitvoeren overige onderzoeken bij KDV, BSO, GOB en GO	Toezien op een veilige en kwalitatief goede omgeving voor kwetsbare groepen (kinderen, cliënten, etc.) en gemeenten adviseren t.b.v. handhaving
	Uitvoeren van toezicht op jeugdverblijven /internaten	Deelname aan landelijke pool en uitvoeren onderzoek bij jeugdverblijven/internaten in Oost-Nederland	
	Uitvoeren toezicht op WMO-instellingen	• Onderzoek (laten) doen bij aanbieders van Wmo ondersteuning en begeleiding waar sprake is van calamiteiten. Inspecties uitvoeren bij aanbieders van Wmo ondersteuning en begeleiding (dagbesteding, begeleid en beschermd wonen, ambulante zorg, PGB e.d.)	

	Uitvoeren toezicht op vergunde bedrijven	• Inspecties uitvoeren en adviseren van
		  ○ ondernemers in de tatoeage, permanente make-up en piercingbranche
		  ○ (tijdelijke) huisvesting van vluchtelingen en statushouders
		• seksbedrijven
			Toezien op de hygiënevoorwaarden en gemeenten adviseren t.b.v. vergunningverlening

1.4.2 Jeugdgezondheidszorg

Algemeen

De JGZ biedt preventieve gezondheidszorg, vastgelegd in het Basispakket JGZ (Wpg), en uitgevoerd in overeenstemming met het Landelijk Professioneel Kader.
De JGZ volgt hiervoor bijna alle kinderen in Nederland op meerdere momenten in hun leven.
Door vroegtijdig signaleren, ondersteunen en meedenken kan de JGZ en waardevolle bijdrage leveren aan de zorg voor jeugdigen en (aanstaande) ouders, van – 9 maanden tot 18 jaar. De JGZ bevordert veilig en gezond opgroeien en geeft betrouwbare informatie over vaccineren, gezonde voeding of gezond gedrag. De JGZ investeert in het gewone opgroeien en opvoeden, in het normaliseren en demedicaliseren. De jeugdgezondheidszorg werkt samen met basisvoorzieningen en eerstelijns zorg, aan preventie en gelijke kansen voor alle kinderen.

Door vroegtijdig te investeren in de preventie en normaliseren levert de JGZ een bijdrage aan het terugdringen van gebruik van specialistische voorzieningen en zorggebruik op langere termijn.

Ontwikkelingen 2021

Ook in 2021 stond de JGZ nog in het teken van COVID-19. Dit heeft invloed gehad op de dienstverlening. Juist in deze moeilijke tijd zijn de kracht van preventie en vroegtijdig signalering en interventies zichtbaar geworden.
Gezinnen in beeld houden, laagdrempelig contact, vroegtijdig signaleren en waar nodig ondersteuning bieden of verwijzen naar gespecialiseerde zorg zijn juist nu belangrijk.
Ondanks alle beperkingen is de zorg aan kinderen, jongeren en hun ouders daarom steeds zoveel mogelijk door gegaan. Noodzakelijke zorg die niet uitgesteld kon worden kreeg hierbij prioriteit, bijvoorbeeld vaccinaties, lichamelijke onderzoeken, of contacten met gezinnen in risicovolle omstandigheden.
Daar waar een fysiek afspraak niet mogelijk was, hebben we gezocht naar andere vormen van contact, bijvoorbeeld door te (beeld) bellen, te chatten of te mailen.

Er zijn voor 2021 4 grote thema's te onderscheiden.

1. Doorontwikkeling Kansrijke Start
2. Uitvoering Rijksvaccinatieprogramma
3. COVID-19 en inzet JGZ-medewerkers
4. Flexibilisering van contactmomenten

1. Doorontwikkeling Kansrijke Start

De eerste 1000 dagen (± 2 ½ jaar) in het leven van een kind, blijken een belangrijke voorspeller te zijn voor de ontwikkeling en gezondheid op latere leeftijd.
Afgelopen jaren heeft VWS intensief geïnvesteerd in de versterking van de integrale perinatale zorg door middel van het landelijke programma Kansrijke Start. Ook met een nieuw kabinet in 2022 zal dit een vervolg krijgen. In 2021 is middels de lerende lokale Monitor vanuit het RIVM een basisset aan gegevens geformuleerd welke vanaf januari 2022 jaarlijks zal worden opgeleverd naar gemeenten. Dit geeft gemeenten inzicht in kwetsbaarheid en biedt de lokale coalities handvaten om gericht aan de slag te gaan.
In 2021 is de afdeling Jeugdgezondheidzorg van GGD Gelderland Midden samen met gemeenten, samenwerkingspartners in de geboortezorg en het sociaal domein, gestart met een praktijkonderzoek ter verbetering van de lokale praktijk. Het plan van aanpak richt zich op de verbetering van de lokale samenwerkingspraktijk ten behoeve van kwetsbare aanstaande en jonge ouders. Middels interviews,

dialooggesprekken, werkgroepen ketenpartners, zullen we de komende 4 jaar monitoren wat goed gaat en wellicht breder uitgerold kan worden en wat verbetering behoeft en op welke wijze dit kan.
Daarnaast is JGZ actief betrokken bij de vorming van lokale coalities in gemeenten. In 2021 is in alle gemeenten een vervolg gegeven aan de lokale coalities. De fase waarin JGZ is aangesloten op lokale coalities is in iedere gemeente anders. In een aantal gemeenten zijn de eerste multidisciplinaire overleggen met geboorte zorg sociaal domein rond kwetsbare zwangeren opgestart. Het feit dat de JGZ-interventies als Voorzorg, Stevig Ouderschap en het Prenataal huisbezoek in nagenoeg alle gemeenten uitvoert geeft een mooie basis aan dit geheel.

Binnen de JGZ van GGD Gelderland-Midden zijn er een aantal interventies te onderscheiden in het kader van Kansrijke Start. Deze kunnen verschillen per gemeente. Het betreft:

- Prenataal huisbezoek door de jeugdverpleegkundige:
  Een laagdrempelig huisbezoek voor aanstaande ouders met specifieke vragen of behoefte aan ondersteuning. Per 1 juli 2022 maakt de wetswijzing Prenataal Huisbezoek het voor alle gemeenten mogelijk het prenataal huisbezoek op vroegtijdig op grotere schaal en tijdig met de juiste ondersteuning met uit te voeren.
- Stevig Ouderschap:
  Een programma dat gericht is op ondersteuning van (aanstaande) ouders met een verhoogd risicoprofiel.
- Voorzorg:
  Een intensief begeleidingsprogramma voor een risicogroep (aanstaande) ouders met een zeer hoog risicoprofiel.
- Samen Starten:
  Geen interventie maar een signaleringsmethodiek voor het vroegtijdig opsporen van psychosociale problemen bij kinderen van 0-4 jaar

Het breed kunnen inzetten van deze interventies in samenwerking met een goede samenwerking in de keten is van wezenlijk belang in relatie tot het programma Kansrijke Start.

Nu Niet Zwanger
Het programma Nu Niet Zwanger (NNZ) ondersteunt kwetsbare mensen een bewuste keuze te maken over het moment van hun kinderwens, zodat zij niet onbedoeld zwanger worden. Door actieve begeleiding te bieden, beginnend bij een eerlijk gesprek over kinderwens, seksualiteit en anticonceptie waarbij vanuit hun leefwereld wordt stilgestaan bij hun vragen, behoeften en (on)mogelijkheden. NNZ traint hulpverleners om de NNZ-methodiek onderdeel te laten worden van hun reguliere werk; de inhoudelijk coördinator NNZ is beschikbaar voor opgeschaalde casuïstiek en inzet budget voor anticonceptiemiddel. Nadat in 2019 is begonnen met de uitrol van NNZ in gemeente Arnhem, is Nu Niet Zwanger in de Arnhemse regiogemeenten inmiddels geïmplementeerd en in het tweede kwartaal van 2021 geëvalueerd. In juni 2021 waren 47 organisaties aangesloten bij het netwerk van Nu Niet Zwanger in de regio Arnhem en er zijn 53 aandacht functionarissen. Inmiddels vinden gesprekken plaats tussen de gemeenten in de regio Ede over de aansluiting bij Nu Niet Zwanger. Landelijk wordt gekeken naar een duurzame borging en financiering door gemeenten. Komend jaar vindt besluitvorming plaats over een vervolg in onze regio

2. Uitvoer Rijksvaccinatieprogramma

Vaccineren is vanaf het eerste moment in de COVID-19 crisis geprioriteerd als zorg die door moet gaan. Ook de WHO heeft zich hier sterk over uitgesproken. Belangrijk argument hierbij was dat deze pandemie geen aanleiding mocht zijn om andere infectieziekten weer nieuwe bodem te geven.

Dit betekent in de praktijk dat op de consultatiebureaus alle afspraken met een vaccinatie in ieder geval zijn doorgegaan. Het volledige vaccinatieprogramma is uitgevoerd. Daarmee is de opbouw van basisimmuniteit doorgegaan.

Ook vaccinatiesessie voor de kinderen en jongeren zijn doorgegaan. Vaak was dit een logistieke uitdaging vanwege de COVID-19 beperkingen, en noodzakelijke ruimte.
Ook waren er door besmetting en quarantaine meer afzeggingen dan gebruikelijk. Voor al deze kinderen moet een nieuwe afspraak ingepland worden.
Wat verder meespeelt is de noodzakelijke inzet van ons personeel bij de COVID-19-organisatie, waardoor de planning en verdeling tussen COVID-19-inzet en inzet voor de reguliere vaccinatiesessies soms een puzzel was.
We zijn blij te melden dat dit met grote inzet van alle betrokkenen, uitvoerend medewerkers, logistiek, planning etc. toch steeds gelukt is.

Conclusie is dat de uitbraak van COVID-19 nauwelijks invloed heeft gehad op het aantal kinderen dat is gevaccineerd.

Bijzonder om te vermelden is dat we eind december een specifiek vaccinatiesessie hebben gehad voor kinderen met een medische indicatie, die hun 1e COVID-19 vaccinatie kregen.
Een bijzondere doelgroep, waarbij onze medewerkers met veel enthousiasme hun inzet hebben getoond, juist voor deze kwetsbare kinderen.

De invloed van COVID-19 op de vaccinatiebereidheid van ouders en jongeren is tweeledig. Enerzijds is er een groep ouders die beter het belang van vroegtijdige bescherming tegen infectieziektes ziet. Anderzijds is er een groep die kritisch is, of kritischer wordt, op het belang van vaccineren in het algemeen.

Als JGZ vinden we het belangrijk dat ouders en jongeren onderbouwde en betrouwbare informatie krijgen, op grond waarvan zij zelf hun keus kunnen bepalen.
Helaas is er namelijk ook veel desinformatie.

Uit het jaarlijkse rapport van de RIVM (1-7-2021) blijkt dat de vaccinatiegraad voor het tweede jaar op rij is toegenomen. Dit betreft het jaarverslag van 2020
Vaccinatiegraad tweede jaar op rij toegenomen, HPV met 10 procent | RIVM

Verder heeft de JGZ zich in 2021 voorbereid op 2 belangrijke ontwikkelingen binnen het RVP.
Vanaf 1 januari zal voor elk kind toestemming moeten worden gevraagd en vastgelegd voor de overdracht van de vaccinatiegegevens inclusief persoonsgegevens naar het RIVM. Deze ontwikkeling kost veel extra tijd voor de JGZ. Er zijn echter vooral ook grote zorgen dat deze ontwikkeling mogelijk zal leiden tot kwaliteitsreductie in het individuele vaccinatieprogramma en verminderd inzicht in de vaccinatiegraad. De verwachting is namelijk dat veel ouders deze persoonsgebonden overdracht zullen weigeren. De zorgen zijn bekend bij VWS.

Een tweede ontwikkeling waar de JGZ zich in 2021 op heeft voorbereid is het vaccineren van jongens (10-18 jaar) tegen het HPV-virus en het vervroegen van de leeftijd voor meisjes van 13 naar 10 jaar. Dit leidt in 2022 en 2023 tot een grootschalige inhaalcampagne die voor Gelderland Midden eind februari 2022 van start zal gaan.

3. COVID-19 en inzet JGZ-medewerkers

Vanaf het begin van de pandemie is er een beroep gedaan op inzet van JGZ-medewerkers bij de bestrijding van COVID-19. Omdat ook de JGZ-processen doorgang moeten vinden, is dit na de inzet in de eerste maanden ook weer afgeschaald. Bij de realisatie van de Boostervaccinatie is de JGZ opnieuw actief ingezet in de COVID-19 organisatie. Gedurende de sluiting van de scholen aan het eind van het kalenderjaar is eenieder gevraagd zich een aantal dagen beschikbaar te stellen om elkaar de klus te klaren.

In 2021 is de inzet van het scholenteam vanuit JGZ-medewerkers overgedragen naar de COVID-19 organisatie. Het scholenteam heeft zich verder ontwikkelt en uitgebreid. Gedurende de gehele COVID-19 periode waren zij voor scholen laagdrempelig benaderbaar en is er een continue lijn geweest met de JGZ-medewerkers. Gezamenlijk kan er zo antwoord geven worden op alle vragen die er op scholen leven rond COVID-19. Dit geldt zowel voor het basisonderwijs als voortgezet onderwijs.

4. Flexibilisering van contactmomenten

Zorg op maat!

Dit begrip was al vóór de COVID-19 pandemie een kernbegrip in de JGZ. De COVID-19 pandemie heeft ons echter gedwongen om nog nadrukkelijker dan anders de afweging te maken, samen met ouders en jongeren: Wat heeft deze ouder/ dit kind nodig? Wat is noodzakelijk, op welk moment, en wat kan misschien even uitgesteld worden?

In afstemming met jongeren en ouders sluiten we zo goed mogelijk aan bij vragen en behoeften.

Voor contactmomenten die niet noodzakelijk fysiek moeten plaatsvinden is veel gebruik gemaakt van (beeld)bellen, mailen of chatten. Bijkomend voordeel hierbij is dat deze zorg ook uitgevoerd kan worden door medewerkers die niet ziek zijn, maar wel vanuit huis moeten werken, bijv. vanwege een quarantaine.

PGA

In 2021 zien we een verhoogde instroom van asielzoekers op de bestaande PGA-locaties binnen de VGGM regio. Eveneens zijn er in de tweede helft van 2021 2nieuwe locaties in onze regio geopend om de enorme toeloop te kunnen plaatsen.

In de periode juli – oktober is de locatie Harskamp tijdelijk ingericht om de grote toestroom en doorplaatsing van Afghaanse Vluchtelingen op te vangen.

Voor 2022 wordt een verdere toename in de instroom verwacht dit in de vorm van noodlocaties en een verhoogde taakstelling voor gemeenten. Dit vergt ook voor de GGD, GGD-breed extra inzet op de publieke gezondheidzorg asielzoekers.

Het COA heeft aangekondigd dat zij het voornemen heeft de uitvoering van Gezondheidsbevordering PGA vanaf 2023 aan te besteden. Op 31 december 2022 eindigt het reguliere contract tussen GGD GHOR Nederland en het COA over de uitvoering van PGA, met uitzondering van de uitvoering van het contract JGZ/ PGA. De nieuwe hoofdovereenkomst JGZ/PGA tussen het COA en GGD GHOR Nederland heeft een looptijd van 1 oktober 2020 tot 1 oktober 2022, plus een optie tot verlenging van tweemaal een periode van 24 maanden. In deze nieuwe hoofdovereenkomst zijn afspraken gemaakt over een nieuwe werkwijze JGZ/PGA. Zo wordt gewerkt met één digitaal dossier voor JGZ/PGA, vindt de bekostiging van de JGZ-dienstverlening deels plaats op basis van geleverde prestaties en is er sprake van een transparante

verantwoordingsstructuur. Deze ontwikkeling van een transparante verantwoordingsstructuur heeft een lange aanloop gehad. Nog steeds wordt er gewerkt met de een verantwoordingstool los van het registratiesysteem.

Samenvattend

De uitvoer van de JGZ is ook in 2021 sterk beïnvloed door COVID-19. De meest noodzakelijke zorg is echter altijd doorgegaan. Daar waar dit niet mogelijk was hebben we gezocht naar andere vormen van contact.

De doorontwikkeling van Kansrijke Start en optimaliseren van de ondersteunende processen in de JGZ, bijv. rond planning van medewerkers, waren belangrijke pijlers in 2021.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken (Strategisch doel)?	Wat wilden we bereiken (Operationeel doel)?	Wat hebben we bereikt in 2021?	Wat is het beoogd (maatschappelijk) effect?
Veilig en gezond opgroeien van alle kinderen en jongeren in Gelderland-Midden	Uitvoeren basispakket JGZ	Uitgevoerd binnen de beperkingen van COVID-19	Creëren van een gezonde en veilige basis voor alle kinderen, met gelijkwaardige kansen in de maatschappij
	Aanbieden van extra zorg voor kinderen en jongeren met extra zorgbehoeften		
Proactief inspelen op behoeften van gemeenten, ouders en jongeren op het gebied van jeugd gezondheidszorg	Uitvoeren lokaal aanbod JGZ	Zo veel mogelijk uitgevoerd, binnen de beperkingen van COVID-19	
Optimale start voor alle kinderen	Aanbieden van zorg op maat in eerste 1000 dagen van het kind	Doorontwikkeling Kansrijke Start/ lokale coalities in alle gemeenten	
Bevorderen gezondheid van ‘nieuwkomers’ in onze gemeenten	Uitvoeren Publieke Gezondheidszorg voor asielzoekers (PGA)	Is uitgevoerd	
Optimale vaccinatiegraad van kinderen en jongeren	Minimaal 95% van kinderen en jongeren (WHO-norm) is gevaccineerd conform RVP	Is uitgevoerd	Voorkomen van betreffende infectieziekten op individueel- en populatieniveau

Behouden en verstevigen van de unieke kennis-positie op het gebied van jeugdgezondheid	Informeren en adviseren van gemeenten over gezondheidsbeleid	Conform afspraken uitgevoerd	Input leveren voor gemeentelijke beleidsontwikkeling
Sluitend aanbod van preventieve en gespecialiseerde zorg	Samenwerking in sociaal domein versterken	Door COVID-19beperkingen zijn netwerkoverleggen soms niet- of op een andere manier uitgevoerd. Dit heeft invloed op de samenwerking	- Optimaal aanbod van zorg voor alle kinderen en jongeren - Voorkomen van versnippering van aanbod

1.4.3 Monitoring & Advies

Algemeen

Monitoring en Advies wordt uitgevoerd door het team Onderzoek, Informatie en Advies binnen de GGD, team OIA. Het team doet dit in nauwe samenwerking met de twee andere afdelingen van de GGD en met andere teams binnen VGGM.

De basis van het werk wordt gevormd door de epidemiologische monitoring, een wettelijke taak van gemeenten die bij de GGD'en is belegd. Met behulp van gezondheidsmonitors verzamelt het team informatie over de gezondheid en het welzijn van inwoners. Hiervoor worden vragenlijsten gebruikt. De onderzoeken gebeuren in het hele land op dezelfde wijze.

Met de inzichten van de onderzoeken worden rapportages gemaakt voor de gemeenten. In deze rapportages staat beschreven hoe het gaat met de inwoners. De informatie wordt geduid en waar mogelijk voorzien van aangrijpingspunten om de gezondheid te bevorderen. Voor de duiding wordt gebruik gemaakt van kennis over en zicht op het lokale veld en van kennis over onderzoek en effectieve interventies. Het team bestaat uit drie soorten professionals: epidemiologen/onderzoekers, beleidsadviseurs en gezondheidsbevorderaars. Deze laatste discipline wordt niet vanuit de inwonerbijdrage gefinancierd maar vanuit verschillende subsidiestromen (veelal vanuit het Rijk). Gezondheidsbevordering is in Gelderland-Midden immers in 2006 vrijwel volledig (muv Seksuele Gezondheid) uit de inwonerbijdrage gehaald omdat de activiteiten door de markt zouden kunnen worden uitgevoerd. Dat laatste is echter niet gebeurd, marktpartijen worden niet betaald om de samenhang in een gemeente te verbeteren. Ook is Gelderland-Midden de enige GGD zonder gezondheidsbevordering in de inwonerbijdrage maar maakt het Rijk juist gebruikt van die infrastructuur om projecten als Gezonde School, Rookvrije Generatie en gezondheidsvoorlichting Asielzoekers te faciliteren. Om die reden werken er nu toch drie gezondheidsbevorderaars bij het team OIA.

Ontwikkelingen 2021

2021 was het tweede COVID-19 jaar. Dit bepaalt de focus van OIA. Want de impact van het virus en de maatregelen heeft invloed op de gezondheid en het welzijn van de inwoners. We leveren een belangrijke bijdrage aan de epidemiologische monitoring van het virus en aan het in beeld brengen van de impact. Dit laatste wordt deels landelijk opgezet, de zogenaamde GOR-propositie is in 2021 vastgesteld. GOR is GezondheidsOnderzoek bij Rampen en het GOR programma meet langdurig de impact van deze gezondheidsramp. Hiervoor wordt geld beschikbaar gesteld vanuit het Rijk. Daarnaast initiëren we zelf

onderzoek vanuit de Academische Werkplaats Amphi Integraal Gezondheidsbeleid. Zo is subsidie beschikbaar gekomen voor een langdurig onderzoek naar de impact van COVID-19 bij mensen met een licht verstandelijke beperking of mensen die laaggeletterd zijn. Juist deze groepen worden hard geraakt en hebben veel nadelige gevolgen van alle desinformatie die wordt verspreid. Dit onderzoek gaat niet alleen óver deze groepen, maar wordt heel nadrukkelijk mét hen samen uitgevoerd. Vragenlijsten zijn aangepast en de doelgroep is vertegenwoordigd in de onderzoeksgroep.
Ook leverden de gezondheidsbevorderaars een grote bijdrage aan de COVID-19 preventie, door hun expertise en kennis in te zetten bij het fijnmazig vaccineren en voorlichten en ook door interventies te helpen opzetten en te evalueren. Er konden vanwege de lockdowns wat minder fysieke voorlichtingen voor asielzoekers en statushouders worden uitgevoerd. Wel is heel veel ondersteuning verleend op dit terrein op het gebied van informatieverstrekking aan anderstaligen en de inzet van sleutelpersonen bij de COVID-19 preventie.
Maar er gebeurde nog veel meer. De Gezondheidsmonitor 2020 werd gerapporteerd en verspreid. Met behulp van kenniscafé's, inspritatiesessies en lokale presentaties wordt bijgedragen aan de lokale duiding en het gebruik van de inzichten. Er is samen met JGZ en MZ hard gewerkt aan de thermometer seksuele gezondheid en aan de rapportages over het RijksVaccinatieProgramma.
De Regionale Visie op Publieke Gezondheid is ontwikkeld met de gemeenten en vastgesteld door de bestuurders. Aan de regionale opgaven wordt lokaal en in samenwerking uitvoering gegeven. De twee preventienetwerken in de regio, Community of Care en Preventiecoalitie FoodValley, hebben grote en mooie stappen gemaakt. In Arnhem is de Supranet Community van start gegaan. Gezondheidsbevorderaars, epidemiologen en beleidsadviseurs leverden hier vanuit OIA een bijdrage aan.

Doelenboom

Wat wilden we bereiken?		Wat hebben we bereikt?	Wat is het beoogd effect?
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2021	Maatschappelijk effect
Het bewaken van de publieke gezondheid ten behoeve van regionaal en lokaal gezondheidsbeleid.	Monitoren van de gezondheid van de inwoners van Gelderland-Midden dmv Gezondheidsmonitors, panelonderzoeken, verdiepende analyses etc. die gezamenlijk bijdragen aan het inzicht in de gezondheidstoestand van de inwoners van onze gemeenten zodat gemeenten hun lokaal (gezondheids) beleid hiermee kunnen ontwikkelen, onderbouwen en evalueren.	Gezondheidsmonitor 2020 regionaal en lokaal gerapporteerd. 8.614 inwoners tussen 18-65 en 9.067 65-plussers werkten mee. Uitvraag Jeugdmonitor: 2.500 jeugdigen. Uitvraag Kindermonitor: 9.577 ouders 0-12 jarigen. Regionale rapportage Seksuele Gezondheid (met JGZ en MZ) Lokale rapportages RVP (met JGZ en MZ).	Bijdragen aan een beeld van de gezondheid van inwoners van Gelderland-Midden en bijdragen aan goed onderbouwde gezondheidsbeleidsbesluiten van gemeenten.

Het met behulp van de monitorresultaten adviseren over regionaal en lokaal gezondheidsbeleid. Health in all policies.	Integraal gezondheidsbeleid stimuleren.	Eén regionale visie op publieke gezondheidszorg in Gelderland-Midden vastgesteld in BOPG.	Meer samenwerking tussen gemeenten en tussen domeinen op het terrein van gezondheid.
	Kennis delen en inspireren	6 kenniscafés/ inspiratiesessies. 6 gemeenten presentaties lokale resultaten Gezondheidsmonitor	Door het delen van kennis en goede voorbeelden en door het bij elkaar brengen van mensen bijdragen aan meer samenwerking.
	Participeren in beide preventienetwerken in de regio GM	Zowel in Coalitie Preventie Food Valley als in Community of Care geparticipeerd op strategisch en tactisch niveau.	Meer en betere samenwerking op het terrein van preventie met diverse organisaties uit zorg, onderwijs en met gemeenten.
Het bevorderen van de publieke gezondheid in Gelderland-Midden en het hierover adviseren.	Uitvoeren gezondheidsbevordering Publieke Gezondheid Asielzoekers en Statushouders	36 voorlichtingen AZC 20 voorlichtingen Statushouders/anderstaligen.	Bijdragen aan betere gezondheidsvaardigheden en daarmee een betere gezondheid van asielzoekers en statushouders.
	Bijdragen aan lokale en regionale netwerken rond leefstijl en preventie.	Betrokken (in meer of mindere mate) bij de 15 preventie akkoorden in GM. Rookvrije generatie in 15 gemeenten. 605 mensen uit GM aangemeld voor Stoptober.	Bijdragen aan samenwerking en verbinden van bestaande initiatieven.
	Scholen adviseren en ondersteunen bij Gezonde School.	Ondersteuning 2020-202116 locaties 2021-2022 19 locaties Relaties & Seksualiteit 15 locaties Extra impuls Rijk: 15 locaties	Kinderen en jongeren zo jong mogelijk kennis laten maken met een gezonde leefstijl op alle gebieden.
Bewaken en bevorderen van de gezondheid in GM i.h.k.v. COVID-19	Inzicht in verloop van de pandemie, duiden van deze inzichten voor interne organisatie en gemeenten.	Geneeskundig beeld (±120x) Epidemiologische duiding 52x Voorbereiding RBT Beantwoording raadsvragen	Interne organisatie en gemeenten hebben een goed beeld van het verloop en kunnen mede dankzij dat

		Ondersteuning beantwoording persvragen	beeld hun beleid maken en uitvoeren.
	Inzicht in de impact van de pandemie en de maatregelen op verschillende groepen en op de samenleving	Factsheets resultaten onderzoek 'impact COVID-19 op laaggeletterden en mensen met een lvb' (met Amphi) Uitvoeren vragenlijstmetingen onder positief getesten over impact Samenwerkingsverband met GGD Amsterdam naar Covid-19 impact Impact op de gezondheid van de jeugd in beeld (met JGZ), Diverse aanvullende analyses studenten naar impact op mentale gezondheid en bij alleenstaanden. Bijdragen aan PSH-proces GM.	De pandemie heeft impact en deze impact zal een lange nasleep hebben. Meteen vanaf het begin starten met het meten en beeld brengen helpt om zo goed mogelijk op deze impact te anticiperen (door de hele maatschappij)
	Bevorderen van COVID-19preventie in de regio	Masterclasses voor de preventiemedewerkers Onderzoeken van effect ingezette interventies in 4 wijken (met landelijke gedragsunit) Opzetten diverse interventies Evalueren van interventies	Bijdragen aan de zichtbaarheid in de wijken. Bijdragen aan het inzetten van effectieve interventies. Het ondersteunen van mensen bij het begrijpen en naleven van de maatregelen en het maken van een weloverwogen keuze t.a.v. vaccinatie.

1.4.4 Wat heeft het programma GGD in totaliteit gekost?

Overzicht baten en lasten Bedragen x € 1.000	Realisatie 2020	Begroting 2021	Gew. Begr. 2021	Realisatie 2021
7.1 Volksgezondheid				
Jeugdgezondheidszorg	16.040	17.598	17.207	16.349
Algemene gezondheidszorg	20.251	6.286	7.865	7.348
Monitoring en Advies	1.861	1.750	2.163	1.752
Lasten	**38.152**	**25.633**	**27.234**	**25.448**
7.1 Volksgezondheid				
Gemeentelijke bijdrage	18.747	19.267	19.252	19.252
Lokaal aanbod	5.292	5.742	6.527	6.197
Rijksbijdragen	14.374	81	1.161	447
Zorgverzekeraars	0	0	0	0
Overige baten	4.505	4.145	4.739	4.585
Baten	**42.917**	**29.235**	**31.680**	**30.482**
Doorbelasting	-4.880	-3.936	-4.895	-4.854
Resultaat voor bestemming	**-114**	**-335**	**-450**	**179**
Mutatie reserves	114	335	450	24
Resultaat na bestemming	**0**	**0**	**0**	**204**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**	**204**

Het financiële resultaat van het programma GGD is sterk beïnvloed door de COVID-19 bestrijding. Gedurende het jaar zijn minder reguliere taken uitgevoerd en is personeel uitgeleend aan de programma-organisatie COVID-19. Dit leidt tot lagere lasten en lagere opbrengsten lokaal aanbod.

In het resultaat is de compensatie van VWS voor alle meerkosten en minderopbrengsten verwerkt (zie verantwoording in paragraaf 3.8). In de rijksbijdrage van € 447.000 is voor € 350.000 aan compensatie voor inkomstenderving opgenomen. Het resterende resultaat van € 204.000 wordt met name veroorzaakt door het niet besteden van reguliere projectbudgetten.

1.5 Programma Ambulancezorg

1.5.1 Mobiele Zorg

Extra tijdelijke locatie in Ede

Sinds juni 2021 heeft Ambulancezorg G-M de beschikking over een extra locatie in Ede, aan de Argonstraat. Deze locatie ligt meer aan de westkant van Ede. De locatie Argonstraat is in gebruik voor opslag van goederen en voor spreiding van ambulancevoertuigen. Gedurende de dag kan een ambulance op deze locatie staan. Het bereik vanaf deze ambulancelocatie is goed doordat de locatie zo dicht bij de snelweg A30 ligt. De locatie aan de Breelaan blijft de opkomstlocatie waar teams hun dienst starten en eindigen.

Landelijke Meldkamer Samenwerking

De ontwikkelingen van de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS) naar Apeldoorn gaan gestaag door. Voor de vijf 'Oostelijke' regio's wordt één nieuwe meldkamer gebouwd in Apeldoorn. De verwachting is dat deze nieuwe meldkamer in 2023 operationeel zal zijn. De meldkamers brandweer, politie en ambulancezorg van vijf regio's worden daar samengevoegd. De meldkamers ambulancezorg van Arnhem en Nijmegen hebben al langer de ambitie uitgesproken om aangesloten te blijven bij lokale zorgpartijen. Daarvoor is het concept zorgcoördinatie ontwikkeld. Ambulancezorg G-M heeft in 2021 geïnvesteerd in de pilot zorgcoördinatie. Verderop leest u daarover meer.

Drukte op de meldkamer

De meldkamers van Arnhem en Nijmegen zijn sinds eind 2019 samengevoegd. Ze werken nu vanaf één locatie in Arnhem. De meldkamer ambulancezorg heeft het in 2021 uitzonderlijk druk gehad. Er was meer telefoonverkeer naar de meldkamer ambulancezorg dan de voorgaande jaren. Met name de 112-lijn werd vaker door burgers gebruikt. Overigens had niet alleen de meldkamer ambulancezorg het erg druk. Ook de huisartsenposten kregen het drukker, zo is te lezen uit het onderstaande artikel:
Huisartsenposten overspoeld met telefoontjes: 'Het is niet meer te behappen' | Home | gelderlander.nl.

Arbeidsmarkt

Ambulancezorg G-M wil het medewerkersbestand voor de meldkamer en rijdende dienst verder uitbreiden. Veel aandacht gaat nu uit naar het werven van medewerkers voor de meldkamer. Daar is de meeste groei mogelijk in het aantal medewerkers. Wel blijkt het heel lastig om de juiste kandidaten te vinden voor functies op de meldkamer. Daarom proberen we ook om verpleegkundigen van de ambulance op te leiden tot meldkamercentralist. Dan krijgen zij een dubbele functie. Tegelijkertijd betekent dat ook dat het aantal ambulanceverpleegkundigen mee zal moeten groeien.

Onderwijsagenda 2021-2026

Vanuit de landelijke ambulancevereniging Ambulancezorg Nederland is samen met de ambulancevoorzieningen en het onderwijs gewerkt aan een 'Onderzoeksagenda 2021-2026'. In de onderzoeksagenda staan onderwerpen waarnaar de ambulancesector en hogescholen onderzoek gaan doen. Professionals uit de hele ambulancesector hebben hierover meegedacht. Met de onderzoeksagenda ligt er voor de komende jaren een plan om voor een aantal grote thema's de ambulancezorg verder te verbeteren.

Opleidingen en onderwijs

Door het COVID-19 kon het onderwijs voor ambulancemedewerkers voor meerdere korte periodes niet doorgaan. Ook voor het onderwijs wilden we het risico op besmetting verkleinen. De noodzakelijke scholingen zijn na een korte pauze weer opgestart. Bovendien is extra tijd gestoken in het aanbieden van online kennisclips en onderwijs. Medewerkers konden daardoor steeds vaker 'on demand' onderwijs volgen door video's te kijken.

AED's, burgerhulpverlening en first responders

Ambulancezorg Gelderland-Midden maakt zich al jaren hard voor een dekkend netwerk van AED's en burgerhulpverleners. Burgerhulpverleners zijn essentieel in de eerste hulp voor reanimatiebehoeftige personen. Zij zijn vaak vlak bij een persoon en kunnen starten met reanimeren voordat ambulance, brandweer en/of politie er zijn. Tijdens de reanimatie kunnen zij gebruik maken van een publiek beschikbare defibrillator (AED) om het hartritme van een persoon te herstellen. In 2019 is Ambulancezorg G-M een project gestart om burgerhulpverlening en AED's in de regio te promoten. Dit project is ook in 2021 verdergegaan. Door contacten te leggen met gemeentes, stichtingen en opleiders is het aantal beschikbare burgerhulpverleners in onze regio nog verder verhoogd. Ook is er meer bewustzijn bij burgers en ondernemers om hun beschikbare AED buiten aan de muur te hangen voor publiek gebruik in nood.

Productie en prestatiecijfers

In 2021 werd in het gebied Gelderland-Midden in 90,4% van alle A1-ritten de aanrijtijd van 15 minuten behaald. Dat is lager dan de A1-prestatie in 2020 (92,1%).

Voor A2-ritten in het werkgebied Gelderland-Midden arriveerde in 2021 95,2% van de A2-ritten binnen 30 minuten bij de patiënt. Dit is een daling van 1,0% ten opzichte van het A2-prestatiecijfer in 2020 (96,2%).

De daling in de prestatie voor A1- en A2-ritten laat niet het volledige beeld zien. Ook in 2021 waren we nog in de greep van het COVID-19 virus. De duur van een ambulancerit nam toe. Dat kwam onder andere doordat medewerkers bij een aantal inzetten nog steeds beschermende kleding moesten dragen, de overdrachten in ziekenhuizen langer duurden door volle spoedeisende hulp afdelingen en intensive care's, verder gereden moest worden naar andere ziekenhuizen en de ambulance na een COVID-19 inzet weer ontsmet moest worden. Door al deze oorzaken was een ambulance minder snel beschikbaar voor een volgende inzet.

In 2021 was een sterke toename te zien van de vraag naar ambulancezorg. Voor de categorie A1-ritten werden 7,3% meer ritten verreden ten opzichte van 2020. Voor de categorie A2-ritten werden 9,4% meer ritten verreden ten opzichte van 2020. Ambulancezorg G-M ziet een aantal verklaringen voor de hogere vraag naar ambulancezorg. De reguliere zorg werd in het voorjaar van 2021 weer opgestart. Daardoor waren er meer ritten van- en naar ziekenhuizen. Daarnaast kwam het 'sociale leven' weer op gang. Onder andere in het verkeer, op sportvelden en bij mensen thuis was er meer vraag naar ambulancezorg.

Belangrijke aantekening is dat het prestatiecijfer voor A1- en A2-ritten geen directe relatie heeft met de kwaliteit van zorg die wordt geleverd door de zorgprofessionals van de Ambulancezorg G-M. De kwaliteit van zorg blijft onverminderd hoog.

Prestatie A1: Regio Gelderland-Midden 2021

Gemeente	#A1-ritten	# A1 <15 min	%A1<15 min
Arnhem	5.084	4.875	95,9%
Barneveld	1.604	1.393	86,8%
Doesburg	365	308	84,4%
Duiven	706	663	93,9%
Ede	2.977	2.746	92,2%
Lingewaard	1.100	944	85,8%
Nijkerk	1.008	833	82,6%
Overbetuwe	1.253	1.097	87,5%
Renkum	952	827	86,9%
Rheden	1.311	1.159	88,4%
Rozendaal	28	26	92,9%
Scherpenzeel	219	185	84,5%
Wageningen	788	714	90,6%
Westervoort	436	410	94,0%
Zevenaar	1.465	1.270	86,7%
Totaal	**19.296**	**17.450**	**90,4%**

Definitieve cijfers inclusief ritten van buurregio's (Gelderland-Zuid, RAVU, Witte Kruis NOG t/m december 2021)

Prestatie A2: Regio Gelderland-Midden 2021

Gemeente	#A2-ritten	#A2 <30 min	%A2 <30 min
Arnhem	3.729	3.580	96,0%
Barneveld	1.108	1.040	93,9%
Doesburg	220	210	95,5%
Duiven	468	450	96,2%
Ede	2.091	2.018	96,5%
Lingewaard	795	738	92,8%
Nijkerk	637	603	94,7%
Overbetuwe	801	768	95,9%
Renkum	743	701	94,3%
Rheden	1.007	949	94,2%
Rozendaal	27	27	100,0%
Scherpenzeel	152	142	93,4%
Wageningen	574	549	95,6%
Westervoort	276	262	94,9%
Zevenaar	966	906	93,8%
Totaal	**13.594**	**12.943**	**95,2%**

Definitieve cijfers inclusief ritten van buurregio's (Gelderland-Zuid, RAVU, Witte Kruis NOG t/m december 2021)

Doelenboom

Nota Goede ambulancezorg	Wat willen we bereiken?		Wat hebben we bereikt?	Wat is het beoogd maatschappelijk effect?
	Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2021	
Bereikbare en beschikbare zorg	De patiënt kan 24/7 de ambulancedienst bereiken	De patiënt voorzien van tijdige ambulancezorg	De meldkamer ambulance-zorg was in 2021 zeer goed bereikbaar. Bij extreme drukte zijn meldingen 'doorgezet' naar andere meldkamers ambulancezorg zodat alsnog snel opvolging kon worden gegeven aan de zorgvraag.	De patiënt zo snel mogelijk naar de juiste zorg leiden.
Bereikbare en beschikbare zorg	De juiste zorg op de juiste plek door de juiste zorgverlener op het juiste moment	In 2025 wendt de patiënt met een acute zorgvraag zich tot het regionale loket voor de acute zorg.	Lees meer over zorgcoördinatie onder 1.5.2 Zorgcoördinatie.	Ongeacht de zorgvraag van een patiënt komt, hij/zij wordt geholpen door de juiste zorgverlener.
Patiënt centraal	De patiënt weet waar de ambulancedienst voor staat.	Potentiële patiënten richten zich met de juiste zorgvraag tot de ambulancezorg	De burger wist de meldkamer ambulancezorg in 2021 veelvuldig te vinden. Het telefoonverkeer 112 nam toe.	De zorgverlening is patiëntgericht.
Veiligheid	Veilige zorgverlening	Leveren van zorg in een veilige werkomgeving	'Veiligheid' gaat over veel onderdelen. Met het NEN-7510 certificaat laat Ambulancezorg G-M dat ze voldoet aan de eisen ten aanzien van informatiebeveiliging. Verwerkte gegevens van patiënten zijn veilig binnen Ambulancezorg G-M. Met scholingen zorgt Ambulancezorg G-M ervoor dat de patiënt tijdens de hulpverlening niet in gevaar kan komen.	Veiligheid patiënt optimaal gewaarborgd.
Professionaliteit en professionele standaard	Leveren van goede ambulancezorg	Ambulancezorg G-M houdt zich aan landelijke richtlijnen en wetgeving voor	Door het continueren van digitale en fysieke scholingsmomenten konden medewerkers worden getoetst op hun 'bekwaam- en	De patiënt ontvangt hoge kwaliteit van zorg.

		goede ambulancezorg	bevoegdheid'. Op de meldkamer is een nieuw programma in gebruik genomen om te meten hoe goed een melding door de centralist wordt afgehandeld.	
Professionaliteit en professionele standaard / samenwerken	Verantwoorde ambulancezorg bij rampenbestrijding en crisisbeheersing	Werken volgens GGB	Ondanks dat er niet fysiek getraind kon worden, zijn medewerkers wel geschoold gebleven door digitale bijscholing en virtuele oefeningen.	Medewerkers optimaal getraind in het verlenen van grootschalige geneeskundige hulpverlening
Samenwerken	Meerwaarde voor de keten van acute zorg door kennisdeling en samenwerking met partners binnen de sector	Knelpunten in acute zorg dienstverlening zoveel mogelijk voorkomen	De ambulancezorg heeft in 2021 een belangrijke bijdrage geleverd aan de verbinding met de verpleeghuis- en thuiszorgsector. Dat leidde bijvoorbeeld tot het 'nachtnetwerk' verpleegkundige thuiszorg. Daardoor zijn er in de nachturen in (delen van) Gelderland-Midden twee verpleegkundigen beschikbaar voor de thuiszorg. De meldkamer ambulancezorg kan hen bereiken als geen ambulancezorg nodig is, maar wel thuiszorg.	Doelmatige, goed afgestemde keten van diensten op het gebied van acute en opgeschaalde gezondheidszorg

1.5.2 Zorgcoördinatie

Een belangrijke ontwikkeling in de acute zorg en ambulancezorg is de ontwikkeling naar zorg coördinatie. De ambulancezorg zoekt daarbij aansluiting met de zorgpartners om de burger met een dringende zorgvraag op de best mogelijke wijze van passende zorg te voorzien. Op dit moment richt de samenwerking zich vooral op huisartsenposten (), GGZ en in mindere mate ook de thuiszorg. We staan voor een gezamenlijke opgave om de juiste zorg op de juiste plek te leveren en overbelasting van individuele zorgpartijen daarmee te voorkomen. Dat is in het belang van burgers, de betaalbaarheid en beschikbaarheid van zorg. De ambulancezorg organiseert deze ontwikkeling regionaal en dicht bij de ketenpartners in de eigen regio. Tegelijkertijd blijft er een solide verbinding met de LMS-locatie waar de ambulancezorg het 112 proces organiseert. Om ervaring op te doen met coördinatie van zorg hebben Ambulancezorg Nederland, VWS en Zorgverzekeraars Nederland budgetten beschikbaar gesteld om deel te nemen aan pilots zorgcoördinatie.

De pilot zorgcoördinatie

Ambulancezorg Gelderland-Midden, Ambulancezorg Gelderland-Zuid, huisartsenposten Arnhem, Ede, Nijmegen, Tiel en de GGZ-zorginstelling ProPersona hebben de handen ineengeslagen en werken samen aan zorgcoördinatie. Gezamenlijk is in 2019 een aanvraag ingediend om mee te doen aan één van de pilots in Nederland. In april 2020 heeft de pilot groen licht ontvangen. De gezamenlijke pilot van Gelderland-Midden en Zuid is daarmee één van de 10 pilots waar in Nederland momenteel ervaring opgedaan wordt met zorgcoördinatie.

Het groene licht voor het uitvoeren van de pilot viel tegelijk met de COVID-19 crisis. Het opstarten van een pilot en bestrijding van de crisis bleek complex en gaf te veel tijdbelasting. De focus van de deelnemende partijen, die allen werkzaam zijn in de acute zorg, lag vanzelfsprekend op het bestrijden van de crisis. Enkele werkzaamheden van de pilot zorgcoördinatie zijn ‘op de achtergrond’ wel doorgegaan. Hieronder een korte beschrijving van de opzet van de pilot en omschrijving wat er wél uitgevoerd kon worden in 2021.

Het doel van de pilot is om de afstemming en samenwerking tussen de eerdergenoemde partijen te intensiveren. Informatie raadplegen, uitwisselen en delen met elkaar biedt meerwaarde in zorgverlening. Ook andere pilot regio’s hebben behoefte om daar verbeteringen in aan te brengen. De gezamenlijke behoefte heeft geresulteerd in een landelijke aanpak ICT & zorgcoördinatie. Gelderland-Midden en Gelderland-Zuid hebben een actieve bijdrage geleverd in werkgroepen. Dit heeft ertoe geleid dat in 2021 met de leverancier de eerste overleggen zijn opgestart om gegevens rondom triage en inzet van zorg makkelijker te delen tussen partijen. Dit heeft ertoe geleid dat er voor de MKA centralisten in 2022 mogelijkheden ontstaan om in een vernieuwde applicatie beter berichten uit te wisselen met de collega triagisten van de HAP.

Naast de ICT-ontwikkelingen zijn er bijeenkomsten georganiseerd met het management van de ketenpartners om gezamenlijk over coördinatie van zorg te spreken. Deze gesprekken zijn een eerste aanzet om samen te bepalen welke richting coördinatie van zorg in de regio op kan gaan. De projectorganisatie heeft samen met de ketenpartners gewerkt aan een zestal ‘taakkaarten’ die de praktische implementatie en beproeving moeten ondersteunen.

Het doel is om in 2022 de eerste taakkaarten stapsgewijs te beproeven.

1.5.3 Wat heeft het programma Ambulancezorg in totaliteit gekost?

Overzicht baten en lasten Bedragen x € 1.000	Realisatie 2020	Begroting 2021	Gew. Begr. 2021	Realisatie 2021
7.1 Volksgezondheid				
Zorgcoördinatie	1.246	1.622	2.297	2.043
Mobiele zorg	20.096	19.296	22.224	21.655
Lasten	**21.342**	**20.918**	**24.522**	**23.698**
7.1 Volksgezondheid				
Gemeentelijke bijdrage	0	0	0	0
Lokaal aanbod	0	0	0	0
Rijksbijdragen	177	174	181	185
Zorgverzekeraars	20.797	21.062	23.705	23.861
Overige baten	2.451	1.371	2.316	1.833
Baten	**23.424**	**22.608**	**26.202**	**25.879**
Doorbelasting	-1.692	-1.690	-1.680	-1.648
Resultaat voor bestemming	**390**	**0**	**0**	**533**
Mutatie reserves	-390	0	0	-533
Resultaat na bestemming	**0**	**0**	**0**	**0**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**	**0**

Het resultaat van het programma Ambulancezorg voor resultaatbestemming bedraagt € 533.362 en wordt overeenkomstig wet- en regelgeving toegevoegd aan de reserve voor aanvaardbare kosten.

1.6 Programma Bedrijfsvoering

De sector bedrijfsvoering bestaat uit een drietal afdelingen:

- Control, Inkoop en Financiën
- Informatisering en ICT
- Mens en Organisatie

In 2021 heeft Berenschot een benchmark uitgevoerd op de overhead, waaronder de bedrijfsvoeringsprocessen, van de organisatie. Het resultaat van de benchmark op de personele overhead is de volgende:

Overheadformatie	VGGM	Gemiddeld VR
Directie en management	2,4%	3,1%
Secretariaat	2,3%	2,6%
Bestuurszaken	0,9%	1,4%
HRM	1,4%	2,2%
Financiën & Control	1,5%	2,6%
ICT & Informatie	3,4%	2,9%
Juridische zaken	0,1%	0,2%
Communicatie	0,8%	0,9%
Kwaliteitszorg	0,1%	0,2%
Facilitaire dienst	1,3%	2,1%
Inkoop	0,3%	0,6%
Totaal	**14,4%**	**18,8%**

Hierbij constateert Berenschot eveneens dat Veiligheidsregio's met 18,8% personele overhead gemiddeld genomen krap zijn georganiseerd in vergelijking met 23,9% personele overhead bij publieke uitvoeringsorganisaties. Ten aanzien van de overige kosten (overhead) is VGGM ca 50% goedkoper dan andere regio's.

Een aantal van bovenstaande categorieën kan verklaard worden door gemaakte keuzes in de wijze waarop VGGM is georganiseerd. Zo voert VGGM zelf het (technisch) ICT beheer uit, waar dat bij andere Veiligheidsregio's veelal wordt ingekocht. Anderzijds maakt VGGM grotendeels gebruik van panden en bijbehorende facilitaire dienst van de gemeenten.

Omgerekend naar FTE's heeft VGGM ten opzichte van andere veiligheidsregio's 37 FTE minder ondersteunend personeel in dienst. Dit leidt tot een gemiddeld lagere gemeentelijke bijdrage voor overhead van circa € 3,9 mln ten opzichte van andere regio's.

VGGM realiseert deze lage overhead met een starre inrichting van de bedrijfsvoeringsprocessen en minimale controlerende en adviserende activiteiten. Dit is met name te zien bij HRM en Financiën & Control. Daarmee loopt de organisatie risico's in de uitvoering van haar activiteiten bij maatschappelijke, technologische of wettelijke ontwikkelingen. In de begroting voor 2023 wordt hier nader aandacht aan besteed.

Ontwikkeling dienstverlening

Een organisatie als VGGM staat niet stil. Als de maatschappij verandert, de politiek daarop inspeelt, reageert ook VGGM. De sector bedrijfsvoering merkt dat. Er worden andere vragen gesteld.

- Er is meer behoefte aan een ander soort informatievoorziening, meer duiding van cijfers, inzicht in effecten van ons werk en gegevens, toegankelijke en visueel aantrekkelijke informatie. Informatie naar buiten toe, naar onze bestuurders en ketenpartners maar ook intern
- Veel systemen zijn nog niet voldoende op elkaar afgestemd waardoor handwerk nog steeds nodig is en foutgevoeligheid groot is.
- Het beheren van informatie gebeurt nu op verschillende plekken in de organisatie, er is nog geen sprake van één centraal, toegankelijk archief.
- Onze organisatie werkt veel met privacygevoelige gegevens. Er zijn dan ook veel vragen over het veilig kunnen omgaan met deze gegevens. Dit geeft niet alleen wijzigingen in de systemen maar ook in de werkprocessen.
- De behoefte aan meer mogelijkheden om doelgroepen te kunnen bereiken is groot. We willen goed zichtbaar en vindbaar zijn voor burgers zodat we sneller en beter in contact kunnen komen met onze klanten.
- Medewerkers en teams willen grip hebben op de organisatie van het werk en hun eigen ontwikkeling daarin.

Eind 2019 is een reorganisatie voor de sector bedrijfsvoering gestart. De verandering draagt bij aan de professionalisering van heel VGGM op het gebied van onder andere het verstevigen van het integraal management in de organisatie, het werken vanuit heldere taakstellingen en zelforganisatie. De sector heeft de ambitie om te komen tot een meer integrale advies- en serviceverlening. Dit wordt gedaan door een aantal aanpassingen in de huidige werkwijze en functies. In 2020 is gestart met de implementatie. De personele reorganisatie is vrijwel afgerond, daarnaast zijn verbeterprojecten opgestart. Met name door de COVID19 bestrijding loopt deze projecten langer in de tijd dan vooraf gepland en zullen naar verwachting doorlopen tot 2023.

Verantwoorde werkgever

VGGM is een maatschappelijk verantwoord werkgever. Hier hoort participatief werkgeverschap bij om zoals hulporganisatie een afspiegeling te zijn van de maatschappij. Er zijn 6 mensen met een arbeidsbeperking aan het werk. Doel is om dit aantal uit te breiden de komende jaren daar waar onze functies het toelaten.

Ook VGGM voelt de arbeidsmarktkrapte. Vooral voor de artsen, verpleegkundigen en ICT'ers. Desondanks lukt het redelijk om vacatures in te vullen, al dan niet met tijdelijke inhuur van ZZP-ers. Het duurt soms wel wat langer, maar vooral door het gebruik van sociale media en werving via collega's weten potentiële medewerkers VGGM te vinden. De komende jaren is extra aandacht nodig voor een gerichte arbeidsmarktstrategie.

WNRA

Per 1 januari 2020 is de Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA) van kracht voor de medewerkers die zijn aangesteld onder de CAO Ambulancezorg. In samenspraak met de vakorganisaties zijn de regelingen aangepast. De medewerkers hebben voorlichting gekregen over de veranderingen. De overige onderdelen van VGGM vallen nog buiten de WNRA vanwege het uitstel dat is verleend voor de veiligheidsregio's.

Doelenboom

Wat willen we bereiken		Wat hebben we bereikt	Wat is het beoogd maatschappelijk effect
Strategisch doel	Operationeel doel	Prestaties 2021	
Doelmatige, doeltreffende en verantwoorde organisatie	Stroomlijnen en digitaliseren registratieve en administratieve processen voor betere en snellere informatievoorziening	Een start is gemaakt met het vereenvoudigen en digitaliseren van processtappen en procedures.	Betaalbare overheid met een verantwoorde bedrijfsvoering en gewenste dienstverlening op adequaat niveau
	Meer voor minder	Inkoopbeleidsplan is nageleefd, met uitzondering van inkopen voor de projectorganisatie COVID19 waar veelal onder dwingende spoed is ingekocht.	
	Duurzaam ondernemen	Bij inkopen is aandacht voor duurzaamheidsaspecten	
Gezonde financiële huishouding	Adequaat budgetteren en transparant verantwoorden	Beschikbare gelden zijn ingezet voor het realiseren van de geplande doelen.	Verantwoorde besteding van gemeenschapsgeld
	Realiseren van voldoende financiële weerstand	Actualisatie van het risicoprofiel in relatie tot het vastgestelde reservebeleid is voorzien in 2023	
Kwaliteit van de externe (bestuurlijke) informatie en communicatie verhogen	Voldoen aan de archiefwetgeving voor digitalisering	Het Document Management Systeem en herinrichting van het digitaal archief is vernieuwd. De aanpalende systemen volgen in 2022.	Een goede en transparante besturing van de organisatie en het in verbinding zijn met de relaties van de organisatie (gemeenten, ketenpartners, burgers, bedrijven) door middel van informatie-uitwisseling
	Tevredenheid bestuursorganen/ raden over de opgeleverde informatie	De websites en intranet om zo beleids- en verantwoordingsdocumenten transparanter te maken zijn vernieuwd. Directie en medewerkers van de VGGM onderhielden op ambtelijk en bestuurlijk niveau goede contacten met de gemeenten. De raadsinformatieavonden, netwerkdagen en gesprekken met stakeholders zijn terugkerende initiatieven	

	Tijdige, rechtmatige en juiste informatie delen met ketenpartners en burgers	Informatie wordt beschikbaar gesteld conform de standaard voor veiligheidsregio's (Veiligheidsregio Referentie Architectuur) De project aanpak "project matig creëren" is verder omarmd.	
Goed werkgeverschap	Realiseren duurzaam inzetbaar personeel en gevarieerd medewerkersbestand	Het personeelsmanagement systeem is verder ingericht, waardoor management o.a. kan sturen op (duurzame) inzetbaarheid van medewerkers VGGM biedt voor mensen met een beperking tot de arbeidsmarkt een werkplek.	Een organisatie die een afspiegeling vormt van de maatschappij, met medewerkers die vakbekwaam zijn én blijven waarbij continu geanticipeerd wordt op ontwikkelingen

1.6.1 Wat heeft het programma Bedrijfsvoering in totaliteit gekost?

Overzicht baten en lasten Bedragen x € 1.000	Realisatie 2020	Begroting 2021	Gew. Begr. 2021	Realisatie 2021
0.4 Overhead				
Bedrijfsvoering	17.590	16.129	19.080	19.492
Lasten	**17.590**	**16.129**	**19.080**	**19.492**
0.4 Overhead				
Gemeentelijke bijdrage	0	0	0	0
Lokaal aanbod	0	0	0	0
Rijksbijdragen	-72	45	47	376
Zorgverzekeraars	0	0	0	0
Overige baten	738	435	688	811
Baten	**666**	**481**	**736**	**1.187**
Doorbelasting	16.934	15.449	17.919	18.233
Resultaat voor bestemming	**10**	**-200**	**-425**	**-71**
Mutatie reserves	100	200	425	199
Resultaat na bestemming	**110**	**0**	**0**	**129**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**110**	**0**	**0**	**129**

Het resultaat van het programma Bedrijfsvoering bedraagt € 129.000. Hogere personeelskosten als gevolg van vervanging van reguliere formatie die ingezet wordt binnen de COVID-19 organisatie zijn gedeclareerd bij het Ministerie van VWS. Een ander belangrijk element die een verklaring geeft voor het resultaat zijn uitgestelde investeringen c.q. vertraging in de uitrol van diverse projecten.

2. Paragrafen

2.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Risicoprofiel Brandweerzorg

Risico	Beheersmaatregel
Onvoorspelbaarheid financiële consequenties project Repressieve beroepsorganisatie Arnhem en Ede-Centrum	Reserveren extra financiële middelen voor personele en materiele aanpassingen
Paraatheid brandweer onder druk als gevolg van afnemende beschikbaarheid vrijwilligers en gevolgen invoering WNRA. Een afnemende beschikbaarheid van vrijwilligers leidt eveneens tot een grotere instroom van nieuwe vrijwilligers. Dit leidt tot hogere opleidingskosten.	Vanuit Brandweer Gelderland-Midden vroegtijdig inspelen op maatschappelijke verandering en landelijke ontwikkelingen van de arbeidsmarkt en het toepassen van een strategische personeelsplanning
Gevolgen 20-jarigenbeleid beroepsbrandweermensen repressieve dienst	Personeelsplanning afstemmen door in-doorstroom en uitstroombeleid
Vergrijzing samenleving en uitbreiding participatiemaatschappij waardoor minder zelfredzame mensen langer zelfstandig wonen	Landelijke gedragsbeïnvloeding risicogroepen, woningcorporaties, verzekeraars, zorgaanbieders e.d., versterken samenwerking met externe partijen en inzet van innovaties die bijdragen aan brandveiligheid
Verscherping milieuregels en invoering milieuzones voor diesel (brandweer)voertuigen met mogelijke versnelde afschrijving wagenpark met bijkomende extra financiële gevolgen	Vroegtijdig anticiperen vanuit investeringsschema en incorporeren in vervangingsschema wagenpark
Beperking capaciteit bluswater vanuit reguliere drinkwatervoorziening door aanpassing waterleidingnetwerk	Aanschaf tankwagens voor borging bluswatercapaciteit brandweer
Extra kosten door afkopen contracten waterleidingbedrijven en verwijderen brandkranen	Vroegtijdig voldoende financiële middelen reserveren. Op de lange termijn reductie kosten onderhoud en beheer brandkranen

Risicoprofiel GGD

Risico	Beheersmaatregel
Onvoldoende (deskundig) personeel	Wettelijke taken uitvoeren maar geen nieuwe taken uitvoeren Duurzame inzet bevorderen Max. inzetten in opleiden medewerkers Herwaardering van functies
Implementatie nieuwe registratie- en archiefsystemen (organisatiebreed)	Tijdelijke medewerkers inhuren voor ondersteuning bij werkzaamheden tijdens implementatie
Uitval ICT-voorzieningen	Noodplan met laptops

	Overstappen op 2e server
Vervallen of overhevelen naar gemeentefonds van ASG-regeling	Aangesloten blijven op landelijke ontwikkelingen Voldoen aan prestatieafspraken ASG-regeling
Dalende incidentie en op middellange termijn mogelijk onvoldoende bevoegd en bekwaam personeel (m.n. artsen)	Visie op toekomstbestendige organisatie van TBC opstellen i.s.m. GGD NOG en GGD GLZ
Wmo toezicht wordt niet deels gecontracteerd of onvoldoende afgenomen.	Personeel inzetten op andere soorten toezicht (KO, T&P etc.)
Onduidelijk of er een aanbesteding komt van de Medische arrestantenzorg en of de GGD de zorgverlening behoudt.	ZZP'ers minder of niet meer inzetten (niet bij GGD) Bij daling inkomsten ook daling kosten. Aantrekken nieuw personeel of extra opleiden tot forensisch arts van bestaand personeel.
Ketenpartners komen afspraken niet na op het gebied van voorbereid zijn op rampen en crises	OTO-afspraken ketenpartners Zorgcontinuïteit bij ketenpartners georganiseerd • Evaluatie convenant en werkafspraken met ketenpartners
Onvoldoende capaciteit evenementenadvies	Continuïteit binnen afdeling geborgd.
Evenementadviezen worden niet overgenomen/opgevolgd	Middels een goede relatie met vergunningverlener, gemeenten overtuigen van toepassen advies t.b.v. vergunningverlening.

Risicoprofiel Ambulancezorg

Risico	Beheersmaatregel
Onvoldoende (gekwalificeerd) personeel	• Duurzame inzetbaarheid bevorderen; maximaal opleiden van nieuwe medewerkers • Ambulancebijstandsplan • Inhuur derden • Efficiënter scholing geven zodat opgeleid personeel beschikbaar wordt in de paraatheid
Sluiting (delen) locaties	• Andere locaties/opkomstplaatsen bepalen in overleg met de brandweer. • Meldkamer: 'fall-back' naar andere regio.
Uitval ICT-voorzieningen	• Meldkamer: Uitwijkplan lokaal en landelijk hanteren.
Wetsverandering, verlichte aanbesteding?	• Sectoraal afstemmen koers wetswijziging. • Vooraf nadenken over inrichting 'verlichte' aanbesteding.
Tekort materialen/middelen	• Tijdelijk overhevelen materiaal naar andere post.

Risicoprofiel Bedrijfsvoering

Risico	Beheersmaatregel
Door omgevingsontwikkelingen wegvallende inkomsten: ontvlechting, teruglopende subsidies e.d.	Sturen op mogelijkheden van taakverbreding, bevorderen employability en flexibiliteit
Uitval ICT en elektriciteit	Uitvoering geven aan beheersmaatregelen uit continuïteitsplan
Onvoldoende (deskundig) personeel	Continue monitoren
Ontoereikend niveau van informatiebeveiliging	• Implementeren van privacy beleid overeenkomstig de Algemene Verordening gegevensbescherming (AVG), het beheren van een privacy register en de medewerkers op een actieve manier bewust maken van de do's en dont's bij het werken met gevoelige persoonsinformatie • Focus houden op het melden van incidenten met lekken van persoonsgegevens volgens de Wet op de datalekken • Vaststellen van een beleidsplan informatiebeveiliging binnen de landelijke norm voor VR's (Baseline Informatiebeveiliging Gemeenten en NEN 7510) en uitvoering geven aan de noodzakelijk geachte beheersmaatregelen om de beveiliging van de binnen de organisatie aanwezige informatie te borgen. Dit kan kosten met zich meebrengen, waarvoor geen voorziening in de begroting aanwezig is

Weerstandsvermogen

Aan de hand van de zogenaamde "kans x effect"-methode wordt jaarlijks een onderzoek uitgevoerd naar de mogelijke risico's en een kwantificering daarvan. Bij benadering wordt er en indicatie gegeven van het voor de organisatie benodigde weerstandsvermogen. Dit weerstandsvermogen wordt gevormd door de totale impact van de gekwantificeerde risico's te relateren aan de weerstands-capaciteit (zijnde het beschikbare eigen vermogen).

Het eigen vermogen van VGGM is beperkt. Het streven is de algemene reserve op het in 2015 vastgestelde niveau van € 1.453.000 te consolideren. In het kader van het financiële onderzoek zoals beschreven in hoofdstuk 3 wordt in 2022 dit niveau opnieuw geëvalueerd.

Kengetallen

In overeenstemming met Artikel 26 van de BBV worden hier de voor VGGM van toepassing zijnde kengetallen opgenomen.

	Jaarverslag 2021	Begroting 2021	Jaarverslag 2020
Netto schuldquote	13,5%	1)	16,8%
Solvabiliteitsratio	13,2%	1)	17,6%
Structurele exploitatieruimte	1,1%	1)	2,8%

1) niet berekend in geactualiseerde begroting 2021

2.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Kapitaalgoederen zijn goederen waarvoor investeringen nodig zijn. Het gaat dan om zaken die regelmatig onderhoud vergen. Binnen VGGM zijn de belangrijkste kapitaalgoederen de gebouwen en inrichting, hulpverleningsvoertuigen en beschermde kleding.

Gebouwen

Eind 2013 zijn de kazernes Bemmel, Dieren, Harskamp, Doorwerth, Pannerden en Valburg van gemeenten overgenomen door VGGM. De kazernes Doorwerth en Harskamp zijn in voorgaande jaren weer terug verkocht aan de betreffende gemeenten. Met gemeenten zijn afspraken gemaakt over het onderhoud.

Voor het pand Groningensingel 1249 heeft de gemeente Arnhem het juridisch eigendom terwijl het economische eigendom bij VGGM berust.

De kazerne aan de Rietgrachtstraat in Arnhem is begin 2016 officieel in gebruik genomen. Het groot onderhoud hiervan ligt bij de gemeente Arnhem.

Aan diverse panden zijn in 2021 kleine onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd.

Hulpverleningsvoertuigen

Beleid is dat het onderhoud ten behoeve van het rijdend brandweermaterieel in belangrijke mate in eigen beheer wordt uitgevoerd. Daarnaast is het onderhoud van de ambulances uitbesteed middels langdurige contracten. Dit geschiedt volgens, in overeenstemming met eigen onderhoudsplanning.

Beschermde kleding

Beschermde kleding wordt direct na een incident geïnspecteerd. Bij eventuele schade vindt reparatie of vervanging plaats. Voor vervanging en onderhoud is budget beschikbaar.

2.3 Verbonden partijen

Onder verbonden partijen worden verstaan die partijen waarin VGGM een bestuurlijk en/of financieel belang heeft en waarvoor zij in de realisatie van haar doelstellingen financiële risico's loopt (bedragen in € x 1.000).

Naam	Vestigings-plaats	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Begroting 2021
		1/1/21	31/12/21	1/1/21	31/12/21	
Stichting Publieke Gezondheid Gelderland Midden	Arnhem	226	226	126	138	5.742
Stichting Veilig Thuis Gelderland Midden	Arnhem	725	350	1.606	2.154	6.741
Stichting het Veluws Bosbrandweer Comité (stand betreft jaar 2020)	Apeldoorn	94	94	0	0	72
Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (BOGO)[4]	Hattem	2.135	2.288	4.903	5.661	3.435

[4] Het boekjaar van Stichting BOGO loopt van 1 september tot en met 31 augustus. De opgenomen bedragen corresponderen met de jaarrekening over de periode 2020/2021.

Stichting Publieke Gezondheid Gelderland-Midden

Doelstelling
De activiteiten van Stichting Publieke Gezondheidszorg Gelderland-Midden bestaan uit het uitvoeren van de aan de stichting opgedragen taken in het kader van de jeugdgezondheidszorg voor 0-4 jarigen in de regio Gelderland-Midden.

Bestuurlijk en financieel belang
Het bestuur van de stichting wordt gevormd door de directeur Publiek Gezondheid van VGGM. De volledige kosten van de stichtingen worden jaarlijks doorbelast aan VGGM.

Mate van invloed op bedrijfsvoering
Een grote mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via het bestuur.

Risicoanalyse
De stichting is een verbonden partij met eigen rechtspersoonlijkheid. VGGM neemt personele capaciteit af bij deze stichting, waarbij alle kosten bij VGGM in rekening worden gebracht. De risico's van deze stichting komen met name betrekking voort uit personele aangelegenheden.

Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden

Doelstelling
In 2017 is onder bestuurlijke verantwoordelijkheid van VGGM de Stichting Veilig Thuis Gelderland-Midden in het leven geroepen. De activiteiten van de stichting bestaan uit het uitvoeren van de aan de stichting opgedragen taken op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling als genoemd in de Wmo 2015 voor de regio Gelderland-Midden en voorts het verrichten van al hetgeen daarmede in de ruimste zin verband houdt of daarvoor bevorderlijk kan zijn.

Bestuurlijk en financieel belang
Het bestuur van de stichting wordt gevormd door de directeur Publiek Gezondheid van VGGM. Voorts heeft VGGM met de stichting een regeling inzake kosten gemene rekening in relatie tot de bedrijfsvoeringsactiviteiten.

Mate van invloed op bedrijfsvoering
Een grote mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via het bestuur.

Risicoanalyse
De stichting is een verbonden partij met eigen rechtspersoonlijkheid. De risico's van deze stichting komen met name voort uit de gevolgen van de nieuwe meldcode en de nieuwe werkwijze zoals van toepassing per 2019 alsmede uit personele aangelegenheden.

Veluwse Bosbrandweer Comité

Doelstelling
De stichting is een samenwerking van 20 gemeenten op de Veluwe met als doestelling het voorkomen en beperken van bos- en natuurbranden op de Veluwe.

Bestuurlijk en financieel belang
Het bestuur van de stichting bestaat uit 2 leden. Het stichtingsbestuur benoemt de leden. VGGM heeft één lid in het bestuur.
De stichting heeft een raad van toezicht bestaande uit 2 leden. VGGM heeft één lid in de Raad van Toezicht.

Mate van invloed op bedrijfsvoering
Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via het lid in het bestuur.

Risicoanalyse
De stichting is een verbonden partij met eigen rechtspersoonlijkheid. VGGM betaalt namens de aangesloten gemeenten een jaarlijkse bijdrage welke gebaseerd is op de begroting. Het risico bestaat dat de werkelijke activiteiten groter zijn dan begroot en aan het einde van het jaar een afrekening plaatsvindt.

Stichting Brandweeropleidingen Gelderland Overijssel (Stichting BOGO)

Doelstelling
Het bevorderen van de opleiding, oefening en training van brandweermedewerkers. Hieronder vallen geen commerciële en marktgerichte activiteiten. Stichting BOGO is gevestigd te Hattem.

Bestuurlijk en financieel belang
Het algemeen bestuur van de stichting bestaat uit 9 leden. Het stichtingsbestuur benoemt de bestuursleden. VGGM heeft twee leden in het algemeen bestuur. Het dagelijks bestuur bestaat uit drie leden van het algemeen bestuur. Na liquidatie van de stichting komt het aanwezig batig saldo ter beschikking van de deelnemende samenwerkingsverbanden.
VGGM staat niet garant voor de eventuele tekorten van Stichting BOGO.

Mate van invloed op bedrijfsvoering
Een beperkte mate van beïnvloedbaarheid in de bedrijfsvoering is mogelijk via de twee leden in het bestuur.

Risicoanalyse
De stichting is een verbonden partij met eigen rechtspersoonlijkheid en zonder overwegende zeggenschap. VGGM betaalt niet een jaarlijkse bijdrage, maar neemt diensten (cursussen) af. De eventuele onrechtmatige transacties door Stichting BOGO werken niet door naar VGGM.

Overige partijen

Naast bovenstaande verbonden partijen zijn er een aantal andere samenwerkingsverbanden waarin bestuurders of directieleden van VGGM een invloedbepalende functie bekleden. Eveneens worden aan deze samenwerkingsverbanden contributies en/of bijdragen voor gezamenlijke initiatieven voldaan. Het betreffen de volgende verbanden:

- GGD GHOR Nederland, DPG Gelderland Midden is lid van de landelijke DPG-raad
- Ambulancezorg Nederland (AZN), VGGM is lid van deze organisatie en de DPG wordt afgevaardigd naar de ledenvergaderingen.
- Instituut Fysieke Veiligheid. De Voorzitter van het Algemeen Bestuur van VGGM is eveneens bestuurslid van dit samenwerkingsverband voor de Veiligheidsregio's.

Opgemerkt wordt dat dit allemaal onbezoldigde functies betreffen.

2.4 Financiering

Het Algemeen Bestuur heeft op 25 november 2015 een aangepast treasury-statuut vastgesteld.

Ten aanzien van de financiering van de kapitaalbehoefte van VGGM wordt gebruik gemaakt van de faciliteiten van de BNG. Op grond van de kapitaalbehoefte heeft VGGM diverse lange termijn leningen afgesloten. Deze lange termijn invulling kent een gespreide looptijd. Deze looptijd sluit aan met de periode dat VGGM-brandweerkazernes in bezit heeft. Deze kazernes zijn overgenomen in het kader van de regionalisering en worden op termijn terug verkocht aan de gemeenten.

Daarnaast is in 2019 een langlopende lening afgesloten van € 15.000.000 met een looptijd van 15 jaar welke zorgt voor een goede basis in de kapitaalbehoefte.

Liquiditeitenbeheer

Onderstaand kasstroomoverzicht geeft inzicht in de in- en uitgaande kasstromen, de financiering en de liquiditeit van VGGM. Daar waar een positief bedrag wordt weergegeven spreekt men van een herkomst (positieve kasstroom), daarentegen is er sprake van een besteding (nadelige kasstroom) waar een negatief bedrag wordt weergegeven.

Kasstroomoverzicht Bedragen x € 1.000	**Realisatie 2021**	**Realisatie 2020**
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatieresultaat	1.730	3.112
Aanpassing voor:		
Afschrijvingen materiële vaste activa	6.652	6.462
Mutatie reserves	-910	176
Mutatie voorzieningen	-1.753	-1.353
Mutatie vaste passiva	0	0
Verkoop activa (winst/verlies)	-232	-330
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	***5.486***	***8.067***
Mutatie in voorraden	5	12
Mutatie in vorderingen	-1.304	-1.942
Mutatie in vlottende activa	3.225	-4.064
Mutatie in vlottende passiva	20.476	6.017
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	***27.889***	***8.090***
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investeringen in materiële vaste activa*	-8.161	-5.775
Desinvesteringen in materiële vaste activa	232	330
Investeringen in financiële vaste activa	-85	-32
Desinvesteringen in financiële vaste activa	0	0
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	***-8.014***	***-5.477***
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Ontvangsten uit langlopende schulden	0	0
Aflossing uit langlopende schulden	-2.046	-2.960
Ontvangsten uit kortlopende schulden	0	4.000
Aflossing uit kortlopende schulden	-4.000	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	***-6.046***	***1.040***
Mutatie liquide middelen	**13.828**	**3.653**
Stand liquide middelen 1/1	8.639	4.986
Stand liquide middelen 31/1	22.467	8.639
Mutatie liquide middelen	**13.828**	**3.653**

*Mutatie onderhanden werk is verantwoord onder “mutatie vlottende activa”

Wet financiering decentrale overheden

In onderstaand overzicht wordt de werkelijke omvang van de kasgeldlimiet getoetst aan de wettelijke norm van Wet fido.

Kasgeldlimiet Bedragen x € 1.000	**1e kwt**	**2e kwt**	**3e kwt**	**4e kwt**
Omvang begroting per 1 januari (=grondslag)	**153.599**	**153.599**	**153.599**	**153.599**
1 Toegestane kasgeldlimiet				
in procenten van de grondslag	8,20%	8,20%	8,20%	8,20%
in bedrag	12.595	12.595	12.595	12.595
2 Omvang vlottende schuld (+/+)	0	0	0	0
3 Vlottende middelen (-/-)	15.138	24.108	17.869	22.556
Toets kasgeldlimiet				
4 Totaal netto vlottende schuld (2-3)	-15.138	-24.108	-17.869	-22.556
Toegestane kasgeldlimiet (1)	12.595	12.595	12.595	12.595
Ruimte (+) / Overschrijding (-) (1-4)	**27.733**	**36.703**	**30.464**	**35.152**

Op basis van deze toetsing wordt geconcludeerd dat aan de Wet fido wordt voldaan. Indien 2 opeenvolgende kwartalen de limiet wordt overschreden wordt niet aan de Wet fido voldaan.

Renterisico kort en langlopende financiering

Kasgeldlimiet

De door het Rijk opgelegde kasgeldlimiet beperkt het risico van stijgende rentelasten voor de kortlopende financiering. De limiet beperkt de maximale omvang van de gemiddelde korte schuld (< 1 jaar) per kwartaal tot 8,2% van de totale lasten van de programma begroting.

Renterisiconorm

De renterisiconorm beperkt het renterisico op de langlopende financiering. De norm bevordert de spreiding van de looptijd van de kapitaalmarktleningen (looptijd lening > 1 jaar) door de omvang te beperken van de leningen waarvoor de rente in een bepaald jaar moeten worden aangepast. Het Rijk heeft de maximale omvang van leningen met een renteaanpassing vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal. Het maximale bedrag aan aflossing en herfinanciering bedroeg daardoor in 2021 € 30,7 miljoen. VGGM blijft hier ruimschoots binnen.

Renterisiconorm Bedragen x € 1.000	**2021**
Omvang begroting per 1 januari (=grondslag)	**153.599**
Renterisiconorm	
in procenten van de grondslag	20%
in bedrag	30.720
Renteherziening op leningen o/g	0
Aflossingen	2.046
Risicobedrag	**2.046**
in procenten van de begroting	1%
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	**28.674**

Financiering

Per november 2019 is bij de BNG een 15-jaar lopende geldlening aangetrokken van € 15.000.000 tegen 0,54%. In bijlage 4 is het verloopoverzicht van de leningenportefeuille opgenomen.

Het gemiddelde rentepercentage van de leningenportefeuille per ultimo 2021 bedraagt 0,72%.

Renteomslag

De rentelasten worden toegerekend aan de producten door middel van het renteomslag-percentage. Dit percentage is voor 2021 vastgesteld op 0,525%.

Financieringsresultaat

Het financieringsresultaat bestaat uit het verschil tussen het totaal van de betaalde rente en het totaal van de rente ontvangsten en de doorgerekende rente over de vaste activa. Het financieringsresultaat over 2021 bedraagt € 140.248.

3. Jaarrekening

3.1 Balans en toelichting

Voor resultaatbestemming Bedragen x € 1.000	31-dec-21		31-dec-20	
ACTIVA				
Vaste activa				
Materiele vaste activa				
Grond	1.451		1.451	
Gebouwen	6.271		6.404	
Vervoermiddelen	20.712		19.722	
Machines, apparaten en installaties	9.732		9.079	
Onderhanden werk	385		1.266	
		38.551		37.922
Financiële vaste activa				
Waarborgsommen		141		56
Totaal vaste activa		38.692		37.978
Vlottende activa				
Voorraden		36		41
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
Vorderingen op openbare lichamen	1.627		0	
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist	22.448		8.617	
Rekening courant niet financiële instellingen	90		0	
Overige vorderingen	5.734		6.057	
		29.899		14.674
Liquide middelen				
Banksaldi	16		17	
Kas	2		3	
		18		20
Overlopende activa				
Vooruitbetaalde posten		4.199		6.834
Totaal vlottende activa		34.152		21.570
TOTAAL ACTIVA		**72.844**		**59.547**

Voor resultaatbestemming Bedragen x € 1.000	31-dec-21		31-dec-20	
PASSIVA				
Vaste passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserves	1.453		1.453	
Bestemmingsreserves	6.432		5.319	
Gerealiseerd resultaat	1.730		3.112	
		9.615		9.884
Voorzieningen		5.430		7.184
Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar				
Onderhandse leningen	16.402		18.448	
		16.402		18.448
Totaal vaste passiva		31.447		35.516
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar				
Overige kasgeldleningen	0		4.000	
Overige schulden	10.465		4.029	
		10.465		8.029
Overlopende passiva				
Verplichtingen in het begrotingsjaar opgebouwd die in het volgend begrotingsjaar tot betaling komen	16.313		10.371	
Overige vooruitontvangen bedragen	14.618		5.631	
		30.931		16.002
Totaal vlottende passiva		41.396		24.031
TOTAAL PASSIVA		**72.844**		**59.547**

3.2 Overzicht van baten en lasten

Overzicht baten en lasten Bedragen x € 1.000	Realisatie 2020	Begroting 2021	Gew. Begr. 2021	Realisatie 2021
Programma Crisisbeheersing	4.356	4.108	4.693	4.346
Programma Brandweerzorg	32.288	36.640	38.200	37.512
Programma GGD	38.152	25.633	27.234	25.448
Programma Ambulancezorg	21.342	20.918	24.522	23.698
Programma Bedrijfsvoering	17.590	16.129	19.080	19.492
Programma COVID-19	0	0	39.870	62.766
Lasten	**113.727**	**103.428**	**153.599**	**173.261**
Gemeentelijke bijdrage	60.733	62.379	62.858	63.991
Lokaal aanbod	5.292	5.742	6.527	6.197
Rijksbijdragen	20.826	6.495	48.747	71.172
Zorgverzekeraars	20.797	21.062	23.705	23.861
Overige baten	9.367	7.015	8.912	8.859
Baten	**117.015**	**102.693**	**150.749**	**174.081**
Doorbelasting	0	0	0	0
Resultaat voor bestemming	**3.288**	**-735**	**-2.850**	**820**
Mutatie reserves	-176	735	2.850	910
Resultaat na bestemming	**3.112**	**0**	**0**	**1.730**
Vennootschapsbelasting	0	0	0	0
Resultaat na belasting	**3.112**	**0**	**0**	**1.730**

3.3 Waarderingsgrondslagen

Algemene grondslagen

Gehanteerd stelsel

De jaarrekening is samengesteld op basis van het "Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten“ (BBV).

Boekjaar en vergelijkende cijfers

Het boekjaar loopt gelijk met het begrotingsjaar en beslaat de periode van 1 januari tot en met 31 december.

Als vergelijkende cijfers zijn de begroting en geactualiseerde begroting over 2021 en de realisatiecijfers 2020 opgenomen.

Activa

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn onderverdeeld in de categorieën: Grond, Gebouwen, Vervoermiddelen, Machines, apparaten en installaties en Onderhanden werk. Waardering vindt plaats tegen historische kostprijs, verminderd met cumulatieve afschrijvingen die gebaseerd zijn op de verwachte economische levensduur. Bij de waardering is rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze vermindering naar verwachting duurzaam is.

Voor de verschillende categorieën van materiële vaste activa gelden verschillende afschrijvingstermijnen. Deze zijn afhankelijk van de te verwachten economische levensduur of externe voorschriften.

De zes kazernes die aan het einde van 2013 van gemeenten door VGGM zijn overgenomen zijn gewaardeerd tegen de overnameprijs en de kapitaallasten zijn afgeleid van de financieringsafspraak met de bank. Met gemeenten zijn afspraken gemaakt over onderhoud, inmiddels is er één kazerne teruggenomen door de betreffende gemeente.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa betreffen waarborgsommen in verband met aangegane verplichtingen en zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorraden

De voorraden zijn gewaardeerd tegen historische kostprijs.

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van een noodzakelijke geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid. De voorziening is bepaald aan de hand van een percentage van het openstaande saldo ouder dan negentig dagen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Passiva

Voorzieningen

Een voorziening wordt gevormd voor een in rechte afdwingbare verplichting of een feitelijke verplichting waarbij een grote mate van onzekerheid bestaat over de omvang van het bedrag en tijdstip van afwikkeling. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. de voorzienbare uitgave.

Schulden met een rentetypische looptijd van één jaar en langer

De onderhandse leningen zijn opgenomen tegen nominale waarden verminderd met de eventueel gedane aflossingen.

Vlottende passiva

De vlottende passiva bestaan uit kortlopende schulden, vooruit ontvangen bedragen en overlopende passiva met een resterende looptijd van minder dan een jaar en zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Toerekeningbeginsel

Bij het opstellen van de resultatenrekening is het toerekeningbeginsel gehanteerd:

- De baten en lasten, worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.
- Op grond van het voorzichtigheidsbeginsel worden verliezen genomen zodra zij voorzienbaar zijn.
- Op grond van het realisatiebeginsel worden (positieve) resultaten pas verantwoord indien deze gerealiseerd zijn.
- Op grond van het matchingbeginsel worden de kosten van een bepaalde activiteit genomen in de periode waarin de opbrengsten van deze activiteit worden verantwoord. Kosten gemaakt voor een opbrengst die pas in een volgende periode wordt gerealiseerd, zijn per balansdatum geactiveerd.

Personeelslasten

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop zijn betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsonkosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt.

3.4 Toelichting op de balans

Vaste activa

Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt:

Bedragen x € 1.000	Grond	Gebouwen	Vervoer-middelen	Machines, apparaten en installaties	Onderhanden werk	Totaal
Aanschafwaarde	1.451	11.113	38.641	16.857	1.266	69.328
Cumulatieve afschrijving	0	4.709	18.919	7.779	0	31.406
Boekwaarde 31-12-2020	1.451	6.404	19.722	9.079	1.266	37.921
Mutatie boekwaarde:						
Activa in aanbouw 2021 naar investeringen	0	0	0	0	-1.266	-1.266
Investeringen	0	281	3.934	3.947	385	8.546
Afschrijvingen	0	-414	-2.944	-3.293	0	-6.652
Desinvestering AW	0	0	-1.874	-1.016	0	-2.889
Desinvestering CA	0	0	1.874	1.016	0	2.889
Bijdragen van derden	0	0	0	0	0	0
Afwaarderingen	0	0	0	0	0	0
	0	-133	989	654	-880	629
Aanschafwaarde	1.451	11.394	40.701	19.788	385	73.719
Cumulatieve afschrijving	0	5.123	19.989	10.056	0	35.168
Boekwaarde 31-12-2021	**1.451**	**6.271**	**20.712**	**9.732**	**385**	**38.551**

Afschrijvingstermijnen

Gebouwen worden in 40 jaar afgeschreven, renovaties in 25 jaar, semipermanente nieuwbouw in 15 jaar en de inrichtingskosten in 10 jaar.

Afhankelijk van het soort vervoermiddel bedraagt de afschrijvingstermijn 20, 15, 7, 6 of 5 jaar. Inventaris wordt afhankelijk van het betreffende item afgeschreven tussen de 3 (bijvoorbeeld deel-ICT) en 10 jaar (bijvoorbeeld ademlucht apparatuur).

Grond

Betreft de grond van de brandweerkazernes Dieren, Pannerden, Bemmel en Valburg en de grond van de hoofdstandplaats ambulancezorg IJsseloord Arnhem.

Gebouwen

In 2021 zijn er verbouwingen aan een aantal panden uitgevoerd, o.a.:

- Arnhem-Groningensingel (€ 140.100)
- Ede-Breelaan (€ 112.300)

Daarnaast heeft er klein onderhoud plaatsgevonden.

Vervoermiddelen
In 2021 zijn er door de brandweer vijf tankautospuiten met bepakking (1.759k), vier waterwagens (1.207k) en overige materieel (336k) regulier vervangen. Ook zijn er vier ambulances regulier vervangen (493k).

Machines, apparaten en installaties
Geplande vervangingen van ICT-middelen zoals hardware, laptops en smartphones zijn uitgesteld. Wel hebben er in 2021 ICT-vervangingen en uitbreidingen van laptops en smartphones plaatsgevonden ten behoeve van de COVID-19 inzet (1.984k). Daarnaast zijn er vervangingen van brandweerpagers (268k), helmcommunicatie (246k) en bepakking behorend bij de tankautospuiten (649k) gerealiseerd als grootste componenten.

Financiële vaste activa

Waarborgsommen
De financiële vaste activa bestaat uit 11 gestorte waarborgsommen, in totaliteit €141.000 (2020: € 56.000). In 2021 zijn waarborgsommen gestort ten behoeve van huur (vaccinatie) locaties COVID-19.

Vlottende activa

Voorraden
De totale vaccinvoorraad voor de reizigersspreekuren bedraagt € 36.000 (jaar 2020: € 41.000). De vaccinvoorraad voor de COVID-19 boostercampagne zijn geen economische voorraad van VGGM maar worden beschikbaar gesteld via het Rijk.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen
Vorderingen op openbare lichamen worden conform bbv met ingang van 2021 in de balans afzonderlijk opgenomen onder de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. Deze balanspost bestaat uit vorderingen op deelnemende gemeenten en zijn onderling afgestemd. In 2020 is deze post verantwoord onder overige vorderingen en in de specificatie toegelicht.

Uitzettingen in 's Rijksschatkist
Per december 2013 is VGGM verplicht te Schatkistbankieren bij het Rijk. Het drempelbedrag bedraagt 2,0% van het begrotingstotaal zijnde dan € 3.072.000, hieraan is elk kwartaal voldaan.

Rekening courant niet financiële instellingen
Rekening courant verhouden met niet financiële instellingen worden conform bbv met ingang van 2021 in de balans afzonderlijk opgenomen onder de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. VGGM heeft een rekening-courantverhouding met de stichting PG, waarop alle verrekeningen in Stichting PG verband plaatsvinden. In 2020 is deze post verantwoord onder overige schulden en in de specificatie toegelicht.

Overige vorderingen

De overige vorderingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

Bedragen x € 1.000	31-12-2021	31-12-2020
Debiteuren openbaar lichaam	0	1.419
Debiteuren verbonden partijen	180	336
Debiteuren overige	575	315
Debiteuren ambulancezorg	4.979	3.987
Totaal	**5.734**	**6.057**

Vorderingen op openbare lichamen worden conform bbv met ingang van 2021 in de balans afzonderlijk opgenomen onder de uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar.
Van de openstaande debiteuren staat per 15 02 2021 € 3.288.951 nog open. Grotendeels zijn dit openstaande posten aan Zorgverzekeraars over de facturatie van het ambulancevervoer december 2021.

Liquide middelen

Betreffen de saldi van de bank en kas per balansdatum. De banksaldi zijn direct opeisbaar.
De afzonderlijke debet- en creditposities zijn hierbij in de balans gehandhaafd.

Overlopende activa

De overlopende activa hebben betrekking op nog te factureren en vooruitbetaalde bedragen.

Bedragen x € 1.000	31-12-2021	31-12-2020
Nog te ontvangen bedragen	2.689	4.634
Vooruitbetaalde posten	1.467	1.999
Overige transitoria	43	201
Totaal	**4.199**	**6.834**

De vooruitbetaalde post bestaat grotendeels uit vooruitbetaalde facturen aan crediteuren voor onder andere verzekeringspremies en softwarelicenties.

De in balans opgenomen nog te ontvangen bedragen zijn als volgt te specificeren:

Nog te ontvangen bedragen

Bedragen x € 1.000	31-12-2020	Toevoeging	Besteding	31-12-2021
Ministerie VWS en IenM	442	266	442	266
Diverse gemeenten, maatwerkovereenkomsten	194	1.241	194	1.241
Belastingdienst, BPM/Motorrijtuigenbelasting	143	0	143	0
Diverse overige Nog te ontvangen bedragen	2.356	252	2.356	252
Totaal	**3.136**	**1.759**	**3.136**	**1.759**

Nog te factureren bedragen

Bedragen x € 1.000	31-12-2020	Toevoeging	Besteding	31-12-2021
Deelnemende gemeenten	133	107	133	107
Overige Nog te factureren bedragen	1.366	824	1.366	824
Totaal	**1.499**	**931**	**1.499**	**931**

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het verloop van het eigen vermogen is als volgt:

Bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2020	Res. Best. 2020	Besteding 2021	Toevoeging 2021	Saldo 31-12-2021
Algemene reserve	1.453	0	0	0	1.453
Algemene reserve	**1.453**	**0**	**0**	**0**	**1.453**
Reserve Aanvaardbare kosten AGM/CPA	1.256	0	0	533	1.789
Reserve Onderhoud kazernes	877	0	-63	0	813
Reserve Activa Brandweer Ede	370	0	-10	0	361
Reserve Arbeidshygiene Brandweer	148	0	-1	0	146
Reserve Informatietechnologie Brandweer	39	0	0	0	39
Reserve Doorontwikkeling JGZ	173	0	0	0	173
Reserve Jeugdgezondheidszorg	884	0	0	0	884
Reserve Onderhoud consultatiebureaus	179	0	-24	0	155
Reserve ICT	192	0	-75	0	117
Reserve Meldkamer Brandweer	500	0	0	0	500
Reserve Reorganisatie Bedrijfsvoering	400	0	0	0	400
Reserve Doorontwikkeling RB	300	0	0	0	300
Reserve Brandweer Ede	0	1.200	-1.200	0	0
Reserve Verdeelsleutels	0	474	0	0	474
Reserve Uitgestelde werkzaamheden BRW / BV	0	350	-70	0	280
Bestemde reserves	**5.319**	**2.024**	**-1.444**	**533**	**6.432**
Nog te bestemmen resultaat	**3.112**	**-2.024**	**-1.088**	**1.730**	**1.730**
Totaal Eigen vermogen	**9.884**	**0**	**-2.532**	**2.264**	**9.616**

Algemene bedrijfsreserve

De algemene bedrijfsreserve wordt gebruikt om exploitatieverschotten en verliezen te compenseren en de risicoparagraaf af te dekken.

Reserve Aanvaardbare kosten AGM en CPA

De financiering van de ambulancezorg geschiedt op basis van aanvaardbare kosten. Overschrijdingen en onderscheidingen in enig jaar dienen te worden afgewikkeld via deze reserves. In 2021 wordt € 533.000 toegevoegd aan de reserve AGM.

Reserve Onderhoud kazernes – gebruikersdeel

Na inventarisatie en op basis van een door een gespecialiseerd bureau uitgebracht 10-jarig meerjarig onderhoudsplan over de diverse brandweerkazernes is in 2017 € 980.340 bestemd voor toekomstig onderhoud door de gebruiker aan de kazernes. In 2021 is € 63.000 (jaar 2020: € 14.000) onttrokken.

Reserve Activa brandweer Ede

Gelijktijdig met de overname van activa in december 2013 van de gemeente Ede is de bestemmingsreserve activa meegekomen. In 2021 is € 10.000 (jaar 2020: 36.000) onttrokken.

Reserve Arbeidshygiëne Brandweer

Bij de bespreking van de halfjaarrapportage 2015 is door het algemeen bestuur besloten een budget vrij te maken voor innovatie gericht op het vergroten van de arbeidshygiëne omdat er naast reguliere activiteiten (zoals bijvoorbeeld sneller vervangen van brandweerkleding) ook geëxperimenteerd moet kunnen worden in de repressieve handelswijze.

In 2021 is € 1.000 (jaar 2020: € 50.000) onttrokken van deze reserve zijnde kosten samenhangend met verbetering van de arbeidshygiëne.

Reserve Informatietechnologie rampenbestrijding

In 2006 is € 89.304 vrijgevallen vanuit de voorziening project colocatie. Het budget is bestemd voor het crisis managementsysteem. Dit systeem kon in de afgelopen jaren met specifieke budgetten worden ontwikkeld. In 2021 (jaar 2020: € 0) hebben geen bestedingen aan deze reserve plaatsgevonden.

Reserve Doorontwikkeling JGZ

De jeugdgezondheidszorg staat voor een grote veranderopgave, zowel inhoudelijk als in de bedrijfsvoering. Er wordt geïnvesteerd om de JGZ effectiever en efficiënter te maken.

Op verzoek van portefeuillehouders is budget gereserveerd voor een doorontwikkeling van deze activiteiten en het harmoniseren van de arbeidsvoorwaarden op termijn. In 2021 zijn de lasten voor doorontwikkeling vanuit de exploitatie gefinancierd als ook vertraagd. In 2022 worden de activiteiten met betrekking tot de doorontwikkeling voortgezet, deze zullen voornamelijk betrekking hebben op de doorontwikkeling van het bedrijfsbureau JGZ.

Reserve Jeugdgezondheidszorg

In de bestemming van het resultaat JGZ 0-4 jaar 2016 is budgettaire ruimte opgebouwd voor het overdragen van de medewerkers JGZ 0-4 jaar uit de stichting Publieke Gezondheid Gelderland-Midden naar VGGM en de doorontwikkeling van de JGZ € 884.329.

De overdracht van de medewerkers zal via natuurlijk verloop plaats gaan vinden en dat brengt geen aanvullende kosten met zich mee. In 2021 zijn geen lasten voor doorontwikkeling verwerkt door temporisering van de ontwikkelactiviteiten. De doorontwikkeling van de JGZ blijft wel actueel.

Reserve Onderhoud consultatiebureaus

Op basis van een door een gespecialiseerd bureau uitgebracht 10-meerjarig onderhoudsplan over de diverse consultatiebureaus is in het verleden € 250.000 te bestemd voor het gebruikersonderhoud aan de consultatiebureaus tot en met 2027. In 2021 is € 24.000 (jaar 2020: € 47.000) aan deze reserve onttrokken.

Reserve ICT

Komende periode worden een aantal informatiesystemen die samenhangen met de werkplekken ontwikkeld en geïmplementeerd. In 2021 is € 75.000 (jaar 2020: € 0) aan deze reserve onttrokken.

Reserve Meldkamer brandweer 2020-2022

In 2013 is een transitieakkoord gesloten om te komen tot een landelijke meldkamer. In overeenstemming met dit akkoord dragen veiligheidsregio's hun huidige verantwoordelijkheid en het bijbehorende budget inzake de meldkamer over aan het Rijk. In 2018 heeft het Veiligheidsberaad overeenstemming bereikt met de Minister van JenV inzake de budgetoverdracht voor het in stand houden van de meldkamer per 2020. Voor VGGM houdt deze afspraak in dat de Rijksbijdrage met € 547.000 wordt gekort, terwijl de huidige kosten voor het in stand houden van de meldkamer ongeveer € 344.000 bedragen. Ofwel, het budget wordt met 203.000 meer gekort dan de kosten van de bijbehorende activiteiten.
Voor VGGM resteert de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van de meldkamertaak voor brandweer en ambulancezorg. De verwachting is dat op de meldkamertaak voor de brandweer een besparing kan worden gerealiseerd door samen te werken met 4 andere veiligheidsregio's in de nieuwe meldkamer Oost-Nederland. Naar verwachting is het resterende budget passend om de taken uit te voeren zodra deze meldkamer is gerealiseerd. In overeenstemming met de planning wordt deze nieuwe meldkamer in 2023 in gebruik genomen. De reserve is bestemd om het verwachte tekort in de tussenliggende periode en de eventuele transitiekosten in 2023/24 te dekken.

Reserve reorganisatie bedrijfsvoering

Om tot een verdere kwaliteitsverbetering van de bedrijfsvoering te komen worden werkwijzen en bijbehorende systemen bij de tijd gebracht. Dit leidt eenmalig tot extra werkzaamheden om deze vernieuwing te realiseren. Dit betreft:

- een (tijdelijke) dubbele invulling van functies om nieuw te bouwen en oud in stand te houden. Deze kosten worden geraamd op € 470.000.
- het implementeren van nieuwe systemen waarvoor incidentele projectkosten worden gemaakt. Deze projectkosten zijn eenmalig en bedragen naar verwachting € 330.000.

In 2020 is uit het resultaat over 2021 voor € 400.000 een bestemmingsreserve bedrijfsvoering gevormd. De reorganisatiekosten zijn vooralsnog beperkt gebleven door een tijdelijke forse versterking van de bedrijfsvoering ten behoeve van de COVID-19 projectorganisatie. Deze tijdelijke versterking kwam ten laste van de rijksbudgetten voor de COVID-19 bestrijding.

Reserve Doorontwikkeling Risicobeheersing

De nieuwe omgevingswet, de energietransitie en andere maatschappelijke en technologische ontwikkelingen hebben gevolgen op de huidige activiteiten van risicobeheersing. Om in te spelen op deze ontwikkelingen verschuift het kader waarbinnen de werkzaamheden van risicobeheersing worden uitgevoerd van "regelgericht" naar "risicogericht."

In 2019 is in beeld gebracht wat dit voor de organisatie en voor de individuele werknemer betekent. De veranderopgave is groot, zowel met betrekking tot expertise als houding en gedrag van medewerkers. Om werkgelegenheid zoveel mogelijk te behouden is een transitiepad opgesteld. Deze transitie gaat gepaard met scholing en tijdelijke capaciteitsuitbreiding. De totale transitiekosten bedragen naar verwachting € 600.000. In 2020 is uit het resultaat 2019 een bestemmingsreserve gevormd voor doorontwikkeling risicobeheersing van € 300.000. De transitiekosten over 2021 zijn ten laste van de exploitatie gebracht. Dat was mogelijk doordat de uitgaven aan opleiding en oefening fors lager uitvielen

dan begroot door maatregelen ter voorkoming van de verspreiding van het COVID-19 virus. De resterende middelen worden gebruikt voor de transitiekosten in 2022 en 2023.

Reserve uitgestelde werkzaamheden 2020

In 2020 heeft VGGM diverse activiteiten niet kunnen uitvoeren als gevolg van COVID-19. Het betreft onder andere specifieke opleidingen en trainingen voor brandweerpersoneel en de implementatie van ICT-systemen. De bijbehorende budgetten zijn hierdoor niet uitgegeven, terwijl uitvoering op (korte) termijn wel noodzakelijk is. Een deel van deze werkzaamheden heeft in 2021 door COVID-19 ook geen doorgang kunnen vinden. In 2021 is € 70.000 aan deze reserve onttrokken.

Reserve Brandweer Ede

In 2021 is uit het resultaat 2020 € 1.200.000 bestemd ten behoeve van de invoering van de 24uurs bezetting van de Post Ede Stad. In 2021 is de € 1.200.000 aan deze reserve onttrokken.

Reserve Brandweer Verdeelsleutels

In 2021 is uit het resultaat 2020 € 474.000 bestemd ten behoeve van de ingroei naar de nieuwe verdeelsleutel voor de bijdrage Veiligheid/brandweer. De ingroei houdt in dat de bijdrage als gevolg van de nieuwe verdeelsleutel in 2022 niet met meer of minder muteert dan 5% van de bijdrage in 2021. Dit percentage bedraagt voor 2023 25% en voor 2024 30%. Het gevolg van deze afspraak is dat de bijdrage aan gemeenten die minder gaan betalen sneller daalt dan dat de bijdrage van gemeente die meer gaan betalen stijgt. Voor 2022 ontstaat een overschot van € 11.000 en voor 2023 en 2023 een tekort van € 269.000 respectievelijk € 215.000. Middels deze bestemmingsreserve worden de jaarlijkse tekorten / overschotten verrekend.

Voorzieningen

De organisatie beschikt over de navolgende voorzieningen.

Bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2020	Besteding 2021	Vrijval 2021	Toevoeging 2021	Saldo 31-12-2021
Voorziening Personeelsaangelegenheden	96	-90	-6	112	112
Voorziening PLB -AGM	1.292	-1	0	0	1.291
Voorziening Afbouw BMI	1.122	-561	0	252	813
Voorziening FLO	4.360	-1.354	0	0	3.006
Voorziening Reorganisatie bedrijfsvoering	290	-94	0	0	196
Voorziening KOD	24	-11	0	0	13
Totaal voorzieningen	**7.184**	**-2.111**	**-6**	**364**	**5.430**

Voorziening Personeelsaangelegenheden

Deze voorziening is gevormd om verwachte personeelsaangelegenheden in de komende jaren te kunnen opvangen. Denk hierbij aan werk-naar-werk trajecten, outplacementafspraken en ww-verplichtingen.
De voorziening is bepaald door inschatting van de totaal toekomstig te verwachten kosten op gebied van wachtgeld en WW-uitkeringen. Per 2021 is deze voorziening geactualiseerd waardoor ongeveer € 90.000 is toegevoegd.

Voorziening Persoonlijk levensfasebudget - AGM

Deze voorziening volgt uit de CAO-AGM ten behoeve van het bevorderen van de duurzame inzetbaarheid van de werknemer gedurende zijn loopbaan. In 2021 heeft een onttrekking van € 1.000 plaatsgevonden (jaar 2020: € 159.000).

Voorziening Afbouw BMI

De meldkamer van VGGM verwerkt meldingen afkomstig van openbare brandmeldinstallaties. Voor het beheer van de installaties worden aan derden bedragen in rekening gebracht. In overeenstemming met rechtelijke uitspraken kunnen deze bedragen niet volledig meer in rekening worden gebracht. De lagere baten kunnen naar verwachting in de exploitatie worden opgevangen na het samenvoegen van de meldkamers in Oost-Nederland. Deze samenvoeging was voorzien in 2022, maar inmiddels uitgesteld naar het voorjaar van 2023. Voor de verwachte lagere baten tot en met 2023 is een voorziening getroffen.

In 2021 is € 561.000 (2020: € 505.000) onttrokken en € 252.000 toegevoegd om de voorziening weer op peil te brengen als gevolg van de vertraging.

Voorziening FLO

VGGM heeft een verplichting die voortkomt uit ontvangen bijdragen van de gemeente Arnhem met betrekking tot de FLO-uitkering. Deze bijdragen worden in de toekomst besteed aan toekomstige FLO-verplichtingen. De verplichting heeft een langlopend karakter en zal naar verwachting een looptijd hebben tot ongeveer 2046.

Voorziening Reorganisatie bedrijfsvoering

De voorziening reorganisatie is gevormd voor op balansdatum geschatte verplichting tot het in de toekomst door te betalen transitiekosten ten behoeve van personeelsleden die boventallig zijn en naar verwachting niet meer herplaatst kunnen worden binnen de organisatie. In deze voorziening zijn tevens begrepen eventuele ontslagvergoedingen te betalen aan deze personeelsleden. In 2021 is € 94.000 onttrokken aan de voorziening (jaar 2020: € 206.000).

Voorziening Kring Oostelijke Directeuren/MOA

In 2009 heeft de Kring oostelijke directeuren het beheer van KOD-gelden overgedragen aan VGGM. Conform afspraken zijn de gelden afgewikkeld met de betreffende GGD-en en wordt het restant gebruikt als frictiekosten bij het opheffen van MOA en PGA en benut in de afwikkeling van de implementatiekosten van de PGA. De voorziening is in 2021 gemuteerd met € 11.000 (jaar 2020: € 11.000).

Schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer

Onderhandse leningen

Ten aanzien van de financiering van de kapitaalbehoefte van VGGM wordt gebruik gemaakt van de faciliteiten van de BNG. Op grond van de kapitaalbehoefte heeft VGGM diverse lange termijn leningen afgesloten. Deze lange termijn invulling kent een gespreide looptijd. Deze looptijd sluit aan met de periode dat VGGM-brandweerkazernes in bezit heeft. Deze kazernes zijn overgenomen in het kader van de regionalisering en worden op termijn terug verkocht aan de gemeenten. Daarnaast is in 2019 een nieuwe langlopende lening afgesloten van € 15.000.000 met een looptijd van 15 jaar welke zorgt voor een goede basis in de kapitaalbehoefte

In 2021 is € 2.046.000 afgelost (jaar 2020: € 2.960.000). De bijbehorende rentelast bedraagt € 118.183.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Overige kasgeldleningen

In december 2020 is voor drie maanden een kasgeldlening van € 4.000.000 aangetrokken. Deze kasgeldlening is in maart 2021 afgelost. In november 2021 is een kasgeldlening van € 7.500.000 aangetrokken ter overbrugging van de liquiditeitspositie tot het moment van de ontvangst van het voorschot COVID-19 van het Rijk. Deze kasgeldlening is in december 2021 afgelost.

Overige schulden

De overige schulden bestaan uit:

Bedragen x € 1.000	31-12-2021	31-12-2020
Kortlopende schulden	8.818	4.648
Kortlopende schulden overheid	205	171
Nog te verrekenen ambulancezorg	1.442	-753
Rekening-courant Stichting PG	0	-37
Totaal	**10.465**	**4.029**

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden betreffen de reguliere crediteuren per balansdatum.

Kortlopende schulden overheid

De kortlopende schulden overheid betreffen te betalen bedragen aan de Belastingdienst per balansdatum.

Te verrekenen Ambulancezorg

Vanaf 2016 kent de ambulancezorg één totaalbudget. De tarieven in het gehele land zijn uniform.
De vaststelling van het definitieve budget geschiedt op nacalculatiebasis in overleg met zorgverzekeraars. Teneinde de jaarlijkse exploitatie te egaliseren is met betrekking tot nog te verrekenen tariefopbrengsten deze balanspost gecreëerd. Ultimo 2021 is deze post € 1.442.000 groot en zal conform NZA-beschikkingen worden verrekend met de zorgverzekeraars. Tot en met het jaar 2020 is beschikt.

Overlopende passiva

Verplichtingen in het begrotingsjaar opgebouwd die in het volgende begrotingsjaar tot betaling komen

Bedragen x € 1.000	31-12-2020	Toevoeging	Besteding	31-12-2021
Gemeenten	512	621	512	621
Belastingdienst	5.327	5.361	5.327	5.361
Personeel VGGM, salarissen	1.865	2.346	1.865	2.346
Overig	2.666	7.986	2.666	7.986
Totaal	**10.371**	**16.313**	**10.371**	**16.313**

Overige vooruit ontvangen bedragen

De overige vooruit ontvangen post heeft met name betrekking op nog te besteden middelen als ook de al vooruit ontvangen bijdragen 2022 van diverse gemeenten.

Bedragen x € 1.000	31-12-2021	31-12-2020
Nog te besteden middelen	2.703	3.128
Vooruitontvangen middelen gemeenten	11.893	2.457
Overige vooruitontvangen middelen	22	46
Totaal	**14.618**	**5.631**

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

VGGM breed

Ten aanzien van de opgebouwde verlofuren is, met uitzondering van de verlofuren bij de ambulancezorg, in de balans is geen post opgenomen voor de vordering van de werknemer op de werkgever. De uren worden niet gekapitaliseerd. Ten behoeve van de verlofuren kan maximaal 80 uur per persoon worden meegenomen naar het volgende kalenderjaar. In totaal is hier een bedrag mee gemoeid van maximaal € 2.400.000.

Huurovereenkomsten

Ten behoeve van de bedrijfsvoering zijn ongeveer 100 meerjarige overeenkomsten gesloten ten behoeve van de ondersteuning van de verschillende activiteiten welke de dienst uitoefent. Dit betreffen contracten op het gebied van inhuur personeel, huur gebouwen, onderhoud gebouwen en materiaal.
De grote contracten zijn:
Huurovereenkomst met de Eusebiusburg bv ten behoeve van het GGD-pand Eusebiusbuitensingel 43 met een looptijd tot 30 juni 2027 en een huurbedrag van circa € 410.000 per jaar.
Met betrekking tot deze overeenkomst is door de BNG op verzoek een bankgarantie afgegeven van € 98.488 zijnde één kwartaal huur.
Huurovereenkomst met de gemeenten Arnhem ten behoeve van het (nieuwe) brandweerpand Rietgrachtstraat 74 met een looptijd tot 2056 tot een bedrag van ongeveer € 1.240.000 per jaar.

Daarnaast zijn er huurovereenkomsten gesloten voor het uitvoeren van COVID-19 activiteiten, deze huurcontracten lopen allemaal af in 2022.

Fiscale aangelegenheden

VGGM en de Stichting Publieke Gezondheid Gelderland-Midden vormen met ingang van 1-1-2015 een fiscale eenheid voor de omzetbelasting.

Aansprakelijkheidstelling uitvoering COVID-19 taken

We constateren dat getracht wordt claims te beleggen bij de afzonderlijke GGD-en in relatie tot de door het Rijk opgedragen COVID-19 activiteiten, bijbehorende systemen en middelen. Naar ons oordeel is dit primair de verantwoordelijkheid van het Rijk en niet van de afzonderlijke GGD-en.

Gebeurtenissen na balansdatum

Als gevolg van het meervoudig verlengen van contracten zijn we genoodzaakt om een aantal dienstverbanden gerelateerd aan COVID om te zetten naar vast aanstellingen. Het risico op achterblijvende kosten indien er voor deze medewerkers geen werk meer is bij de GGD is gering aangezien het Ministerie van VWS de meerkosten hiervan voor haar rekening zal nemen

3.5 Toelichting op de baten en lasten

Baten

Gemeentelijke bijdrage	€ x 1.000
Begroting	62.858
Jaarrekening	63.991
Verschil	**1.134**

De meer inkomsten vloeien voort uit een hogere FLO-afwikkeling met medewerkers. In overeenstemming met de regionaliseringsafspraken komen deze lasten voor rekening van de gemeenten waar de betreffende medewerker in dienst was voor de regionalisering. De totale meer inkomsten bedragen € 1.189k v. Deze meer inkomsten worden gedeeltelijk gecompenseerd door een te hoog opgenomen eenmalige bijdrage in de begroting voor Stadspoort Ede van € 55k n.

Lokaal aanbod	€ x 1.000
Begroting	6.527
Jaarrekening	6.197
Verschil	**-330**

De minderinkomsten zijn met name toe te schrijven aan COVID-19:

- Minder inspecties WMO-toezicht, € 23k n
- Minder inspecties Technische hygiënezorg, € 42k n
- Minder activiteiten lokaalaanbod, € 255k n
- Minder activiteiten Wet verplichte ggz € 118k n
- Meer inkomsten huisvesting CB's € 42k v, hier staan hogere lasten tegenover.
- Overige meer activiteiten, € 65k v

Rijksbijdragen	€ x 1.000
Begroting	48.747
Jaarrekening	71.172
Verschil	**22.425**

De meer inkomsten zijn toe te schrijven aan de ontvangsten van VWS voor het uitvoeren van COVID-19 gerelateerde activiteiten (testen, bron- en contactonderzoek, vaccineren). De compensatie van VWS voor alle meerkosten en minderopbrengsten is hierin verwerkt (zie verantwoording in paragraaf 1.1.3).

Zorgverzekeraars	€ x 1.000
Begroting	23.705
Jaarrekening	23.861
Verschil	**156**

In de opgenomen voorlopige afwikkeling met de zorgverzekeraars wordt rekening met de verwachte nacalculatie van werkelijk geleverde paraatheid.

Overige baten	€ x 1.000
Begroting	8.912
Jaarrekening	8.859
Verschil	**-52**

De minder inkomsten zijn o.a. toe te schrijven aan:

- Meer inkomsten vanuit detacheringen, € 78k v
- Opbrengsten vanuit verkoop brandweer- en ambulance materieel € 232k v
- Minder inkomsten reizigersvaccinatie € 158k n, in begroting reeds rekening gehouden met compensatie van VWS.
- Herallocatie FLO budget van overige baten in de begroting naar gemeentelijke bijdrage in de realisatie € 208k n

Lasten

Programma Crisisbeheersing	€ x 1.000
Begroting	5.562
Jaarrekening	5.294
Verschil	**-268**

Het programma Crisisbeheersing laat een voordeel op de lasten zien van € 268k door:

- Lagere personeelskosten van € 132k v door o.a. schaalvoordelen en vertraging invullen vacatures (deels gecompenseerd door hogere kosten externe inleen en een hogere doorbelasting van € 80k n).
- Minder materiele kosten van € 147k v door het niet of minder kunnen oefenen door COVID-19 van € 90k v en een voordeel op diverse materiele budgetten van € 57k v.
- Uitgestelde investeringen, € 67k v.

Programma Brandweerzorg	€ x 1.000
Begroting	48.331
Jaarrekening	47.612
Verschil	**-718**

Het programma Brandweerzorg laat een voordeel op de lasten zien van € 718k door:

- Lagere vrijwilligerskosten, met name door het opschorten van oefeningen door COVID-19, € 716k v.
- Vertraging bij invullen vacatures welke deels gecompenseerd worden door inhuur externe adviseurs € 1.053k v
- Uit een onderzoek is gebleken dat er 5 jaar geen ZVW-afdracht is geweest voor de vrijwilligers van de brandweer. Hiervoor is een éénmalige last inclusief schatting voor het boetebedrag opgenomen van € 1.315k n
- Minder kosten voor studie, opleiden en oefenen door COVID-19, € 958k v
- Meerkosten voor de meldkamer € 551k n
- Uitgestelde investeringen, € 721k v

Programma GGD	€ x 1.000
Begroting	32.130
Jaarrekening	30.303
Verschil	**-1.827**

Het programma GGD laat een voordeel op de lasten zien van € 1.827k door:

- Lagere personeelskosten o.a. voordeel door vacatureruimte, schaalvoordelen, minder reiskosten i.v.m. COVID-19, € 1.604k v
- Lagere materiele kosten, € 143k v
- Uitgestelde investeringen, € 44k v

In dit resultaat is de compensatie van VWS voor alle meerkosten en minderopbrengsten verwerkt (zie verantwoording in paragraaf 1.1.3) De totale declaratie van de GGD over 2021 bedraagt € 349.825 welke binnen het programma GGD als baten worden verantwoord op de regel Rijksbijdragen

Programma Ambulancezorg	€ x 1.000
Begroting	26.202
Jaarrekening	25.345
Verschil	**-857**

In de begroting was rekening gehouden met een hogere personele inzet en deels dubbele dekking van gebied Nijkerk. De opbrengsten worden navenant bijgesteld door de zorgverzekeraars.

Programma Bedrijfsvoering	€ x 1.000
Begroting	19.080
Jaarrekening	19.492
Verschil	**412**

Het programma Bedrijfsvoering laat een nadeel op de lasten zien van € 412k door:

- Vertraging bij invullen vacatures wordt gecompenseerd door kosten externe inleen € 378k n.
- Hogere licentiekosten software, € 434k n
- Phishing incident, € 54k n.
- Uitgestelde investeringen (voornamelijk werkstations), € 440k v
- Overig, € 14k n

3.6 Normering topinkomens

Verwijzend naar de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) treft u hieronder de bijbehorende specificatie voor VGGM aan:

bedragen x € 1	A Sloftra	H Bril
Functiegegevens	0	0
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,00	1,00
Gewezen topfunctionaris?	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	139.984	139.312
Beloningen betaalbaar op termijn	22.365	22.954
Subtotaal	162.349	162.266
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	209.000	209.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-46.651	-46.734
Totale bezoldiging	162.349	162.266
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t	n.v.t
Gegevens 2020		
Aanvang en einde functievervulling in 2020	01/01 - 31/12	01/09 - 31/12
Omvang dienstverband 2020 (in fte)	1,00	1,00
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	136.496	47.516
Beloningen betaalbaar op termijn	20.933	6.903
Totale bezoldiging 2020	157.429	54.419

VGGM verloont deze functionarissen conform CAR/UWO, schaal 17. Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2021 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen. Onderstaand een overzicht van de bestuurders gedurende 2021.

De heer A. Marcouch	burgemeester van Arnhem
De heer J.J. Luteijn (sinds 1 februari 2021)	wnd. burgemeester van Barneveld
De heer R. Verhulst	burgemeester van Ede
Mevrouw N. Kalfs	burgemeester van Lingewaard
Mevrouw L.W.C.M. van der Meijs	burgemeester van Doesburg
De heer H. Hieltjes	burgemeester van Duiven
Mevrouw P. Hoytink-Roubos	burgemeester van Overbetuwe
De heer G.D. Renkema	burgemeester van Nijkerk
Mevrouw A.M.J. Schaap	burgemeester van Renkum
De heer C. van Eert	burgemeester van Rheden
Mevrouw E. Weststeijn	burgemeester van Rozendaal
De heer E. Klein (tot 7 oktober 2021)	wnd. burgemeester van Scherpenzeel
De heer W. Jaeger (vanaf 7 december 2021)	wnd. burgemeester van Scherpenzeel
De heer G.J.M. van Rumund (tot 1 juni 2021)	burgemeester van Wageningen
De heer F. Vermeulen (vanaf 18 juni 2021)	burgemeester van Wageningen
De heer A.J. van Hout	burgemeester van Westervoort
De heer L.J.E.N. van Riswijk	burgemeester van Zevenaar

3.7 Verantwoording is het kader van SISA

In deze SISA-verantwoording wordt zoals gebruikelijk de Brede Doeluitkering Rampen (BDUR) verantwoord, dit jaar ook de COVID-19 Bonusregeling Zorg en de Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2021 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 3-2-2022

Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering / Juridische grondslag / Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A2	**Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDUR)** **Besluit veiligheidsregio's artikelen 8.1, 8.2 en 8.3** Veiligheidsregio's	Besteding (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: A2/01*					
			€ 6.504.386					
JenV	A12	**Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen** Veiligheidsregio's	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) *Aard controle R* *Indicator: A12/01*	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/02*	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2022 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden *Aard controle R* *Indicator: A12/03*	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2022 *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/04*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: A12/05*	
			€ 0	Nee	€ 0	€ 0	Nee	
VWS	H11	**Corona Bonusregeling Zorg**	Kenmerk/nummer aanvraag *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H11/01*	Totaal in (2020) ontvangen specifieke uitkeringen voor bonus *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H11/02*	Totaal in (2020) ontvangen specifieke uitkeringen voor belastingcomponent *Aard controle n.v.t* *Indicator: H11/03*	Totaal in (2020) ontvangen specifieke uitkeringen *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H11/04*	De totale besteding (t/m jaar T) aan medewerkers netto uitgekeerde bonus van € 1.000 *Aard controle R* *Indicator: H11/05*	De totale besteding (t/m jaar T) aan derden netto uitgekeerde bonus van € 1.000 *Aard controle R* *Indicator: H11/06*
			COBONUS2009961	€ 427.000	€ 339.700	€ 766.700	€ 352.000	€ 31.000
			Zijn de zorgprofessionals die een bonus van aanvrager hebben ontvangen werkzaam geweest in de periode 1 maart tot 1 september 2020 bij de organisatie waarvoor een aanvraag is gedaan (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: H11/07*	Voldoen de betalingen (t/m jaar T) aan de inkomenstoets zoals omschreven in de regeling (Ja/Nee) *Aard controle D1* *Indicator: H11/08*	Afgedragen of aangegeven verschuldigde eindheffing over de aan medewerkers netto uitgekeerde bonus (max € 800 per medewerker) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H11/09*	Afgedragen verschuldigde belasting (t/m jaar) over de aan derden netto uitgekeerde bonus (€ 750 per persoon) *Aard controle R* *Indicator: H11/10*	Overig saldo voor bonus in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H11/11*	Overig saldo voor belastingcomponent in (jaar T) *Aard controle R* *Indicator: H11/12*
			Ja	Ja	€ 119.551	€ 23.250	€ 44.000	€ 196.899
			Eventuele toelichting Verplicht als alle of een deel van de bonussen wordt uitgekeerd in het volgende jaar (05 of 06) of als bij 07 of 08 Nee is ingevuld. *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H11/13*	Eindverantwoording (Ja/Nee) *Aard controle n.v.t.* *Indicator: H11/14*				
				Ja				

3.8 Verantwoording 2021 Meerkosten GGD COVID-19

Kostensoort	Opgave kosten
Bron- en contactonderzoek (subtotaal)	**€ 15.365.820**
(optioneel) BCO regulier	
(optioneel) BCO grootschalig risicogericht testen	
Bemonstering (subtotaal)	**€ 16.319.540**
(optioneel) Bemonstering regulier	
(optioneel) Bemonstering grootschatlig risicogericht testen	
COVID-19 vaccinatie	**€ 29.310.426**
Overige Meerkosten	
Infectieziektebestrijding (IZB)	
Tuberculosebestrijding (TBC)	
Medische Milieukunde (MMK)	
Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	
Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	
Reizigerszorg	
Gezondheidsbevordering (GB)	
Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	
Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl. Rijksvaccinatie	€ 9.559
Openbare GGZ / Sociaal medische advisering	
Veilig Thuis	
Forensische Zorg (For)	
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	
Overig	€ 2.349.568
Ondersteuning	€ 327.909
Subtotaal	**€ 2.687.035**
Minder inkomsten (verrekend met minder uitgaven)	
Infectieziektebestrijding (IZB)	€ -291.651
Tuberculosebestrijding (TBC)	
Medische Milieukunde (MMK)	
Technische Hygiënezorg (THZ) / Toezicht	
Seksuele Gezondheid (inclusief SOA poli)	
Reizigerszorg	€ 538.052
Gezondheidsbevordering (GB)	
Algemene Gezondheidszorg (AGZ)	
Jeugdgezondheidszorg (JGZ), incl. Rijksvaccinatie	€ 103.425
Openbare GGZ / Sociaal medische advisering	
Veilig Thuis	
Forensische Zorg (For)	
Regionale Ambulance Voorziening (RAV)	
Overig	
Ondersteuning	
Subtotaal	**€ 349.825**
(optioneel) Voorschot	**€ -**
(optioneel) Verrekening voorschot	**€ -**
Totale voorlopige uitgaven 2021	**€ 64.032.646**

Noten

i) Onder Overige Meerkosten/Overig zijn de kosten voor Informatielijnen opgenomen.
ii) De kosten van Overige Meerkosten / Ondersteuning vallen uiteen in € 290.500 aan vervangende inhuur, € 32.800 aan uitgestelde werkzaamheden, € 8.900 aan persoonlijke beschermingsmiddelen en € 5.300 aan overige kosten.

3.9 Overige

Resultaatbestemming

Definitieve vaststelling inwonersbijdrage 2021

Op 29 september 2021 heeft het Algemeen Bestuur de gewijzigde Begroting 2021 vastgesteld (opgenomen in de 5-maandsrapportage). De hierin opgenomen inwonersbijdrage is € 14,71 per inwoner, conform de oorspronkelijke Begroting 2021.
In deze Jaarrekening 2021 wordt de inwonersbijdrage conform verantwoord op € 14,71 per inwoner.

Voorgesteld wordt de bijdrage conform vast te stellen.

Voorstel resultaatbestemming

Het resultaat met inachtneming van de incidentele baten & lasten en financiële baten & lasten bedraagt € 1.730.470 positief.

Voorgesteld wordt dit resultaat conform de eerdere onderstaande beslispunten te bestemmen:

Gerealiseerd totaal saldo baten en lasten	€	2.640.833

Reeds besloten reservemutaties		
Reserve Onderhoud kazernes brandweergebruikersdeel	€	63.439
Reserve Activa Brandweer Ede	€	9.633
Reserve Arbeidshygiëne/innovatie	€	1.404
Reserve Gebruikersonderhoud CB's	€	24.249
Reserve ICT	€	75.000
Reserve Brandweer Ede	€	1.200.000
Reserve Uitgestelde werkzaamheden	€	70.000
Reserve RAK AGM	€	- 533.362
Gerealiseerd resultaat	**€**	**1.730.470**

Voorgesteld wordt het gerealiseerde resultaat van € 1.730.470 in de jaarrekening als onbestemd te verantwoorden en de besluitvorming van de resultaatbestemming samen te laten lopen met de besluitvorming van de bestuursbegroting 2023, waaronder de gewijzigde begroting 2022.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

4. Bijlagen

Bijlage 1 - Inwonersbijdragen per gemeente

De inwonerbijdragen en de gemeentelijke bijdragen is opgenomen in de begroting 2021.

Bijlage 2 - Taakvelden

Bedragen x € 1.000	Realisatie 2020			Gew. Begr. 2021			Begroting 2021			Realisatie 2021		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Volksgezondheid	66.342	59.494	**6.848**	98.096	91.626	**6.470**	51.842	46.551	**5.291**	119.809	111.912	**7.897**
Crisisbeheersing en brandweer	50.007	36.644	**13.363**	51.917	42.893	**9.024**	50.370	40.748	**9.622**	53.085	41.857	**11.227**
Treasury	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Overhead	666	17.590	**-16.923**	736	19.080	**-18.344**	481	16.129	**-15.649**	1.187	19.492	**-18.304**
Overige baten en lasten	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Vennootschapsbelasting	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**	0	0	**0**
Saldo van baten en lasten	**117.015**	**113.727**	**3.288**	**150.749**	**153.599**	**-2.850**	**102.693**	**103.428**	**-735**	**174.081**	**173.261**	**820**
Mutatie reserves	-176	0	**-176**	2.850	0	**2.850**	735	0	**735**	910	0	**910**
Resultaat	**116.839**	**113.727**	**3.112**	**153.599**	**153.599**	**0**	**103.428**	**103.428**	**0**	**174.991**	**173.261**	**1.730**

Bijlage 3 - Specificatie ten bate van de nacalculatie Ambulancezorg

De exploitatie van de ambulancezorg is gebaseerd op de budgetafspraken met verzekeraars die zijn vastgelegd in één rekenstaat voor zowel de Ambulancehulpverlening als de meldkamertaak. Op basis van de rekenstaat wordt het nacalculatieformulier ingevuld. In deze nacalculatie zijn onder andere de definitieve loon- en prijsindexen verwerkt. Op basis van deze rekenstaat wordt het budget aanvaardbare kosten vastgesteld.
Hieronder is de voorlopige opbrengstverrekening 2021 opgenomen. Deze verrekening is gebaseerd op het met verzekeraars afgesproken budget 2021 en de verwachtte mutatie hierop op basis van de productie en afspraken. Vooralsnog wordt uitgegaan van een budget van € 24.210.635 voor het vervoer en de meldkamer tezamen. Deze vastgestelde opbrengsten zijn als volgt verantwoord:

Schulden uit hoofde van financieringsoverschot wettelijk budget Ambulancezorg

	t/m 2016	2017	2018	2019	2020	2021	Totaal
	€	€	€	€	€	€	€
Saldo per 1 januari	-42 0	2 0	-11.899 0	-194.912 0	764.716		557.865
Mutaties boekjaar:							
Nog af te wikkelen met verzekeraars						-373.227	-373.227
Rekenverschillen	0	-2	0	0	0		-2
Mutatie Wettelijke Budget					-53.746		-53.746
Opbrengstverrekening zorgverzekeraars	42	0	11.899	194.912	-710.970	1.875.000	1.370.883
Subtotaal mutatie boekjaar	42	-2	11.899	194.912	-764.716	1.501.773	943.908
Saldo per 31 december	0	0	0	0	0	1.501.773	1.501.773
Beschikkingen opbrengstverrekening NZa	ja	ja	ja	ja	ja	ja	
Stadium van vaststelling NZa:							
	c	c	c	c	c	b	

a= interne berekening
b= overeenstemming met representerende zorgverzekeraar(s) en/of voorlopige beschikking NZa
c= definitieve vaststelling NZa

	31-dec-21	31-dec-20
	€	€
Waarvan gepresenteerd als:		
- vorderingen uit hoofde van financieringstekort	0	764.716
- schulden uit hoofde van financieringsoverschot	-1.501.773	-206.853
	-1.501.773	557.863

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar	31-dec-21	31-dec-20
	€	€
Wettelijk budget voor ambulancezorg	24.210.635	21.561.637
Af: werkelijke opbrengsten ambulancezorg	22.708.862	20.796.921
Totaal financieringsverschil	1.501.773	764.716

Vanaf 2015 kent de ambulancezorg één totaalbudget. De tarieven voor het vervoer zijn in het gehele land uniform. Aangezien de opbrengsten uit de facturering niet aansluiten met de financieringsafspraak van de aanvaardbare kosten wordt het verschil direct verrekend met de zorgverzekeraars.
De vaststelling van het definitieve budget geschiedt op nacalculatiebasis. Teneinde de jaarlijkse exploitatie te egaliseren is met betrekking tot nog te verrekenen tariefopbrengsten deze balanspost gecreëerd.
In 2021 is de afwikkeling tot en met het jaar 2020 definitief vastgesteld.

Exploitatie Ambulancezorg

Pijler Mobiele zorg

Overzicht baten en lasten Bedragen x € 1.000	Realisatie 2020	Begroting 2021	Realisatie 2021
7.1 Volksgezondheid			
Personeelskosten	16.070	17.859	16.826
Materiele kosten	2.529	2.237	3.170
Kapitaallasten	1.121	1.725	1.207
Huisvestingskosten	376	403	452
Lasten	**20.096**	**22.224**	**21.655**
7.1 Volksgezondheid			
Gemeentelijke bijdrage	0	0	0
Lokaal aanbod	0	0	0
Rijksbijdragen	63	64	66
Zorgverzekeraars	19.225	21.741	21.835
Overige baten	2.444	1.966	1.735
Baten	**21.732**	**23.771**	**23.635**
Doorbelasting	-1.572	-1.547	-1.512
Resultaat voor bestemming	**64**	**0**	**468**
Mutatie reserves	-64	0	-468
Resultaat na bestemming	**0**	**0**	**0**
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**

Exploitatie Meldkamer

Pijler Zorgcoördinatie

Overzicht baten en lasten Bedragen x € 1.000	Realisatie 2020	Begroting 2021	Realisatie 2021
7.1 Volksgezondheid			
Personeelskosten	1.177	1.951	1.965
Materiele kosten	60	346	78
Kapitaallasten	3	0	0
Huisvestingskosten	5	0	0
Lasten	**1.246**	**2.297**	**2.043**
7.1 Volksgezondheid			
Gemeentelijke bijdrage	0	0	0
Lokaal aanbod	0	0	0
Rijksbijdragen	114	117	119
Zorgverzekeraars	1.572	1.964	2.026
Overige baten	6	350	98
Baten	**1.692**	**2.431**	**2.244**
Doorbelasting	-120	-133	-135
Resultaat voor bestemming	**326**	**0**	**66**
Mutatie reserves	-326	0	-66
Resultaat na bestemming	**0**	**0**	**0**
Vennootschapsbelasting	0	0	0
Resultaat na belasting	**0**	**0**	**0**

Bijlage 4 - Overzicht van langlopende leningen ultimo 2021

Leningen Bedragen x € 1.000	Saldo 31-12-2020	Aflossingen	Vermeerderingen	Saldo 31-12-2021
BNG 40.108778	2.000	-2.000	0	0
BNG 40.108783	1.143	-37	0	1.106
BNG 40.108784	305	-9	0	296
BNG 40.113329	15.000	0	0	15.000
Totaal	**18.448**	**-2.046**	**0**	**16.402**

De totale rentelast voor het jaar 2021 met betrekking tot de vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar bedraagt € 118.183.

Bijlage 5 - Bestuurssamenstelling

Bestuurssamenstelling

Per 31 december 2021

Samenstelling Algemeen Bestuur Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

Voorzitter:

De heer A. Marcouch	burgemeester van Arnhem

Eerste plaatsvervangend voorzitter:

De heer R. Verhulst	burgemeester van Ede

Tweede plaatsvervangend voorzitter:

De heer C. van Eert	burgemeester van Rheden

Derde plaatsvervangend voorzitter:

De heer A.J. van Hout	burgemeester van Westervoort

Leden:

De heer A. Marcouch	burgemeester van Arnhem
De heer J.J. Luteijn (sinds 1 februari 2021)	wnd. burgemeester van Barneveld
De heer R. Verhulst	burgemeester van Ede
Mevrouw N. Kalfs	burgemeester van Lingewaard
Mevrouw L.W.C.M. van der Meijs	burgemeester van Doesburg
De heer H. Hieltjes	burgemeester van Duiven
Mevrouw P. Hoytink-Roubos	burgemeester van Overbetuwe
De heer G.D. Renkema	burgemeester van Nijkerk
Mevrouw A.M.J. Schaap	burgemeester van Renkum
De heer C. van Eert	burgemeester van Rheden
Mevrouw E. Weststeijn	burgemeester van Rozendaal
De heer E. Klein (tot 7 oktober 2021)	wnd. burgemeester van Scherpenzeel
De heer W. Jaeger (vanaf 7 december 2021)	wnd. burgemeester van Scherpenzeel
De heer G.J.M. van Rumund (tot 1 juni 2021)	burgemeester van Wageningen
De heer F. Vermeulen (vanaf 18 juni 2021)	burgemeester van Wageningen
De heer A.J. van Hout	burgemeester van Westervoort
De heer L.J.E.N. van Riswijk	burgemeester van Zevenaar

Adviseurs:

De heer A. Slofstra	directeur brandweer
De heer H. Bril	directeur publieke gezondheid

Samenstelling Bestuurscommissie Veiligheid en Gezondheid

Voorzitter:

De heer A. Marcouch	burgemeester van Arnhem

Eerste plaatsvervangend voorzitter:

De heer R. Verhulst	burgemeester van Ede

Tweede plaatsvervangend voorzitter:

De heer C. van Eert	burgemeester van Rheden

Derde plaatsvervangend voorzitter:

De heer A.J. van Hout	burgemeester van Westervoort

Leden:

De heer A. Marcouch	burgemeester van Arnhem
De heer R. van der Zee	wethouder van Arnhem
De heer J.W.A. van Dijk	burgemeester van Barneveld
De heer P.J.T van Daalen	wethouder van Barneveld
Mevrouw N. Kalfs	burgemeester van Lingewaard
De heer A. Slob	wethouder van Lingewaard
De heer C. van Eert	burgemeester van Rheden
Mevrouw G. Hofstede	wethouder van Rheden
Mevrouw L.W.C.M. van der Meijs	burgemeester van Doesburg
Mevrouw B. van Veldhuizen	wethouder van Doesburg
De heer H. Hieltjes	burgemeester van Duiven
Mevrouw H.C.M. Knuiman	wethouder van Duiven
De heer R. Verhulst	burgemeester van Ede
De heer L. Meijer	wethouder van Ede
Mevrouw P. Hoytink-Roubos	burgemeester van Overbetuwe
De heer R. Engels	wethouder van Overbetuwe
De heer G.D. Renkema	burgemeester van Nijkerk
De heer H. Dijksterhuis	wethouder van Nijkerk
Mevrouw A.M.J. Schaap	burgemeester van Renkum
Mevrouw L. Rolink	wethouder van Renkum
Mevrouw E. Weststeijn	burgemeester van Rozendaal
De heer A. Logemann	wethouder van Rozendaal
De heer E. Klein (tot 7 oktober 2021)	wnd. burgemeester van Scherpenzeel
De heer W. Jaeger (vanaf 7 december 2021)	wnd. burgemeester van Scherpenzeel
Mevrouw H.E. van Dijk - van Ommering	wethouder van Scherpenzeel
De heer G.J.M. van Rumund (tot 1 juni 2021)	burgemeester van Wageningen
De heer F. Vermeulen (vanaf 18 juni 2021)	burgemeester van Wageningen
De heer L. Bosland	wethouder van Wageningen
De heer A.J. van Hout	burgemeester van Westervoort
De heer H. Breunissen	wethouder van Westervoort
De heer L.J.E.N. van Riswijk	burgemeester van Zevenaar
Mevrouw B. Elfrink	wethouder van Zevenaar

Adviseurs:

De heer A. Slofstra	directeur brandweer
De heer H. Bril	directeur publieke gezondheid

Samenstelling Dagelijks bestuur

Voorzitter:

De heer A. Marcouch — burgemeester van Arnhem

Eerste plaatsvervangend voorzitter:

De heer R. Verhulst — burgemeester van Ede

Tweede plaatsvervangend voorzitter:

De heer C. van Eert — burgemeester van Rheden

Derde plaatsvervangend voorzitter:

De heer A.J. van Hout — burgemeester van Westervoort

Leden:

De heer A. Marcouch	burgemeester van Arnhem
De heer R. van der Zee	wethouder van Arnhem
Vanuit de Veluwezoom	
De heer C. van Eert	burgemeester van Rheden
Vanuit de Liemers	
De heer A.J. van Hout	burgemeester van Westervoort
Vanuit de West-Veluwe/Vallei	
De heer P.J.T. van Daalen	wethouder van Barneveld
Vanuit de Over-Betuwe	
Mevrouw P. Hoytink-Roubos	burgemeester van Overbetuwe

Financiële commissie

Voorzitter

De heer A.J. van Hout	burgemeester van Westervoort

Leden:

De heer R. Engels	wethouder van Overbetuwe
De heer C. van Eert	burgemeester van Rheden
De heer G.D. Renkema	burgemeester van Nijkerk

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden (VGGM)
verzorgt Ambulance, Brandweer, GGD en GHOR voor de gemeenten in Gelderland-Midden

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden
Postbus 5364
6802 EJ ARNHEM
T 0800 8446 000
E info@vggm.nl
I www.vggm.nl

Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden